

Nota van Inlichtingen Inhuur communicatiecapaciteit 2026

Vraag Nr.	Perceel	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Algemeen - Niet geregelde zaken	Voor de rechtsgeldige ondertekening door de in de KVK vermelde gevolmachtigde maken wij gebruik van digitale ondertekening via CM Sign. In de Europese eIDAS-verordening is bepaald dat elektronische handtekeningen in heel Europa gestandaardiseerd en rechtsgeldig zijn. CM Sign hanteert sterke beveiligingsmechanismen om volgens de hoogste internationale veiligheidsnormen documenten en gegevens te beschermen. Gaat u akkoord met ondertekening via CM Sign?	Ja, wij gaan akkoord met ondertekening via CM Sign. In paragraaf 7.4 van het Beschrijvend document is opgenomen: "Bij deze Aanbesteding moet u als Inschrijver het UEA invullen, rechtsgeldig ondertekenen en bij de Inschrijving voegen. De rechtsgeldige ondertekening van het UEA staat voor de rechtsgeldige ondertekening van de gehele Inschrijving. Een natte, gescande of een digitale/elektronische handtekening zijn allemaal geldig." Aangezien een digitale/elektronische handtekening uitdrukkelijk als rechtsgeldig wordt beschouwd, stemmen wij in met het gebruik van CM Sign voor de digitale ondertekening.
2	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	(Concept) Raamovereenkomst - Art 4.5	In de uitzendbranche is het gebruikelijk dat gedurende de looptijd van de overeenkomst de tarieven kunnen worden aangepast indien sprake is van – kort samengevat – wijzigingen in wet- en regelgeving en cao-afspraken. Bent u bereid om opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst de mogelijkheid te bieden de tarieven aan te passen in geval van en overeenkomstig: • een stijging van de (verwachte) kosten als gevolg van (wijziging van) de CAO voor Uitzendkrachten, de voor de Flexkracht geldende arbeidsvoorwaardenregeling en/of de daarbij geregelde lonen en/of wijziging van de Inlenersbeloning of CAO-betoning en/of pensioenkosten en/of de faseindeling van de Flexkracht conform de CAO voor Uitzendkrachten; • een stijging van de (verwachte) kosten als gevolg van (wijzigingen in of ten gevolge van) wet- en regelgeving, waaronder begrepen wijzigingen in of ten gevolge van de sociale en fiscale wet- en regelgeving, enig verbindend voorschrift of indien de publiek- dan wel privaatrechtelijke verzekeringspositie van de Uitzendonderneming wijzigt; • een stijging van de (verwachte) kosten in verband met de door de Uitzendonderneming te verrichten uitgaven en/of te treffen voorzieningen voor scholing, verzuim, inactiviteit en/of afvloeiing van Flexkrachten. Kun u hiermee instemmen? Indien u niet met één van de hiervoor genoemde mogelijkheden kunt instemmen, verneemt Opdrachtnemer graag met welke mogelijkheid u niet kunt instemmen en waarom u hiermee niet kunt instemmen.	De Opdracht heeft betrekking op de inhuur van professionals (communicatieprofessionals, (web)redactieprofessionals en woordvoerders/persvoorlichters) via een detachering of overeenkomst van opdracht (zzp'ers), niet via uitzendconstructies. De CAO voor Uitzendkrachten is daarom niet van toepassing. De Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor zijn loonkosten, werkgeverslasten en bedrijfsvoering. De Aanbestedende dienst staat geen automatische of periodieke tariefaanpassingen toe, anders dan de opgenomen indexatieregeling in de Overeenkomst. Tarieven zijn vastgelegd binnen marktconforme bandbreedtes die gelden als plafondtarieven. Eventuele cao- of marktontwikkelingen kunnen bij Nadere opdrachten worden verwerkt, mits binnen de vastgelegde bandbreedtes. Alleen bij dwingende wettelijke aanpassingen kan de Aanbestedende dienst tijdens de looptijd van de Overeenkomst beoordelen of een proportionele aanpassing van de bandbreedtes noodzakelijk is.
3	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	(Concept) Raamovereenkomst - Art 1.3	Kunt u bevestigen dat alle wijzigingen uit de NvI worden overgenomen in de Raamovereenkomst?	Ja. Eventuele wijzigingen of aanvullingen die voortvloeien uit de Nota van Inlichtingen worden verwerkt in de Aanbestedingsstukken, waaronder de Overeenkomst. De geactualiseerde versie van de Aanbestedingsstukken wordt vervolgens als nieuwe versie geüpload in TenderNed.
4	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Algemene Voorwaarden (ARVODI 2025) art 21.4	Dit artikel biedt Opdrachtgever de mogelijkheid de Raamovereenkomst op ieder moment zonder enige reden op te zeggen zonder enige schadeloosstelling richting opdrachtnemer, dit is onwenselijk voor Opdrachtnemer, bent u bereid dit artikel te laten vervallen dan wel een redelijke opzegtermijn hiervoor te hanteren?	De weergave in uw vraag is niet juist. De Opdrachtgever kan de Overeenkomst niet op ieder moment zonder reden beëindigen. Conform artikel 2.2 van de concept Overeenkomst geldt een vaste looptijd van twee jaar. Pas na afloop van deze vaste periode heeft de Opdrachtgever de mogelijkheid om de Overeenkomst eenzijdig op te zeggen, met een opzegtermijn van minimaal zes maanden. De Overeenkomst bepaalt uitdrukkelijk deze volgorde en gaat op grond van artikel 1.3 van de concept Overeenkomst boven de bepalingen van de ARVODI-2025. De algemene opzeggingsbevoegdheid uit artikel 21, vierde lid, van de ARVODI-2025 is daardoor slechts aanvullend van toepassing voor zover deze niet in strijd is met de specifieke bepaling in de Overeenkomst. Deze regeling biedt een redelijke balans tussen continuïteit voor de Opdrachtnemer en de noodzakelijke flexibiliteit voor de Opdrachtgever om in te spelen op gewijzigde omstandigheden of beleidsontwikkelingen. De Aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding de bepaling aan te passen. De huidige regeling wordt proportioneel en evenwichtig geacht binnen het kader van rijksbrede raamovereenkomsten.
5	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Algemene Voorwaarden (ARVODI 2025) art 19.6	Kunt u bevestigen dat de vrijwaring uit artikel 19.6 beperkt is tot toerekenbare tekortkomingen aan de zijde van Opdrachtnemer? Zo niet, graag uw gemotiveerde reactie.	Nee, alle verplichtingen met betrekking tot het Personeel van Opdrachtnemer, ook die krachtens de belasting- en sociale verzekeringswetgeving, komen ten laste van Opdrachtnemer. De bepaling heeft dus betrekking op alle tekortkomingen aan de zijde van Opdrachtnemer. De vrijwaring strekt er niet toe de Opdrachtnemer aansprakelijk te houden voor omstandigheden die aan de Aanbestedende dienst zelf zijn toe te rekenen.
6	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Algemene Voorwaarden (ARVODI 2025) art 19.3	Kunt u bevestigen dat onder “diens Personeel” in artikel 19.3 NIET wordt bedoeld de in te zetten flexkrachten die onder leiding en toezicht van Opdrachtgever werkzaamheden verrichten, maar uitsluitend het eigen personeel van Opdrachtnemer onder haar leiding en toezicht? Zo niet, graag uw gemotiveerde reactie.	Nee, dit kunnen wij niet bevestigen. In artikel 19.3 wordt aangesloten bij de definitie van “Personeel” zoals opgenomen in de ARVODI, waarin hieronder wordt verstaan: “de door Partijen bij het uitvoeren van de Diensten in te schakelen hulppersonen, waaronder mede begrepen ondergeschikten en onderaannemers.” Dit betekent dat onder “diens Personeel” niet alleen het eigen personeel van de Opdrachtnemer valt, maar ook de door hem ingeschakelde derden of onderaannemers (zoals gedetacheerde medewerkers of zelfstandigen) die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaamheden verrichten in het kader van de Overeenkomst. Zelfstandigen verrichten hun werkzaamheden zelfstandig op basis van een overeenkomst van opdracht en niet onder leiding en toezicht van de Opdrachtgever. Zij vallen echter wél onder de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer zolang zij door hem worden ingezet bij de uitvoering van de Overeenkomst. De aansprakelijkheidsregeling in artikel 19.3 sluit aan bij artikel 6:76 BW. Dit betekent dat de Opdrachtnemer verantwoordelijk blijft voor het handelen en nalaten van iedereen die hij inschakelt bij de uitvoering van de Opdracht. De Opdrachtnemer kan eventuele schade vervolgens verhalen op de betreffende helpspersoon of derde binnen hun onderlinge rechtsverhouding.
7	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Algemene Voorwaarden (ARVODI 2025) art 19	Bent u bereid overeen te komen dat partijen jegens elkaar slechts aansprakelijk zijn voor directe schade en dat indirecte schade (daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen en schade door bedrijfsstagnatie) in alle gevallen is uitgesloten? Zo nee, graag uw gemotiveerde reactie.	Nee, dit is niet mogelijk. De aansprakelijkheidsregeling in de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI 2025) bevat al een beperking van aansprakelijkheid die binnen het Rijk als standaard en evenwichtig wordt beschouwd. Conform artikel 19 ARVODI 2025 is de aansprakelijkheid van partijen in beginsel beperkt tot een maximumbedrag (viermaal de opdrachtwaarde per gebeurtenis, zesmaal per contractjaar, met een vast plafond). Deze beperking geldt voor alle vormen van schade. De ARVODI maakt geen onderscheid tussen directe en indirecte schade, omdat het Burgerlijk Wetboek dat onderscheid evenmin kent en omdat het Rijk niet verder wil gaan in beperking van aansprakelijkheid. Een verdergaande uitsluiting, zoals het volledig uitsluiten van gevolgschade, gederfde winst of gemiste besparingen, zou ertoe leiden dat de Rijksoverheid een groter deel van de veroorzaakte schade zelf moet dragen. Dat is niet wenselijk en niet in overeenstemming met het rijksbrede contractenbeleid. De huidige bepaling in artikel 19 biedt daarmee een proportionele en juridisch goed geborgde verdeling van risico's, waarin enerzijds de aansprakelijkheid is begrensd en anderzijds publieke belangen voldoende worden beschermd.
8	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Algemene Voorwaarden (ARVODI 2025) art 17	Nu de diensten op nacalculatie zullen plaatsvinden, dient deze bepaling te komen te vervallen, kunt u dat bevestigen? Zo niet, graag uw gemotiveerde reactie.	Artikel 17 van de ARVODI-2025 is een standaardbepaling die voorziet in de mogelijkheid voor de Opdrachtgever om, uitsluitend in uitzonderlijke gevallen, een voorschot te betalen voor nog niet geleverde diensten. Daarbij kan zekerheid worden verlangd in de vorm van een bankgarantie, conform de Regeling financieel beheer van het Rijk. De toelichting op het gebruik van de de ARVODI-2025 benadrukt bij artikel 17 dat het uitgangspunt is dat geen voorschotten worden betaald en dat betalingen plaatsvinden nadat de diensten (gedeeltelijk) zijn verricht. Dat geldt ook voor deze Opdracht. De inhuur van professionals vindt plaats op basis van nacalculatie, dus er worden geen voorschotten verstrekt. Omdat artikel 17 slechts een mogelijkheid biedt en niet verplichtend is, heeft het in deze aanbesteding geen feitelijke werking. Er is daarom geen noodzaak om het artikel te laten vervallen. Het blijft onderdeel van de ARVODI als vangnet voor uitzonderlijke situaties.

9	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Programma van Eisen (PvE) (Bijlage B) art 7.6	Een Flexibele Arbeidskracht heeft recht op de volgende uren: 1) De wettelijke minimumduur van 3 uur per dienst. 2) Uren waarvoor de Flexibele Arbeidskracht al was opgeroepen, maar die te laat zijn afgezegd of gewijzigd: oproepkrachten hebben sinds 1 januari 2020 (WAB) al recht op uitbetaling van deze uren, maar vanaf 1 augustus 2022 geldt dat ook voor andere werknemers met grotendeels onvoorspelbare werktijden (Wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden). Het afzeggen of muteren van diensten vindt plaats door of op initiatief van Opdrachtgever. Inschrijver heeft hier geen invloed op. 3) Wettelijk voorgeschreven/met u afgesproken uren: indien met u een urengarantie is afgesproken, heeft een betreffende Flexibele Arbeidskracht recht op het overeengekomen aantal uren, mits er een loondoorbetalingsplicht geldt ten opzichte van de Flexibele Arbeidskracht. Daarnaast hebben oproepkrachten op grond van de wet na 12 maanden recht op (loon over) een vast aantal uren. Doorgaans bieden wij met het oog hierop of om andere redenen in overleg met onze opdrachtgevers reeds eerder een gegarandeerd aantal uren aan. Dit aantal uren wordt met u afgestemd of - bij een aanbod na 12 maanden - door de wet bepaald. Voor onze opdrachtgevers ligt hier ook een verantwoordelijkheid, zij bepalen immers - direct of indirect - de daadwerkelijk inzet van de medewerker. Dit geldt uiteraard niet voor uren die niet zijn gewerkt als gevolg van verlof, ziekte, feestdagen of gebrek aan beschikbaarheid van de Flexibele Arbeidskracht (deze uren zijn inbegrepen in het tarief of hierover bestaat geen recht op loon). 4) Uren besteed aan verplichte scholing: volgens wetsvoorstel implementatie EU-richtlijn transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden dient wettelijk of bij cao verplichte scholing kosteloos en zoveel mogelijk onder werktijd te worden aangeboden. Dient de Flexibele Arbeidskracht dergelijke scholing te volgen om zijn/haar functie bij uw organisatie te kunnen (blijven) uitoefenen, dan dienen de opleidingsuren te worden doorbetaald. Kunt u bevestigen dat ook de bovengenoemde uren kunnen worden doorberekend? Zo nee, kunt u ons dan gemotiveerd toelichten wat uw overwegingen daartoe zijn?	Nee, de genoemde uren kunnen niet afzonderlijk worden doorberekend. De wettelijke bepalingen waarnaar in uw vraag wordt verwezen (zoals artikel 7:628 en 7:628a BW en de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/1152 inzake transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden) hebben uitsluitend betrekking op arbeidsovereenkomsten met oproepkrachten of werknemers met grotendeels onvoorspelbare werktijden. De onderhavige Opdracht betreft de inhuur van professionals via een detacheringsovereenkomst of een overeenkomst van opdracht (zzp'er). In deze constructies blijft de Opdrachtnemer werkgever of zelfstandig ondernemer en is de Aanbestedende dienst geen werkgever in de zin van artikel 7:610 BW. Eventuele niet-gewerkte uren, urengarantie of opleidingsuren behoren daarmee tot de eigen verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer en worden geacht in de tarieven en/of opslag te zijn verdisconteerd. Alleen indien de (Nadere) Opdrachtgever bij een specifieke nadere opdracht uitdrukkelijk verplichte scholing verlangt, kan hierover vooraf afzonderlijke afstemming plaatsvinden.
10	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Programma van Eisen (PvE) (Bijlage B) - art 2.14	Inschrijver constateert dat artikelnummer 2.14 ontbreekt in het Programma van Eisen. Kunt u aangeven of dit artikel bewust is weggelaten, of dat het mogelijk per abuis is verwijderd? In het laatste geval ontvangen wij graag de betreffende tekst van artikel 2.14.	Het ontbreken van artikel 2.14 betreft een fout in de nummering. De inhoud is niet verwijderd of gewijzigd. De nummering is gecorrigeerd in versie 2.0 van bijlage B - Oprachtomschrijvingen Programma van Eisen, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd op TenderNed.
11	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Opdrachtomschrijving (Bijlage B) - art. 1.2	In Bijlage B worden werkzaamheden op basis van een resultaatverplichting uitgesloten van de Overeenkomst. Tegelijkertijd wordt in het Programma van Eisen verwezen naar de Wet DBA, die vereist dat zzp'ers zelfstandig werken en niet onder gezagsverhouding vallen. Dit impliceert dat zzp'ers feitelijk op basis van een resultaatsverplichting werken, terwijl de dienstverlening van de Opdrachtnemer op basis van een inspanningsverplichting wordt geleverd. Kunt u bevestigen dat de uitsluiting van resultaatsverplichtingen uitsluitend ziet op de dienstverlening van de Opdrachtnemer, en dat inzet van zzp'ers op basis van een resultaatsgerichte overeenkomst van opdracht conform Wet DBA wél binnen de scope van de Overeenkomst valt? Zo niet, graag uw gemotiveerde reactie.	In Bijlage B worden specifieke soorten opdrachten op basis van een resultaatverplichting uitgesloten, waarbij de opdrachtnemer een zelfstandig resultaatverantwoordelijk eindproduct levert. Het gaat hierbij om: 1. (web)redactieadvies en uitvoering op basis van een resultaatverplichting (zoals het opleveren van een volledig redactiepakket of webcontentproductie met vooraf gedefinieerde deliverables); 2. communicatieadvies en/of -uitvoering op basis van een resultaatverplichting (zoals het ontwikkelen en uitvoeren van een complete communicatiestrategie of -campagne, inclusief eindverantwoordelijkheid voor uitvoering en resultaat). Het onderscheid ligt daarmee in de aard van de opdracht en de verantwoordelijkheid voor het eindresultaat. Bij dit type opdrachten gaat het niet om de inzet van individuele professionals, maar om een afspraak met de opdrachtnemer zelf over het opleveren van een afgebakend resultaat of product. Dergelijke werkzaamheden vallen buiten de scope van deze Overeenkomst, omdat zij gericht zijn op het opleveren van een zelfstandig eindresultaat waarvoor de opdrachtnemer zelf integraal verantwoordelijk is en al onder bestaande raamovereenkomsten vallen (bijvoorbeeld voor communicatieadvies en -uitvoering). De onderhavige Overeenkomst is daarentegen bedoeld voor de inzet van individuele professionals die op basis van een inspanningsverplichting werkzaamheden verrichten binnen de organisatie van de Nadere Opdrachtgever, zowel in loondienst van de Opdrachtnemer (detachering) als als zelfstandige (overeenkomst van opdracht conform de Wet DBA, zonder gezagsverhouding).
12	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 5.1. Beoordeling en beoordelingscommissie	In het kader van transparantie en om Inschrijvers hun beantwoording van de gunningscriteria nog beter aan te laten sluiten bij de kennis en ervaring van beoordelaars. Uit welke rollen/functies bestaat de beoordelingscommissie exact?	De beoordelingscommissie is samengesteld uit medewerkers van de Nadere opdrachtgevers met relevante inhoudelijke expertise op het gebied van communicatie, (web)redactie en woordvoering, aangevuld met deskundigheid op het gebied van inhuurprocessen en inhuurcontracten. Per perceel is de samenstelling afgestemd op de aard van de gevraagde dienstverlening. De commissie bestaat uit een mix van bovengenoemde expertise, onder voorzitterschap van een inkoopadviseur. Indien nodig kunnen zij zich laten bijstaan door proces- of inhoudsdeskundigen of vervangers.
13	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Tenderned	Aangezien Aanbestedende Dienst een UEA als bijlage beschikbaar heeft gesteld, mag Inschrijver ervanuit gaan dat deze versie kan worden ingevuld en ge-upload in plaats van de online versie in de Tenderned module "Vul het Uniform Europees Aanbestedingsdocument in"? Zo niet, waarom niet? Inschrijver ervaart dat de online variant in Tenderned lastig is in te vullen voor eventuele onderaannemers.	Ja, dit is toegestaan. Inschrijvers mogen het UEA invullen via het als bijlage bij de Aanbestedingsstukken opgenomen format en dit als ondertekend document uploaden in TenderNed. Het gebruik van de TenderNed-module "Vul het Uniform Europees Aanbestedingsdocument in" is niet verplicht. De door de Aanbestedende dienst beschikbaar gestelde versie kan worden gebruikt en ingediend, mits deze volledig is ingevuld en rechtsgeldig is ondertekend. De rechtsgeldige ondertekening van het UEA geldt als ondertekening van de gehele Inschrijving. Een natte, gescande of digitale/elektronische handtekening is daarbij geldig.
14	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document - Bijlagen in Tenderned (pag. 4)	Kunt u bevestigen dat de in de bovenste tabel genoemde gegevens de documentsnaam van de in te dienen stukken betreft, zoals Bijlage 1 Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)? Zo ja, mag inschrijver hier haar eigen organisatiennaam aan toevoegen?	Ja, de in de tabel genoemde documentnamen corresponderen met de benamingen van de in te dienen stukken, zoals vermeld in het Beschrijvend document. Inschrijvers mogen aan deze bestandsnamen hun organisatiennaam toevoegen, mits de oorspronkelijke benaming duidelijk herkenbaar blijft.
15	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 5.2 Beoordeling op kwaliteit	U geeft aan dat er maximaal 1 A4 voor een voorblad / inhoudsopgave beschikbaar is. Kunt u bevestigen dat deze beperking van 1 A4 geldt per uitgewerkt subgunningscriterium?	Ja, dat klopt. De mogelijkheid om maximaal één extra A4-pagina te gebruiken voor een voorblad en/of inhoudsopgave geldt per afzonderlijk kwalitatief subgunningscriterium. Deze pagina telt niet mee in het maximum aantal inhoudelijke pagina's dat in het Beschrijvend document per criterium is voorgeschreven. Alle overige pagina's boven het opgegeven maximum worden, conform het Beschrijvend document, niet meegenomen in de beoordeling.
16	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 4. Gunningscriterium	Kunt u aangeven of ieder subgunningcriterium in een apart document dient te worden ingediend of dat SC 1 t/m 4 in 1 document moeten worden aangeleverd?	De uitwerking van alle kwalitatieve subgunningscriteria (SC1 t/m SC4) dient te worden samengevoegd in één document met de titel "Bijlage 2 – Antwoord op het Subgunningscriterium Kwaliteit". Conform pagina 4 en paragraaf 7.4 van het Beschrijvend Document geldt dat het antwoord op het subgunningscriterium 'Kwaliteit' vormvrij is, maar als één gecombineerd document in zowel PDF- als Word-formaat moet worden geupload in TenderNed.
17	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Tenderned module Gunningscriteria – Prijscriterium	Kunt u bevestigen dat in Tenderned onder de module Gunningscriteria – Prijscriterium bij het 'Bedrag in cijfers' nul kan worden ingevuld? Zo niet, graag uw toelichting.	Ja, dat klopt. In TenderNed kan bij het veld 'Bedrag in cijfers' het bedrag nul (0) worden ingevuld. Het prijscriterium wordt namelijk niet in TenderNed zelf ingevuld, maar uitgewerkt in de prijsbijlage (Bijlage 3 – Prijsopgavenformulier). De beoordeling van de prijs vindt volledig plaats op basis van de gegevens in deze bijlage. Het invullen van "0" in TenderNed heeft dus uitsluitend een technisch-administratieve functie en heeft geen invloed op de inhoudelijke beoordeling.
18	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage G Functieprofielen	U heeft enkel de functieprofielen voor Perceel 2 inhuur (web)redactieprofessionals beschikbaar gesteld. Kunt u een dergelijke bijlage met functieprofielen ook voor Perceel 1 en 3 beschikbaar stellen?	De functieprofielen voor Perceel 1 (Communicatieprofessionals) en Perceel 3 (Woordvoerders en persvoorlichters) zijn opgenomen in de Bijlage F - "Competentiegeds Communicatieprofessionals".
19	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 6.5. De planning van de Aanbesteding	De uiterste inschrijfdatum is momenteel vastgesteld op maandag 24 november 2025. Wij verzoeken u vriendelijk om de termijn voor Inschrijvers voor het indienen van de inschrijvingen met minimaal 3 weken te verlengen, naar maandag 15 december 2025 en wel om het volgende: •Herfstvakantieperiode: In de weken voorafgaand aan de deadline vindt in alle onderwijsregio's de herfstvakantie plaats (11 t/m 19 oktober in regio Zuid en 18 t/m 26 oktober in regio Noord en Midden). Gedurende deze periode zijn zowel medewerkers van inschrijvende partijen als van externe partners en eventuele onderaannemers beperkt beschikbaar. •Waarborging kwaliteit: Een korte verlenging van de termijn stelt Inschrijvers in staat om zorgvuldig af te stemmen met alle betrokkenen. Dit bevordert de volledigheid, consistentie en kwaliteit van de inschrijvingen. •Eenlijk speelveld: Aangezien alle Inschrijvers geconfronteerd worden met dezelfde omstandigheden, draagt een verlenging bij aan een eerlijk en transparant proces. •Meerdere lopende aanbestedingen: Inschrijvers werken momenteel aan meerdere aanbestedingen, waardoor hun tijd beperkt is. Een verlenging van de termijn geeft Inschrijvers meer ruimte om tot goede kwaliteit van inschrijvingen te komen. •Belang van de aanbestedende dienst: Uiteindelijk komt dit de aanbestedende dienst zelf ten goede: extra voorbereidingstijd resulteert in beter uitgewerkte inschrijvingen en maakt de uiteindelijke beoordeling en selectie eenvoudiger en waardevoller. Bent u bereid om de inschrijvingstermijn met minimaal 3 weken te verlengen? Zo niet, waarom niet?	De Aanbestedende dienst gaat akkoord met het verzoek tot verlenging van de inschrijvingstermijn. De uiterste inschrijfdatum is aangepast in versie 2.0 van het Beschrijvend document. De nieuwe uiterste datum voor het indienen van de Inschrijving is vastgesteld op maandag 15 december 2025 om 10:00 uur.
20	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 7.4	Kunt u bevestigen dat alleen de UEA's en de Verklaring of Aanmelding buitenlandse subsidies (FSR) ondertekend dienen te zijn bij inschrijving?	Ja, dat klopt.
21	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 2.6 Inkoop met Impact	U schrijft hier: Wordt u geselecteerd als winnaar van deze Aanbesteding? Dan stelt u na de definitieve gunning binnen één maand een voorstel op over hoe u Social return gaat toepassen bij de uitvoering van de Opdracht. Vraag: neemt Aanbestedende Dienst na gunning hierover contact op met de winnende inschrijvers? Zo niet, hoe gaat het proces in zijn werk?	Ja. Na de definitieve gunning neemt de Opdrachtgever contact op met de winnende Inschrijvers over de verdere uitwerking van de Social Return-verplichting. Conform artikel 9.3 van de Overeenkomst dient de Opdrachtnemer binnen één maand na ingangsdatum van de Overeenkomst een concept Plan van Aanpak SROI in. Dit plan wordt vervolgens binnen drie maanden na ingangsdatum gezamenlijk besproken en vastgesteld met de Opdrachtgever. Tijdens deze periode worden de gekozen trajecten, monitoring, rapportage en impactafspraken afgestemd. Na goedkeuring start de Opdrachtnemer met de uitvoering van de trajecten. De voortgang wordt vervolgens periodiek gemonitord en geëvalueerd gedurende de looptijd van de Overeenkomst, conform de bepalingen in artikel 9.6 van de Overeenkomst.

22	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 2.6 Inkopen met Impact	U schrijft hier: Wordt u geselecteerd als winnaar van deze Aanbesteding? Dan stelt u na de definitieve gunning binnen één maand een voorstel op over hoe u Social return gaat toepassen bij de uitvoering van de Opdracht. Kunt u een template of richtlijnen beschikbaar stellen waar het voorstel inhoudelijk aan dient te voldoen?	De inhoudelijke richtlijnen voor het voorstel (Plan van Aanpak SROI) zijn opgenomen in artikel 9.4 van de concept Overeenkomst. Dit artikel beschrijft welke onderdelen in het plan moeten worden uitgewerkt, waaronder: - de aard en opzet van de ingezette SROI-trajecten, - de wijze van begeleiding en monitoring, - de borging van duurzame plaatsingen, - de manier waarop wordt gerapporteerd en verantwoord, en - de garanties om de doelstellingen te realiseren. Een afzonderlijk template wordt niet verstrekt, zodat Opdrachtnemers de vrijheid behouden om de uitwerking aan te passen aan hun eigen organisatie en werkwijze. Tijdens de afstemming binnen drie maanden na ingangsdatum van de Overeenkomst wordt het plan gezamenlijk met de Opdrachtgever besproken en gevalideerd, waarna uitvoering kan starten.
23	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document Financiële en economische draagkracht (p. 23)	U schrijft hier: Om aan bovengenoemde eis te kunnen voldoen, kan Inschrijver zich beroepen op de financiële draagkracht van een Derde, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die Derde. Inschrijver dient in een dergelijke situatie de Bijlage Beroep financiële en economische draagkracht te overleggen. Wat bedoelt u hiermee? Inschrijver vindt deze Bijlage niet terug in de aanbestedingsdocumenten. Graag uw toelichting danwel deze aan inschrijvers beschikbaar stellen.	De genoemde bijlage ontbrak inderdaad bij de oorspronkelijke publicatie. De bijlage “Beroep op financiële en economische draagkracht” is met deze Nota van Inlichtingen alsnog toegevoegd en gepubliceerd in TenderNed.
24	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 4.2. Subgunningscriterium prijs	Waarom geldt de opslag enkel op doorleen en ZZP en niet op Detacheren?	De opslag geldt uitsluitend voor doorleenconstructies en inzet van zzp'ers, omdat dit de enige situaties zijn waarin sprake is van een prijscomponent buiten het uurtarief van de ingezette professional zelf. Bij detachering gaat het om medewerkers die in loondienst zijn bij de Opdrachtnemer. Alle kosten én de bijbehorende winstmarge zijn in dat geval reeds verdisconteerd in het uurtarief dat de Opdrachtnemer aanbiedt. Er is dus geen aanleiding om hierop nog een afzonderlijke opslag toe te passen. Bij doorleen en zzp-inzet fungeert de Opdrachtnemer daarentegen als intermediair. De feitelijke uitvoerder (zzp'er of onderaannemer) factureert een basistarief, waarop de Opdrachtnemer een opslag rekent voor zijn dienstverlening (zoals contractbeheer, facturatie, kwaliteitsborging en risicoafdekking). De opslag dekt in die gevallen de administratieve- en beheerskosten én de marge die bij detachering al in het uurtarief is inbegrepen.
25	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 4.2. Subgunningscriterium prijs	Wat wordt hier bedoeld met een opslag?	Met “opslag” wordt bedoeld de vergoeding die de Opdrachtnemer rekent bovenop het uurtarief van de ingezette zzp'er of kandidaat die via een onderaannemer wordt doorgeleverd. De opslag dient ter dekking van alle kosten die samenhangen met de dienstverlening van de Opdrachtnemer, zoals: - administratieve en beheerskosten (bijv. contractbeheer, facturatie, screening); - kwaliteitsborging en begeleiding van de ingezette professional; - risicoafdekking; - en de winstmarge van de Opdrachtnemer. Bij detachering van medewerkers in loondienst van de Opdrachtnemer is de opslag al verwerkt in het uurtarief en wordt dus geen aparte opslag toegepast. De opslag is dus uitsluitend van toepassing bij inzet van zzp'ers of doorgeleende Kandidaten, en vormt in deze Aanbesteding het beoordelde prijselement binnen de inschrijffase.
26	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 4.2. Subgunningscriterium prijs	Kunt u toelichten waarom de weging van het onderdeel Prijs per perceel verschilt?	De weging van het onderdeel prijs verschilt per perceel vanwege verschillen in marktstructuur en samenstelling van de doelgroep. In Perceel 1 (Communicatieprofessionals) en Perceel 2 ((Web)redactieprofessionals) ligt de nadruk op kwalitatieve differentiatie. Deze markten bestaan grotendeels uit grotere bureaus en detacheringspartijen, waarbij prijs in deze fase minder bepalend is voor het onderscheidend vermogen. Daarom weegt kwaliteit zwaarder (80%) en prijs lichter (20%). In Perceel 3 (Woordvoerders en persvoorlichters) bestaat de markt daarentegen grotendeels uit zelfstandige professionals (zzp'ers). Omdat de opslag bij deze groep het voornaamste prijselement vormt, is ervoor gekozen om prijs zwaarder te laten meewegen (30%). Daarmee wordt recht gedaan aan de marktpraktijk en ontstaat een evenwichtige beoordeling tussen kwaliteit en kosten. Deze verdeling is gebaseerd op een proportionaliteitsafweging, in lijn met artikel 1.10b Aanbestedingswet 2012, en sluit aan bij de doelstelling om per perceel de beste prijs-kwaliteitverhouding te realiseren. De gekozen systematiek en weging sluiten bovendien aan bij de rijksbrede aanbestedingspraktijk voor inhuur van professionals, waaronder eerdere aanbestedingen binnen de categorie Communicatiecapaciteit.
27	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage 4a Referentieverklaring	In de gegevens van de referent vragen jullie om naam en o.a. telefoonnummer contactpersoon. Inschrijvers mogen er vanuit gaan dat als de betreffende contactpersoon niet meer werkzaam is bij de referentie, dat deze gegevens alsnog opgegeven kunnen worden. Kunt u dit bevestigen? Zo niet, hoe moeten inschrijvers er dan mee omgaan?	Indien de oorspronkelijke contactpersoon bij de referentieorganisatie niet langer werkzaam is, mag de Inschrijver een andere, ter zake kundige contactpersoon opgeven die namens de referentieorganisatie kan bevestigen dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd zoals beschreven. Het is belangrijk dat deze contactpersoon voldoende bekend is met de betreffende opdracht en de inhoud daarvan kan verifiëren. Hiermee blijft de referentie controleerbaar en voldoet deze aan de gestelde eisen.
28	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage 4a Referentieverklaring	In kerncompetentie A en B vraagt u om een mix van inhuur van communicatieprofessionals op junior, medior en senior niveau. Zijn deze niveaus gebaseerd op de functietitel “junior/medior/senior” of op de genoemde schalen 8 tot en met 13 benoemd in Bijlage B - “Opdrachtomschrijving en eisen” 2.3.1 “bandbreedte en niveau”?	De aanduidingen junior, medior en senior in kerncompetentie A en B verwijzen naar het ervarings- en functieniveau van de in te huren communicatieprofessionals. Deze niveaus sluiten aan bij de functies en schalen 8 t/m 13 zoals beschreven in Bijlage B – paragraaf 2.3.1 “Bandbreedte en niveau” en nader uitgewerkt in Bijlage F – Competentiegids Communicatieprofessionals. Het betreft dus geen formele functietitels, maar een aanduiding van de diversiteit in ervaring, verantwoordelijkheden en zwaarte van de functies binnen deze schaalbandbreedte.
29	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage 4a Referentieverklaring	Mogen de referentie-opdrachten/matches bij Kerncompetentie B dezelfde zijn als opgevoerde referentie-opdrachten/matches bij Kerncompetentie A?	Ja, dat is toegestaan. De opgevoerde referentie-opdrachten moeten in dat geval aantoonbaar voldoen aan de eisen die bij beide kerncompetenties zijn gesteld. Het is dus toegestaan om dezelfde referentie te gebruiken bij meerdere kerncompetenties, zolang de opdracht qua aard, omvang en inhoud relevant is voor elk van de gevraagde kerncompetenties en dit in de toelichting duidelijk wordt onderbouwd. De beoordelingscommissie beoordeelt per kerncompetentie afzonderlijk of de referentie daadwerkelijk aantoonbaar aan de eisen wordt voldaan.
30	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Planning - Beschrijvend document, pagina 41	In de periode van 11 t/m 26 oktober 2025 valt de landelijke herfstvakantie, die gespreid is over de regio's Noord, Midden en Zuid. Tijdens deze herfstvakantie periode van twee weken zijn veel medewerkers van geïnteresseerde Inschrijvers en hun landelijk gespreide onderaannemers afwezig, c.q. op vakantie, mede vanwege schoolvakanties. Daar komt bij dat er de laatste periode relatief veel aanbestedingen op het gebied van inhuur (communicatie)capaciteit gepubliceerd zijn en lopende zijn. Hierdoor is de beschikbaarheid van medewerkers voor het zorgvuldig opstellen van een inschrijving, alsook bidmanagers, beperkt. Gelet op het belang van de aanbestedende dienst om zoveel mogelijk kwalitatieve en concurrerende inschrijvingen te ontvangen, verzoeken wij u dan ook vriendelijk om de termijn voor Inschrijvers voor het indienen van offertes met minimaal twee tot graag drie weken te verlengen. Gezien de ingangsdatum van perceel 1, hoeft dat geen problemen op te leveren voor uw overall planning. Hartelijk dank bij voorbaat. Indien u niet bereid bent de termijn met minimaal twee weken aan te passen, zouden wij het op prijs stellen indien u dit nader zou kunnen toelichten.	De Aanbestedende dienst gaat akkoord met het verzoek tot verlenging van de inschrijvingstermijn. De uiterste inschrijfdatum is aangepast in versie 2.0 van het Beschrijvend document. De nieuwe uiterste datum voor het indienen van de Inschrijving is vastgesteld op maandag 15 december 2025 om 10:00 uur.
31	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document 7.7 Inschrijven als dochteronderneming of werkmaatschappij	Inschrijver maakt gebruik van de vrijstelling op basis van artikel 2:403 Burgerlijk Wetboek. Op basis hiervan wordt op het niveau van de moedermaatschappij een geconsolideerde jaarrekening waarin de resultaten van de inschrijver worden meegenomen. Deze geconsolideerde jaarrekening bevat een accountantsverklaring zoals benoemd in het beschrijvend document; 1) Om aan de geschiktheidseis financiële en economische draagkracht – specifiek de eis t.a.v. de accountantsverklaring – zal inschrijver een beroep doen op haar moedermaatschappij. Kunt u bevestigen dat het indienen van de geconsolideerde jaarrekening volstaat? 2) Volstaat een door de moedermaatschappij afgegeven 2:403 aansprakelijkheidsverklaring voor het aantonen van de hoofdelijkheid zoals vereist in paragraaf 3.2.1? 3) Dient van de moedermaatschappij waar een beroep op wordt gedaan voor de accountantsverklaring een UEA te worden ingediend?	1) Ja, indien de Inschrijver gebruikmaakt van de vrijstelling op grond van artikel 2:403 BW, mag de geconsolideerde jaarrekening van de moedermaatschappij, voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant, worden overgelegd. Deze geldt als voldoende bewijs, mits de resultaten van de Inschrijver daarin aantoonbaar zijn meegenomen. 2) Conform paragraaf 7.7 van het Beschrijvend Document geldt dat wanneer de Inschrijver een dochteronderneming of werkmaatschappij is, zowel de Inschrijver als de moedermaatschappij door inschrijving verklaren hoofdelijk aansprakelijk te zijn voor de verplichtingen die voortkomen uit de rechtshandelingen van de Inschrijver. Dit is in lijn met artikel 2:403 BW. Indien de Inschrijver daarnaast een beroep doet op de financiële en economische draagkracht van de moedermaatschappij of een andere Derde, dient de Bijlage “Beroep op financiële en economische draagkracht” te worden overgelegd. Deze bijlage is met deze Nota van Inlichtingen alsnog toegevoegd en gepubliceerd in TenderNed. 3) Alleen in het geval wanneer daadwerkelijk een beroep wordt gedaan op de financiële en economische draagkracht van de moedermaatschappij of een andere Derde dient van die partij een eigen UEA te worden ingediend. Bij uitsluitend toepassing van de 2:403-vrijstelling is een apart UEA van de moedermaatschappij niet vereist.
32	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	7.7. Inschrijven als dochteronderneming of werkmaatschappij	Onder 7.7 schrijft u: “De Inschrijver en de holding of moedermaatschappij verklaart door in te schrijven dat de holding of moedermaatschappij dat de Inschrijver en de holding of moedermaatschappij hoofdelijk aansprakelijk is voor schulden die voortkomen uit de rechtshandelingen van de Inschrijver. Dit staat ook in artikel 2.403 van het Burgerlijk Wetboek. Of de Inschrijver verklaart dat de Inschrijver geen gebruik maakt van artikel 2.403 BW.” Kunt u bevestigen dat wij dit - behalve op het UEA als derde partij - niet in een apart document hoeven te verklaren, maar dat dit door inschrijving een feit is?	Ja, dat klopt. Conform paragraaf 7.7 van het Beschrijvend document geldt dat de Inschrijver, door het indienen van een geldige Inschrijving, verklaart dat indien sprake is van een dochteronderneming of werkmaatschappij zowel de Inschrijver als de holding of moedermaatschappij hoofdelijk aansprakelijk zijn voor verplichtingen die voortvloeien uit de rechtshandelingen van de Inschrijver. Er is dus geen afzonderlijke verklaring vereist om deze hoofdelijke aansprakelijkheid te bevestigen. Alleen wanneer de Inschrijver zich aanvullend beroept op de financiële draagkracht van een Derde, dient de Bijlage “Beroep op financiële en economische draagkracht” en een UEA van die Derde te worden toegevoegd, conform paragraaf 7.6 van het Beschrijvend Document.
33	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage D - Concept Nadere Overeenkomst	U schrijft in artikel 6.4 dat de factuur voorzien moet zijn van een verplichtingennummer of inkoopordernummer. Aangezien onze factuur automatisch voortkomt uit onze systemen is het van belang dat deze informatie vóór aanvang van de opdracht aan ons verstrekt is. Kunt u dit garanderen?	Nee, maar het uitgangspunt is wel dat een verplichtingennummer of inkoopordernummer dat voor aanvang van de nadere opdracht wordt verstrekt.

34	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage B - Opdrachtschrijving en eisen	In eis 7.6 vermeldt u een maandelijks factuur te willen ontvangen. Facturatie per maand impliceert gemiddeld een langere betalingstermijn voor onze organisatie. Bent u akkoord met een factuur per week dan wel een vierwekelijkse factuur?	Nee, het uitgangspunt is een maandelijks factuur. De wijze van factureren kan echter per nadere opdracht en Nadere overeenkomst nog worden aangepast.
35	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage B - Opdrachtschrijving en eisen	In eis 7.6 vermeldt u de maximale termijn voor het factureren van de geleverde dienst. Opdrachtnemer factureert in de regel binnen 1 tot 6 weken. Echter kan het voorkomen dat facturen (door o.a. correcties) toch later worden aangeleverd. Opdrachtnemer probeert dit uiteraard te voorkomen, maar wettelijk gezien geldt een termijn van vijf jaar. Kunt u de eis aanpassen gezien deze wettelijke bepaling?	De wettelijke verjaringstermijn van vijf jaar (art. 3:307 BW) bepaalt de maximale termijn waarbinnen een vordering in rechte kan worden ingesteld, maar laat onverlet dat partijen in een overeenkomst een kortere termijn kunnen afspreken waarbinnen facturen worden ingediend en nog voor vergoeding in aanmerking komen. Eis 7.6 stelt dat facturen in beginsel binnen drie maanden na levering moeten worden ingediend, om tijdige administratieve verwerking en budgetbewaking te waarborgen. Wanneer er sprake is van een dispuut of correctie die binnen die drie maanden is gemeld, blijft facturatie ook na deze termijn mogelijk. Daarmee wordt voldaan aan de redelijkheid en blijft de bepaling in lijn met de wettelijke kaders. De eis hoeft daarom niet te worden aangepast.
36	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document, 2.6. Inkopen met impact	U hanteert in de gunningsfase een minimaal SROI-percentage van 5%, dat via het subgunningscriterium kan oplopen tot 7,5%. Graag wijzen wij u er op dat een SROI-verplichting die structureel hoger ligt dan 5% over het gehele contractvolume niet gebruikelijk noch realistisch is binnen onze markt en gespecialiseerde detacheringdienstverlening. Gezien de aard van de uitgevraagde dienst (inzet van professionals in het hogere segment), brengt een dergelijk hoog percentage een onevenredig groot risico met zich mee voor de naleving en de kwaliteit van de SROI-inzet. Kunt u daarom toelichten op basis van welke marktanalyse of benchmark u het maximale percentage van 7,5% in het Subgunningscriterium SROI als realistisch heeft beoordeeld voor deze opdracht? En bent u, op basis van de geldende marktnormen in de detacheringsector, bereid om het maximale SROI-percentage in het subgunningscriterium bij te stellen naar al een ambitieuze 5%?	De Aanbestedende dienst past Social Return (SROI) toe conform het rijksbrede SROI-beleid, zoals gepubliceerd op maatwerkvoormensen.nl en uitgewerkt binnen het programma Inkopen met Impact. Voor deze Aanbesteding is gekozen voor een proportionele toepassing per perceel, met een verplichte ondergrens van 5% voor percelen 1 en 2. Deze ondergrenzen sluiten aan bij de rijksbrede richtwaarden voor opdrachten met een arbeidscomponent en worden rijksbreed toegepast bij vergelijkbare opdrachten. De scoringssystematiek in het subgunningscriterium SROI is gebaseerd op ervaringsgegevens uit eerdere interdepartementale aanbestedingen (bijvoorbeeld de rijksbrede aanbesteding Financiële Adviesdiensten 2024-2028). Daaruit blijkt dat opdrachtnemers binnen het kader van Social Return 2.0 in staat zijn om, afhankelijk van de invulling (zoals leerwerkplekken, stages, mentorschap of ketenprojecten), ambities te realiseren tussen 5% en circa 7,5% van de opdrachtsom. Het percentage van 7,5% vormt in dit kader de grens waar de hoogste score wordt toegekend. Inschrijvers mogen een hogere ambitie aanbieden, maar dit levert geen extra punten op. Gezien deze beleidsmatige uitgangspunten, de proportionaliteit tussen de percelen, en de ervaring binnen vergelijkbare aanbestedingen, acht de Aanbestedende dienst de gehanteerde bandbreedte realistisch, uitvoerbaar en in lijn met marktpraktijk. De beoordelingssystematiek blijft ongewijzigd.
37	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document, 2.6. Inkopen met impact	U geeft aan dat de SROI-verplichting uitsluitend aangewend moet worden middels de inzet van kandidaten uit de doelgroep (arbeidsparticipatie). Echter, als gespecialiseerd detacheringsbureau zetten wij, conform uw uitvraag, professionals in binnen het hogere segment (veelal minimaal hbo-niveau). Gezien dit specialisme en de huidige krapte op de arbeidsmarkt, leert de ervaring dat het op dit moment zeer lastig is om SROI-kandidaten te vinden die aan dit kwalificatieniveau voldoen. Die strikte focus op arbeidsparticipatie in het hogere segment brengt de volledige realisatie van de SROI-verplichting in gevaar. Daarom vragen wij u om, naast het bouwblok 'arbeidsparticipatie', ook de mogelijkheid te bieden om SROI in te vullen middels de volgende, in Nederland gangbare bouwblokken arbeidsontwikkeling (zoals scholing of stageplaatsen), maatschappelijke projecten en sociaal inkopen. Kunt u bevestigen dat u deze aanvullende bouwblokken als alternatieve of gedeeltelijke invulling van de SROI-verplichting in het kader van deze opdracht toestaat?	Ja, de Aanbestedende dienst staat toe dat de SROI-verplichting, naast het bouwblok arbeidsparticipatie, ook (gedeeltelijk) wordt ingevuld via andere, binnen het rijksbrede SROI-beleid gangbare bouwblokken, zoals arbeidsontwikkeling (opleiding, scholing, stageplaatsen), maatschappelijke projecten en sociaal inkopen. Conform paragraaf 2.6 van het Beschrijvend document hoeft de invulling van Social Return niet uitsluitend een direct verband te hebben met de opdracht. De SROI-verplichting mag zowel direct als indirect worden ingevuld, zolang de inzet aantoonbaar bijdraagt aan duurzame arbeidsinschakeling of maatschappelijke waardecreatie. Deze benadering sluit aan bij de rijksbrede SROI-systematiek (zie maatwerkvoormensen.nl) en waarborgt dat de verplichting proportioneel en uitvoerbaar is binnen de context van deze Opdracht en de communicatiesector
38	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document, 2.6. Inkopen met impact	Op dit moment kent subgunningscriterium 4 SROI-punten toe op basis van het opgegeven percentage van de SROI-verplichting. Wij willen u er echter op wijzen dat deze methode ongewenste risico's met zich meebrengt: Onzekerheid en overbieding: Inschrijvers worden verleid om een percentage te beloven dat niet proportioneel is. Hoewel u de mogelijkheid heeft om dergelijke percentages af te wijzen, weerhoudt dit Inschrijvers er in onze ogen niet van om onnodig hoge beloften te doen die na gunning alsnog niet waargemaakt kunnen worden. Dit ondermijnt de betrouwbaarheid van de inschrijvingen. Negeren van kwaliteit: Deze kwantitatieve benadering houdt geen rekening met de maatschappelijke impact en de kwaliteit van de SROI-inzet, terwijl dit de kern is van Social Return. Om deze risico's te mitigeren en de focus op daadwerkelijke, duurzame maatschappelijke impact te leggen, verzoeken wij u de gunningsmethode voor SROI aan te passen. Bent u bereid om: a. Een vast, uniform percentage te hanteren als verplichte eis voor alle Inschrijvers, en b. De punten voor het subgunningscriterium SROI exclusief toe te kennen op basis van de kwaliteit en de te verwachten maatschappelijke impact van het door Inschrijver op te stellen Social Return-voorstel, waarbij u dit voorstel op het moment van inschrijving laat indienen en beoordelen?	a. Nee. b. Nee. De Aanbestedende dienst handhaaft de huidige beoordelingsmethodiek voor subgunningscriterium 4 (SROI). Inschrijvers geven een percentage op waarmee zij SROI zullen realiseren, met een verplichte ondergrens van 5% (percelen 1 en 2) en 2% (perceel 3). Bij de Inschrijving dient een korte toelichting te worden opgenomen waarin wordt beschreven hoe het opgegeven percentage wordt behaald. Deze toelichting wordt gebruikt om de uitvoerbaarheid en geloofwaardigheid te toetsen. Indien het percentage in redelijkheid niet uitvoerbaar wordt geacht, worden geen punten toegekend. Bij een kennelijk onuitvoerbare of manipulatieve Inschrijving kan uitsluiting volgen (zie par. 5.5 Beschrijvend document). Daarmee wordt het risico van onrealistische of overbiedende percentages afgevangen. De Aanbestedende dienst erkent het belang van kwalitatieve en duurzame maatschappelijke impact. De daadwerkelijke kwaliteit van de SROI-inzet wordt geborgd in de uitvoeringsfase, waarin Opdrachtnemers een plan van aanpak voor SROI indienen dat ter goedkeuring wordt beoordeeld en gedurende de looptijd wordt gemonitord. Indien bij beoordeling van de Inschrijvingen onduidelijkheden bestaan over de toelichting of de uitvoerbaarheid van het opgegeven percentage, kan de Aanbestedende dienst Inschrijvers, conform de aanbestedingsbeginselen, verzoeken om een nadere toelichting of verduidelijking, mits dit geen wijziging van de Inschrijving inhoudt. De Aanbestedende dienst acht de gehanteerde systematiek objectief, transparant en proportioneel en wijzigd deze niet.
39	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document, 2.6. Inkopen met impact	Inschrijver verzoekt u om uw eis van 5% van de totale gerealiseerde opdrachtwaarde in het kader van Social Return te berekenen als: 5% van de omzet van reguliere inleen en 5% van opslag voor inhuur zzp en doorleer. Dit vraagt Inschrijver, omdat de omzet van dienstverleningsvorm zzp en doorleer (o.b.v. tarieven van externen) niet valt bij de Inschrijver, maar bij de zzp'er of doorleer die Inschrijver inzet op basis van uw aanvragen. Van toepassing op Inschrijver is daarom hier de opslag geldend bij plaatsingen. Inschrijver is in de huidige krapte soms genoodzaakt om gebruik te maken van zzp'ers en doorleers, om te allen tijde tijdig en kwalitatief goede kandidaten te kunnen voorstellen aan opdrachtgever. Het doorleggen van de social return verplichting richting zzp'ers en doorleer partijen is daarnaast niet of nauwelijks mogelijk, zo leert de praktijk. Veel zzp'ers en doorleers hebben namelijk beperkte middelen en kennis om zich in te zetten voor social return en voelen beperkte prikkel wanneer een potentiële boete niet boven hun hoofd hangt. Bent u bereid deze zienswijze te hanteren? Zo nee, waarom niet?	Nee. De Aanbestedende dienst volgt de in het Beschrijvend document vastgelegde systematiek, waarbij de SROI-verplichting wordt berekend over de totale gerealiseerde opdrachtwaarde. Deze benadering is in lijn met het rijksbrede SROI-beleid en het gelijkheidsbeginsel. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de inzet van eigen personeel, zzp'ers of doorleerconstructies. In alle gevallen geldt de gefactureerde omzet richting de Opdrachtgever als grondslag voor de berekening van de SROI-waarde. De opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor het realiseren van de SROI-verplichting, maar heeft binnen deze Aanbesteding de vrijheid om deze zowel direct als indirect in te vullen (zie par. 2.6 van het Beschrijvend document). Daarmee wordt voldoende ruimte geboden om de SROI-verplichting proportioneel en uitvoerbaar vorm te geven, ook bij inzet van zelfstandigen of doorleerpartners.
40		Beschrijvend document, 2.6. Inkopen met impact	U definieert mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hoofdzakelijk als zijnde langer dan 12 maanden werkzoekend of niet aan het werk. Daarmee wordt een aanzienlijke groep uitgesloten die recent in een werkloosheidssituatie is terechtgekomen, maar die wel in beeld is bij publieke instanties (UWV of gemeente) en/of een uitkering ontvangt (bijvoorbeeld WW). Ook zij vallen onder de bepaalde SROI-doelgroep. Wij zijn van mening dat zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer een verantwoordelijkheid heeft om juist deze groep tijdig te ondersteunen en te plaatsen om langdurige werkloosheid te voorkomen. Graag ontvangen wij een expliciete bevestiging dat de SROI-doelgroep, in het kader van deze aanbesteding, wordt verruimd met de volgende categorieën: 1. Alle personen die een overheidsuitkering ontvangen (ongeacht de duur), inclusief WW-gerechtigden, en/of 2. Alle personen die geregistreerd staan als werkzoekend bij het UWV of de gemeente.	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de definitie van de SROI-doelgroep in deze Aanbesteding wordt toegepast conform het Rijksbrede SROI-beleid zoals gepubliceerd op maatwerkvoormensen.nl. Dat betekent dat de in het Beschrijvend document genoemde voorbeelden niet limitatief zijn. Ook personen die recent werkloos zijn geraakt en een overheidsuitkering ontvangen (zoals WW-gerechtigden), of die als werkzoekende zijn geregistreerd bij het UWV of de gemeente, vallen binnen de reikwijdte van de SROI-doelgroep, mits de inzet aantoonbaar bijdraagt aan duurzame arbeidsinschakeling. Deze verduidelijking leidt niet tot een inhoudelijke wijziging van de Aanbestedingsstukken. De definitie in het Beschrijvend document is in versie 2.0 verduidelijkt.
41	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document, 2.6. Inkopen met impact	U schrijft onder 4. Juridische aspecten en naleving van wet- en regelgeving: "Het verplicht invulling geven aan Social Return (SROI) in deze opdracht. Opdrachtnemers zijn hierbij verplicht om minimaal 5% van de opdrachtwaarde in te zetten ten behoeve van Social Return (SROI). Deze inzet moet bijdragen aan de bevordering van participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit kan onder andere door het creëren van werk-, stage- of leerwerkplekken, het bieden van opleiding of begeleiding, of door in te zetten op samenwerking met sociale ondernemingen." Inschrijver is, gezien het minimale percentage van 5% (dat via het subgunningcriterium SROI kan oplopen tot liefst 7,5%), benieuwd naar de visie van de Opdrachtgever op de feitelijke invulling van SROI-plekken specifiek op dit contract. Wij opereren als detacheerder/intermediair, wat betekent dat 98% van onze vacatures zich bij onze klanten bevindt, wat daarbij zeer veel SROI-verplichtingen met zich meebrengt. Het aantal eigen interne kantoorfuncties is daarnaast zeer beperkt, wat ook de mogelijkheden beperkt om duurzame werkplekken voor de SROI-doelgroep binnen onze eigen organisatie te creëren. Om een succesvolle en duurzame invulling van de SROI-verplichting op dit contract te realiseren, vragen wij u derhalve het volgende: 1. Bent u bereid om zelf een deel van de SROI-verplichting te faciliteren door het creëren van (leer-)werkplekken of stageplaatsen voor de SROI-doelgroep binnen het Rijk, specifiek in het kader van deze opdracht? 2. Zo ja, welk percentage van de totale SROI-waarde kunt u hieraan koppelen, of hoeveel arbeidsplaatsen kunt u hiervoor beschikbaar stellen?	1. Nee. De Aanbestedende dienst is niet voornemens om zelf (leer-)werkplekken of stageplaatsen te creëren in het kader van de SROI-verplichting van deze opdracht. Het Rijk realiseert haar eigen SROI- en Banenafsprakenambities via andere trajecten binnen de rijksoverheid. In het rijksbrede inkoopbeleid ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van Social Return bij de Opdrachtnemer van de specifieke opdracht. Wel staat het Opdrachtnemer vrij om, naast de reguliere inzet van professionals, ook SROI-kandidaten aan te bieden of in te zetten binnen de uitvoering van de Overeenkomst, voor zover dit past binnen de gevraagde dienstverlening en functieniveaus. In het Programma van Eisen is vastgelegd hoeveel kandidaten per Nadere Opdracht mogen worden aangeboden. Dit maximum geldt voor alle Kandidaten, ongeacht of zij regulier zijn of tot de SROI-doelgroep behoren. Indien een Opdrachtnemer naast de reguliere kandidaten vrijwillig een extra kandidaat uit de SROI-doelgroep wil aanbieden, kan dat uitsluitend indien en voor zover de betreffende Nadere opdrachtgever hiermee instemt. De beslissing hierover ligt dus bij de Nadere opdrachtgever, die per nadere opdracht beoordeelt of en hoe een aanvullende SROI-kandidaat kan worden meegenomen. De Aanbestedende dienst juicht initiatieven toe die bijdragen aan Social Return binnen de uitvoering van de Overeenkomst, maar dergelijke initiatieven mogen niet leiden tot afwijking van de in de minicompentie vastgestelde kaders zonder voorafgaande toestemming van de nadere opdrachtgever. Daarnaast mag de SROI-verplichting, conform paragraaf 2.6 van het Beschrijvend document, ook indirect worden ingevuld, bijvoorbeeld via scholing, begeleiding, maatschappelijke projecten of sociaal inkopen. 2. Niet van toepassing.
42	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document 2.8	U geeft aan dat Opdrachtnemer dient te voldoen aan de relevante normen/controls van onder andere ISO/IEC 27701:2019. Deze norm houdt in: " a security standard for the energy utility industry, based on ISO/IEC 27002. It covers information security controls for generation, transmission, storage and distribution of electric power and related processes." Kunt u aangeven waarom deze van toepassing is op de uitgevraagde dienstverlening?	De verwijzing naar ISO/IEC 27019 in het Beschrijvend document is onjuist en dit is gecorrigeerd in versie 2.0 van het Beschrijvend document die met de Nota is gepubliceerd.

43	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage B/1.7	In geval u opdrachten toestaat, waarbij leiding en toezicht bij Opdrachtnemer ligt, is er geen sprake van een Waadi registratie. Het gaat dan immers niet om het ter beschikking stellen van arbeidskrachten, maar om het uitvoeren van een aangenomen opdracht. Bent u bereid deze eis niet van toepassing te verklaren, daar waar het deze dienstverlening betreft?	De onderhavige Aanbesteding heeft als doel het voorzien in tijdelijke communicatiecapaciteit binnen de Rijksoverheid. De Dienstverlening ziet op het ter beschikking stellen van professionals die, al dan niet in loondienst bij de Opdrachtnemer, tijdelijk werkzaamheden verrichten bij deelnemende organisaties. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan sprake zijn van een nadere opdracht waarbij de werkzaamheden volledig onder regie en toezicht van de Opdrachtnemer worden uitgevoerd. In die situatie is er geen sprake van terbeschikkingstelling in de zin van de Waadi. De eis blijft echter van kracht om te waarborgen dat de Opdrachtnemer in alle overige gevallen, waarin wél sprake is van feitelijke terbeschikkingstelling van arbeidskrachten, voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit hoofde van de Waadi.
44		Bijlage B/1.6	U geeft aan waaraan Opdrachtnemer dient te voldoen bij de inzet van ZZP. Om een en ander compliant uit te kunnen voeren heeft Opdrachtnemer ook de medewerking van Opdrachtgever nodig. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inzet van de zzp'er conform de opdrachtschrijving, het onthouden van gezag en stellen van kaders/regie en het verlenen van medewerking aan de beheersmaatregelen (zoals input op de opdrachtschrijving, beantwoorden van een tussentijdse DBA toets). Kunt u zich hierin vinden?	Ja.
45	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage B/ 2.3.1/ 2.3.2/2.3.3/ Raamovereenkomst 4.5	In artikel 4.5 van de raamovereenkomst staat dat de tarieven gedurende 24 maanden vaststaan. In Bijlage B zijn bandbreedtes opgenomen. Inschrijver merkt echter op dat er – met name in situaties waarin sprake is van werken onder leiding en toezicht – relevante wijzigingen aankomen in cao en wetgeving (zoals de Wet Toelating Terbeschikkingstelling Arbeidskrachten en mogelijk jurisprudentie, waaronder uitspraken van de Hoge Raad). Deze ontwikkelingen kunnen directe invloed hebben op het kostenniveau en daarmee op het tarief. Is de aanbestedende dienst bereid om, in geval van dergelijke externe wijzigingen in cao of wet- en regelgeving, tussentijdse aanpassing van de bandbreedte of het maximale tarief toe te staan?	De Opdracht heeft betrekking op de inhuur van professionals (communicatieprofessionals, (web)redactieprofessionals en woordvoerders/persvoorlichters) via een detachering of overeenkomst van opdracht (zzp'ers), niet via uitzendconstructies. De CAO voor Uitzendkrachten is daarom niet van toepassing. De Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor zijn loonkosten, werkgeverslasten en bedrijfsvoering. De Aanbestedende dienst staat geen automatische of periodieke tariefaanpassingen toe, anders dan de opgenomen indexatieregeling in de Overeenkomst. Tarieven zijn vastgelegd binnen marktconforme bandbreedtes die gelden als plafondtarieven. Eventuele cao- of marktontwikkelingen kunnen bij Nadere opdrachten worden verwerkt, mits binnen de vastgelegde bandbreedtes. Alleen bij dwingende wettelijke aanpassingen kan de Aanbestedende dienst tijdens de looptijd van de Overeenkomst beoordelen of een proportionele aanpassing van de bandbreedtes noodzakelijk is.
46	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Beschrijvend document/Begrippenlijst	U geeft bij 'kandidaat' de volgende definitie: De door Opdrachtnemer voorgestelde persoon voor de uitvoering van de werkzaamheden bij de Nadere opdrachtgever zoals omschreven in de Nadere overeenkomst. Mag Inschrijver ervan uitgaan dat dit betreft : Inhuur van tijdelijke arbeidskrachten in dienst van Inschrijver die werkzaam zullen zijn onder leiding en toezicht van Opdrachtgever uitvraag van uitvoering van een opdracht waar Inschrijver arbeidskrachten inzet die bij haar in dienst zijn, dan wel in dienst zijn bij een toeleverancier van Inschrijver en waarover Inschrijver leiding en toezicht uitoefent inzet van ZZP op basis van tussenkomst 2. Mag inschrijver ervan uitgaan dat bij nadere overeenkomst wordt vastgelegd wat voor soort inzet het betreft?	Ja, dat klopt. De term Kandidaat ziet op de natuurlijke persoon die door de Opdrachtnemer wordt voorgesteld voor tijdelijke inzet bij een Nadere opdrachtgever. Dit kan zijn: 1. een detacheringsmedewerker die in loondienst is bij de Opdrachtnemer of bij een onderaannemer van de Opdrachtnemer, en die zijn werkzaamheden uitvoert onder leiding en toezicht van de Nadere opdrachtgever; 2. een zelfstandige zonder personeel (zzp'er) die via tussenkomst door de Opdrachtnemer wordt ingezet op basis van een overeenkomst van opdracht conform de Wet DBA. Indien sprake is van inzet via onderaanneming of doorgifte binnen de keten, blijft dit binnen één van deze twee vormen (detachering of zzp-inzet). In dat geval geldt dat de Opdrachtnemer verplicht is volledige ketentransparantie te borgen, zoals bepaald in de Aanbestedingsstukken. De inhuur betreft dus geen uitzendconstructie, maar tijdelijke inzet via detachering of overeenkomst van opdracht, conform artikel 2.2 van het Beschrijvend document. In iedere Nadere offerte dient de Opdrachtnemer expliciet aan te geven welk type inzet wordt gedaan (detacheringsmedewerker of zzp'er). Het type inzet wordt niet afzonderlijk in de Nadere overeenkomst benoemd, maar volgt uit de bijlagen bij de Nadere overeenkomst, in het bijzonder uit de Nadere offerte. Daarmee is het type inzet formeel onderdeel van de Nadere overeenkomst via de volgorde van documenten zoals vastgelegd in artikel 2.2 van de concept Nadere overeenkomst.
47	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	6.5. De planning van de Aanbesteding	Gezien de samentloop van de herfstvakantie en reeds lopende, andere rijksbrede aanbestedingen, ervaren wij een significante capaciteitsbeperking voor het tijdig en kwalitatief opstellen van onze inschrijving. Kunt u de deadline voor deze aanbesteding om die reden met twee weken verlengen, van 24 november naar 8 december, om de kwaliteit van de te ontvangen inschrijvingen te waarborgen?	De Aanbestedende dienst gaat akkoord met het verzoek tot verlenging van de inschrijvingstermijn. De uiterste inschrijfdatum is aangepast in versie 2.0 van het Beschrijvend document. De nieuwe uiterste datum voor het indienen van de Inschrijving is vastgesteld op maandag 15 december 2025 om 10:00 uur.
48	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Kerncompetenties	U vraagt een mix van junior - medior - senior plaatsingen. Welke definitie hanteert u hierbij? Met name voor junior wordt dit niet altijd duidelijk benoemd in een aanvraag. Ook salarisschalen zijn niet eenduidig bij verschillende opdrachtgevers.	De aanduidingen junior, medior en senior verwijzen naar het ervarings- en functieniveau van de in te huren (web)redactieprofessionals binnen de scope van Perceel 2. Deze niveaus sluiten aan bij de functieprofielen zoals beschreven in Bijlage G – Functieprofielen Inhuur (Web)redactieprofessionals, waarin de taken, verantwoordelijkheden en kennis per niveau zijn uitgewerkt. Daarnaast geldt Bijlage F – Competentiegeds Communicatieprofessionals (Functiegebouw Rijk, 2022) als referentiekader voor de gedrags- en vakcompetenties die passend zijn bij deze niveaus. Het betreft dus geen formele functietitels of vaste salarisschalen.
49	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Algemeen: beoordelen met AI	Beseffende dat AI-gebaseerde systemen, waaronder LLM-tools zoals ChatGPT en Co-pilot, een steeds prominenter rol spelen in het zakelijke landschap, willen we graag uw aandacht vestigen op het volgende. In ons voorstel delen wij bedrijfsgevoelige informatie en hebben wij een zwaarwegend bedrijfsbelang dat deze informatie niet wordt prijsgegeven aan dergelijke systemen. In dat kader verzoeken wij u met grote zorgvuldigheid om te gaan met de door ons verstrekte informatie en deze bij het beoordelen niet in enig AI-gebaseerd systeem in te voeren of te verwerken. Bent u hiertoe bereid?	Ja.
50		Verzekering	Inschrijver beschikt over een verzekeringscertificaat waarin expliciet onderscheid wordt gemaakt tussen: •Een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering met een dekking van € 2.500.000 per verzekeringsjaar, en •Een beroepsaansprakelijkheidsverzekering met een dekking van € 5.000.000 per verzekeringsjaar. De verzekeringen zijn actueel, de premies worden tijdig voldaan, en de dekking is aantoonbaar passend bij de aard en omvang van de opdracht. Gezien de aansprakelijkheidsbeperkingen zoals opgenomen in artikel 19 van de ARVODI 2025 (maximaal € 3.000.000 per gebeurtenis en € 5.000.000 per contractjaar), gaan wij ervan uit dat deze verzekeringsdekking als passend wordt beschouwd in het kader van pagina 24 'Financiële en economische draagkracht' van het beschrijvend document. Kunt u dit bevestigen? Indien u hier anders over denkt, verzoeken wij u om een gemotiveerde toelichting.	De Aanbestedende dienst benadrukt allereerst dat pas bij inschrijving wordt beoordeelt of aan de eisen wordt voldaan of niet. De door u beschreven bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering kent een dekking van € 2.500.000 per verzekeringsjaar. Deze dekking ligt zowel per gebeurtenis als per jaar onder de aansprakelijkheidslimieten van de ARVODI-2025. Om als passend te worden beschouwd in de zin van het Beschrijvend document, dient de dekking van de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering ten minste aan te sluiten bij de genoemde limieten, dat wil zeggen: minimaal € 3.000.000 per gebeurtenis en € 5.000.000 per jaar. Ten aanzien van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering merkt de Aanbestedende dienst op dat uit uw toelichting volgt dat de dekking € 5.000.000 per verzekeringsjaar bedraagt. Omdat niet is aangegeven welke dekking per gebeurtenis geldt, kan op dit moment niet worden vastgesteld of deze verzekering volledig aansluit bij de aansprakelijkheidslimieten van artikel 19 ARVODI-2025. De dekking kan als passend worden beschouwd indien deze ten minste € 3.000.000 per gebeurtenis en € 5.000.000 per jaar bedraagt.
51		Beschrijvend document Paragraaf 3.2 – Geschiktheidseisen	Kunt u bevestigen dat voor de referenties ook een opdracht volstaat die recent is gestart en een contractduur heeft van meer dan 3 maanden, maar waarvan de 3 maanden op het moment van indienen nog niet volledig zijn verstreken?	Nee. Conform het Beschrijvend document dienen de opgegeven referenties betrekking te hebben op matches waarbij de inzet door de opdrachtgever is geaccepteerd en minimaal drie (3) maanden heeft voortgeduurd. Een opdracht of plaatsing die op het moment van indiening nog geen drie maanden heeft geduurd, voldoet niet aan deze voorwaarde en kan derhalve niet worden geaccepteerd.
52		Beschrijvend document Paragraaf 2.8 – Informatiebeveiliging – Proces	Klopt onze aanname dat in het geval van een inschrijving als hoofdaannemer en onderaannemer alleen de hoofdaannemer een fit/gap-analyse dient aan te leveren?	De hoofdaannemer is volledig ketenverantwoordelijk voor het voldoen aan de informatiebeveiligingseisen, inclusief de naleving door eventuele onderaannemers en/of derde partijen. Dit betekent dat de hoofdaannemer de fit/gap-analyse aanlevert namens de gehele keten. De hoofdaannemer dient daarbij aantoonbaar te maken dat ook de door hem ingeschakelde onderaannemers voldoen (of zullen voldoen) aan de relevante BIO- en ISO-eisen die in het Beschrijvend document zijn opgenomen. De verplichting tot naleving geldt dus voor de gehele keten, maar de verantwoordelijkheid voor het aantonen daarvan ligt bij de hoofdaannemer.
53		Beschrijvend document Paragraaf 2.4 – De overeenkomst geldt in elk geval voor 2 jaar	U geeft aan niet te werken met verlengingen, maar met mogelijkheden tot opzeggen door de opdrachtgever. De eerst volgende mogelijkheid tot opzegging is per 9 februari 2028. Welke mogelijke momenten voor opzegging zijn er daarna?	De datum van de eerste mogelijkheid tot opzegging is aangepast vanwege een wijziging in de planning. De gewijzigde datum is opgenomen in de geactualiseerde Aanbestedingsstukken die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen zijn gepubliceerd. Voor alle percelen geldt dat de Overeenkomsten een vaste looptijd van twee jaar kennen en een maximale looptijd zoals vermeld in het Beschrijvend document. Na afloop van de vaste looptijd heeft de Opdrachtgever de mogelijkheid om de Overeenkomst op te zeggen, met inachtneming van een opzegtermijn van minimaal zes maanden. Er zijn geen vaste of vooraf vastgestelde opzegmomenten na afloop van de vaste looptijd. De Opdrachtgever kan gedurende de resterende looptijd van de Overeenkomst op elk gewenst moment gebruikmaken van dit opzeggingsrecht, met inachtneming van de genoemde opzegtermijn. Deze systematiek is in lijn met artikel 2.2 van de conceptovereenkomst en artikel 21, vierde lid, van de ARVODI 2025.
54		Beschrijvend document Paragraaf 2.2 – De aard en het doel van de opdracht	Klopt onze aanname dat de inzet vanuit de vaste communicatiepool buiten deze raamovereenkomst om gaat en dat dit dus niet meetelt in de verwachte opdrachtwaarde van de raamovereenkomst?	Ja, dat klopt.
55		Beschrijvend document Paragraaf 2.2 – De aard en het doel van de opdracht	Kunt u per perceel een globale inschatting geven van het percentage opdrachten waarop inzet van een zzp'er mogelijk is? Zijn dat dan opdrachten met een resultaatverplichting?	Er kan op dit moment geen betrouwbare inschatting worden gemaakt van het aandeel nadere opdrachten waarbij inzet van zzp'ers mogelijk zal zijn. Dit hangt af van de toekomstige behoefte van de deelnemende organisaties, de aard van de gevraagde expertise en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Daarnaast kan nieuwe of aangepaste regelgeving in het kader van de Wet DBA van invloed zijn op de mogelijkheden voor inzet van zelfstandigen. Inzet van zzp'ers vindt plaats op basis van een overeenkomst van opdracht conform de Wet DBA. Daarbij is in de regel geen sprake van een resultaatsverplichting in de zin van een concreet eindproduct, maar van een resultaatgerichte opdracht binnen afgesproken kaders. De zelfstandige is daarbij verantwoordelijk voor de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd om de overeengekomen doelstellingen te realiseren, terwijl de Nadere opdrachtgever uitsluitend de resultaten, planning en randvoorwaarden vaststelt.

56		Beschrijvend document Paragraaf 7.6 – Inschrijven als combinatie of met gebruikmaking van een derde	U geeft aan dat het mogelijk is om later alsnog anderen te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. Hoe werkt dit in de praktijk en welk proces wordt daarvoor doorlopen? Wordt een derde die later eenmalig wordt ingezet alsnog een onderaannemer, of gaat het dan vooral om het aantonen van transparantie in de keten zonder de administratieve handelingen die voor onderaannemers gelden?	Het klopt dat een Oprachtnemer na gunning, met voorafgaande toestemming van de Opdrachtgever, anderen kan betrekken bij de uitvoering van (delen van) de Opdracht. Het uitgangspunt is dat de Oprachtnemer te allen tijde volledig verantwoordelijk blijft voor de juiste en tijdige uitvoering van de Opdracht, ongeacht wie feitelijk werkzaamheden uitvoert. In de praktijk verloopt dit als volgt: 1. De Oprachtnemer vraagt schriftelijk toestemming aan de Opdrachtgever om een derde in te schakelen. 2. De Opdrachtgever beoordeelt of de inzet van deze derde verenigbaar is met de aard, omvang en voorwaarden van de Overeenkomst. 3. De Oprachtnemer verstrekt voldoende informatie om transparantie in de keten te waarborgen (zoals naam, rol, en aard van de werkzaamheden van de derde). 4. De Opdrachtgever geeft akkoord of geen akkoord voor de inzet van de derde. Een derde die incidenteel of tijdelijk wordt ingezet in de uitvoering (bijvoorbeeld voor een afgebakende taak) wordt in principe beschouwd als onderaannemer in de zin van de Opdracht, maar dit brengt niet dezelfde administratieve verplichtingen met zich mee als bij een Derde waarop bij Inschrijving een beroep is gedaan om aan de geschiktheidseisen te voldoen. De toestemming van de Opdrachtgever is bedoeld om te borgen dat de derde voldoet aan de relevante wet- en regelgeving, de inzet geen wijziging vormt van de oorspronkelijke inschrijving of van de wezenlijke kenmerken van de Opdracht en de verantwoordelijkheid voor kwaliteit, integriteit en naleving bij de Oprachtnemer blijft. Indien de beoogde derde wordt ingezet voor werkzaamheden die rechtstreeks verband houden met onderdelen waarvoor bij de Aanbesteding geschiktheidseisen golden (zoals specifieke deskundigheid of ervaring), zal de Opdrachtgever toetsen of de betreffende derde aantoonbaar over de vereiste bekwaamheid beschikt voor die werkzaamheden. Deze toetsing is geen nieuwe geschiktheidseisen in de zin van de Aanbestedingswet, maar dient
57		Beschrijvend document Paragraaf 7.4 – Verplichte bijlagen in TenderNed	U vraagt het prijsopgaveformulier te uploaden in pdf en Excel. Het formulier is echter in Word-format. Wilt u het prijsopgaveformulier ontvangen in zowel pdf als Word, of volstaat alleen pdf?	Er is sprake van een onjuistheid in het Beschrijvend document. Het Prijsopgaveformulier is opgesteld in Word-format en niet in Excel. De juiste instructie is dat het Prijsopgaveformulier dient te worden aangeleverd in zowel Word als PDF. De vermelding “(in PDF en Excel)” in het Beschrijvend document wordt hiermee gecorrigeerd naar “(in PDF en Word)”. Deze aanpassing is doorgevoerd in de versie 2.0 van het Beschrijvend document die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
58		Beschrijvend document Paragraaf 5.2 – Beoordeling op kwaliteit	U geeft zeer beperkende vormeisen aan voor de subgunningscriteria. Bijvoorbeeld geen kolommen en slechts twee kopniveaus met minimale opmaakmogelijkheden. Zeker voor een aanbesteding binnen het communicatiedomein is dit opvallend, omdat een verzorgde presentatie van documenten immers onderdeel is van ons vak. Stemt u er daarom mee in dat het wordt toegestaan om maximaal 2 kolommen te gebruiken en vrijheid te geven in de opmaak van diverse kopniveaus, mits minimaal wordt voldaan aan de overige vormeisen?	Nee, de gestelde vormvereisten blijven ongewijzigd van kracht. De opgelegde vormvereisten zijn bewust gekozen om de vergelijkbaarheid, objectiviteit en uniformiteit van de inschrijvingen te waarborgen. Hierdoor kan de beoordelingscommissie zich volledig richten op de inhoud van de aangeboden uitwerking en niet op vormelementen of opmaakverschillen tussen inschrijvingen. De beoordeling richt zich uitsluitend op de inhoudelijke kwaliteit en onderbouwing van de beantwoording, niet op de visuele vormgeving.
59		Beschrijvend document Paragraaf 4.1.1 – Uitwerking kwalitatieve subguningscriteria	U geeft voor subgunningscriteria 1 t/m 3 voor alle percelen zeer beperkt de ruimte. U vraagt bij elk criterium om de uitwerking van 6 hoofdpunten, met vaak ook 2 tot 4 subvragen die beantwoord dienen worden. Dit betekent binnen de vormeisen ca. 300 woorden per hoofdonderdeel en ca. 75-150 woorden per subonderdeel. Dat is zeer beperkt om én de vraag te beantwoorden en te onderbouwen. Stemt u er daarom mee in om voor alle subgunningscriteria het maximale aantal A4 te verhogen naar 4?	Ja. Het maximaal toegestane aantal pagina's per subgunningscriterium 1 t/m 3 voor alle percelen is verruimd van 3 naar 4 pagina's A4. Deze aanpassing is verwerkt in versie 2.0 van het Beschrijvend Document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen wordt gepubliceerd.
60		Beschrijvend document Paragraaf 4.1.1 – Uitwerking kwalitatieve subguningscriteria	Wat is de reden dat de subgunningscriteria voor perceel 1 een andere weging hebben dan dezelfde subgunningscriteria bij perceel 2?	De verschillen in weging zijn gebaseerd op praktijkervaring uit de lopende raamovereenkomsten en op een proportionaliteitsafweging per perceel (art. 1.10b Aanbestedingswet 2012): Perceel 1 (Communicatieprofessionals) De Aanbestedende dienst constateert dat het matchingsproces (criterium 1) in de praktijk over het algemeen goed verloopt. Het onderscheidend vermogen zit hier juist in samenwerkingsstrategie/continuïteit (criterium 2) en professionalisering (criterium 3). Daarom wegen 2 en 3 zwaarder dan 1. Perceel 2 ((Web)redactieprofessionals) De Aanbestedende dienst ziet dat het matchingsproces (criterium 1) niet altijd goed verloopt en bepalend is voor succes (snelheid, kwaliteit, inzetbaarheid). Daarom weegt criterium 1 hier zwaarder dan 2 en 3. Criterium 4 (SROI) is in beide percelen gelijk vormgegeven en gewogen. Met deze weging sluiten we aan bij de feitelijke behoeften per perceel en bevorderen we binnen elk perceel de beste prijs-kwaliteitsverhouding.
61		Beschrijvend document Paragraaf 4.1.1 – Uitwerking kwalitatieve subguningscriteria	Wat is de reden dat er kleine verschillen zijn tussen de invulling van de subgunningscriteria tussen perceel 1 en perceel 2? Vanzelfsprekend gaat de ene over communicatieprofessionals en de andere over (web)redactieprofessionals, maar daarnaast zijn er andere kleine verschillen. Zo schrijft u bij perceel 2 subgunningscriterium 1 bij de bullet 'Matchingproces' het volgende: "Beschrijf hoe u bij dit proces toetst op de gevraagde competenties en ervaring, en hoe u beoordeelt of een Kandidaat daadwerkelijk geschikt is voor de opdracht. Licht dit toe aan de hand van uw werkwijze en ondersteun dit met voorbeelden uit de praktijk voor soortgelijke opdrachten." Bij perceel 1 staat dat niet. Zo zijn er meer kleine verschillen. Bent u bereid om deze meer gelijk te trekken? Zo nee, waarom niet?	Nee. De kleine verschillen tussen de Subgunningscriteria per perceel zijn bewust aangebracht. Elk perceel heeft een eigen aard en focus. De accenten in de vraagstellingen zijn zo vastgelegd zodat de beoordeling optimaal aansluit bij de praktijk en het type dienstverlening dat per perceel wordt gevraagd. Om die reden worden de Subgunningscriteria niet verder geharmoniseerd.
62		Beschrijvend document Paragraaf 2.3 – Het beoogde resultaat – Onderdeel 4	U geeft aan dat organisaties vanaf 1 januari 2026 moeten beschikken over een geldige toelating op grond van de Wtta. Klopt onze aanname dat dit 1 januari 2027 moet zijn?	Ja, dat klopt. De vermelding van 1 januari 2026 in het Beschrijvend document betreft een verschrijving. Dit is gecorrigeerd in versie 2.0 van het Beschrijvend document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
63		Beschrijvend document Paragraaf 2.8 – Informatiebeveiliging – Proces	Realiseert u zich dat een groot deel van de eerste stap van het BIO-proces in de kerstvakantie valt? Dit legt een flinke belasting op de bureaus en medewerkers die daardoor niet in staat zullen zijn om vrij te zijn gedurende de kerstvakantie. Bent u – ook met het oog op proportionaliteit – daarom bereid om deze planning aan te passen?	Ja, de planning is aangepast. Deze aangepaste planning is opgenomen in versie 2.0 van het Beschrijvend document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
64		Beschrijvend document Paragraaf 2.8 – Informatiebeveiliging – Proces	Voor Perceel 1 en 2 is de beoogde startdatum 9 februari 2026. De Oprachtnemer moet de fit/gap-analyse (Stap 1) leveren binnen 4 weken na de (voorlopige) gunningsbeslissing (verwacht uiterlijk 19 december). De uitvoering van de diensten (Stap 3) kan pas starten nadat volledig voldaan is aan de BIO-eisen. •Zezien de korte periode tussen de indiening van de fit/gap-analyse (midden januari 2026) en de beoogde startdatum (9 februari 2026), is de tijd om eventuele gaps (leemtes) en noodzakelijke maatregelen (Stap 2) op te lossen en de volledige BIO-compliance te realiseren (Stap 3) extreem kort. •Kan de Aanbestedende Dienst garanderen dat het proces van beoordeling (5 werkdagen), advies en implementatie van noodzakelijke BIO-maatregelen haalbaar is binnen de krappe periode vóór 9 februari 2026, of wordt de Oprachtnemer geacht reeds voor gunning volledig BIO-compliant te zijn om de startdatum te halen?	De Aanbestedende dienst heeft naar aanleiding van de gestelde vragen de planning van de aanbesteding aangepast. In versie 2.0 van het Beschrijvend document is de uiterste inschrijfdatum gewijzigd naar maandag 15 december 2025 om 10:00 uur. De planning voor het proces “Aantonen voldoen aan de BIO” is eveneens geactualiseerd om deze in lijn te brengen met de aangepaste aanbestedingsplanning. De doorlooptijd van de BIO-stappen is daarmee vergelijkbaar gebleven met de oorspronkelijke planning. De periode voor beoordeling van de fit/gap-analyse door de Aanbestedende dienst blijft vijf werkdagen. De Aanbestedende dienst acht deze termijn werkbaar en voldoende, mede omdat de BIO-fit/gap-analyse bedoeld is om resterende leemtes in kaart te brengen en niet om een volledig nieuw implementatietraject te starten. De Aanbestedende dienst verwacht niet dat Oprachtnemers reeds vóór gunning volledig BIO-compliant zijn, maar wél dat zij bij Inschrijving aantonen te beschikken over de capaciteit, middelen en processen om tijdig aan de BIO-eisen te voldoen. Indien een Oprachtnemer reeds volledig BIO-compliant is op het moment van Inschrijving, wordt dit als positief beschouwd en kan dit worden aangetoond binnen de fit/gap-analyse. De uitvoering van de Dienstverlening kan pas starten nadat Oprachtnemer heeft aangetoond volledig aan de BIO te voldoen en de fit/gap-analyse door de Aanbestedende dienst is goedgekeurd.
65		Beschrijvend document Paragraaf 5.2 – Beoordeling op kwaliteit	De Aanbestedende Dienst definieert de kwalificatie 'Goed' als vergelijkbaar met het rapportcijfer 8. Dit wordt beloond met 75% van de punten. De kwalificatie 'Uitstekend' (cijfer 10) behaalt 100% van de punten. In deze staffel resulteert een verschil van twee rapportcijfers (van 8 naar 10) in een verschil van 25 procentpunten (van 75% naar 100%). Tegelijkertijd resulteert een verschil van slechts één rapportcijfer (van 7 naar 8) in een even groot verschil van 25 procentpunten (van 50% naar 75%). En ook verder in de staffel is het verschil tussen 'rapportcijfer' en 'percentage' uiteenlopend. Gezien het feit dat een inschrijving die als 'Goed' (cijfer 8) wordt beoordeeld een hoge kwaliteit vertegenwoordigt – en in de praktijk slechts op details tekortschiet ten opzichte van perfectie – lijkt het toegekende verschil van 25 procentpunten tussen 'Goed' en 'Uitstekend' disproportioneel hoog. Is de Aanbestedende Dienst, met het oog op het proportionaliteitsbeginsel en om de hoge waarde van een inschrijving met het cijfer 8 beter te weerspiegelen, bereid de puntentoekenning voor de kwalificatie 'Goed' te verhogen naar ten minste 85% of 90%?	Nee, de Aanbestedende dienst past de staffel voor de beoordeling van de kwalitatieve subgunningscriteria niet aan. De gehanteerde staffel is bewust niet lineair opgebouwd en sluit aan bij de beoordelingspraktijk die binnen rijksaanbestedingen wordt toegepast. Deze opzet biedt beoordelaars voldoende ruimte om onderscheid te maken tussen inschrijvingen van verschillende kwaliteit. De kwalificaties (Uitstekend, Goed, Ruim voldoende, Voldoende, Matig, Onvoldoende) zijn ankerpunten met vooraf gepubliceerde percentages (100 / 75 / 50 / 35 / 10 / 0). De verwijzing naar het “rapportcijfer” (bijv. 8 bij Goed) is illustratief en dient uitsluitend ter duiding van het niveau. Het is geen lineaire cijfer-op-10-berekening. Voor de duidelijkheid, de feitelijke puntentoekenning volgt de percentages zoals opgenomen in het Beschrijvend document. Zoals in het Beschrijvend document is beschreven, is per subgunningscriterium uitgewerkt op welke aspecten wordt beoordeeld en wanneer een uitwerking sterker wordt gewaardeerd. De beoordelingscommissie past deze aspecten toe binnen het beschreven beoordelingskader en komt op basis daarvan tot een integrale score per criterium. De niet-lineaire opbouw van de staffel zorgt ervoor dat kwalitatieve verschillen tussen inschrijvingen zichtbaar worden in de eindscore en voorkomt dat alle inschrijvingen binnen een beperkte bandbreedte van elkaar scoren. De Aanbestedende dienst acht de huidige systematiek proportioneel, transparant en in lijn met de rijksbrede beoordelingspraktijk en ziet daarom geen aanleiding tot aanpassing.

66		Bijlage B – Opdrachtschrijving en eisen	Paragraaf 3.4 – Verbeterplan – KPI 1 De Aanbestedende Dienst hanteert een KPI voor deelname aan Minicompenties (KPI 1): Opdrachtnemer dient een Nadere offerte in bij minimaal 80% van de Minicompenties. Bij structurele of herhaalde afwijkingen kan uitsluiting van deelname aan Minicompenties volgen voor maximaal drie (3) maanden. •Uitsluiting heeft grote impact op de potentiële omzet en continuïteit. Wat definieert de Aanbestedende Dienst precies als "structurele of herhaalde afwijkingen" van de 80%-norm? Wordt deze monitoring per kwartaal gedaan? •Wat is de procedure en de termijn waarbinnen de Opdrachtnemer een verbeterplan moet indienen als niet aan de 80% norm wordt voldaan?	De monitoring is tertaal (iedere vier maanden). Bij de eerste constatering volgt een gesprek over de mogelijke oorzaak. Wordt de oorzaak onderkent dan volgen geen maatregelen. Wordt de oorzaak niet onderkent dan is er bij de volgende rapportage extra aandacht voor dit aspect. Als in het volgende tertaal wederom de 80% norm niet wordt gehaald, volgt wederom een gesprek. Wordt de oorzaak onderkent dan volgen geen maatregelen. Wordt de oorzaak niet onderkent dan wordt er gevraagd om een verbeterplan. Binnen 10 werkdagen na vaststelling dat een verbeterplan noodzakelijk is dient Opdrachtnemer een concept verbeterplan op te leveren. Na bespreken van het concept verbeterplan en eventuele aanpassingen wordt het verbeterplan vastgesteld. Zie ook par. 3.4 van het Beschrijvend document.
67		Beschrijvend document: Paragraaf 2.8 – Informatiebeveiliging	Welk Basis Beveiligingsniveau (BBN) is definitief van toepassing op deze Overeenkomst: BBN 2 (met Beschikbaarheid BBN 1) zoals vermeld in het Beschrijvend document, of BBN 1 zoals vermeld in Bijlage B, eis 1.1? Aangezien het niet voldoen aan de eisen in het Programma van Eisen leidt tot uitsluiting, is een eenduidige specificatie noodzakelijk.	Het van toepassing zijnde beveiligingsniveau is BBN 2, met "Beschikbaarheid" op niveau BBN 1, conform de beschrijving in het Beschrijvend document en Bijlage H – AVG-BIO Fit/Gap. De tekst in Bijlage B – Opdrachtschrijving en Programma van Eisen (eis 1.1) is hierop aangepast. Deze wijziging is verwerkt in versie 2.0 van Bijlage B, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
68	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	In paragraaf 2.6 van het beschrijvend document wordt de doelgroep van de Social Return-verplichting omschreven als "langdurig werkzoekenden" en mensen die zonder ondersteuning niet zelfstandig aan werk kunnen komen. In subgunningscriterium 4 bij perceel 1, 2 en 3 worden echter specifieke doelgroepen en regelingen benoemd (Participatiewet, Banenafpraak, Beschut werk, SW-indicatie, enz.), maar WW- en WIA-gerechtigden worden daarin niet genoemd. Kunt u toelichten of de doelgroepen onder subgunningscriterium 4 limitatief zijn bedoeld, of dat ook WW- en WIA-gerechtigden die langer dan 12 maanden werkloos zijn en/of begeleiding nodig hebben tot de SROI-doelgroep worden gerekend?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de definitie van de SROI-doelgroep in deze Aanbesteding wordt toegepast conform het Rijksbrede SROI-beleid zoals gepubliceerd op maatwerkvoormensen.nl. Dat betekent dat de in het Beschrijvend document genoemde voorbeelden niet limitatief zijn. Ook personen die recent werkloos zijn geraakt en een overheidsuitkering ontvangen (zoals WW-gerechtigden), of die als werkzoekende zijn geregistreerd bij het UWV of de gemeente, vallen binnen de reikwijdte van de SROI-doelgroep, mits de inzet aantoonbaar bijdraagt aan duurzame arbeidsinschakeling. Deze verduidelijking leidt niet tot een inhoudelijke wijziging van de Aanbestedingsstukken. De definitie in het Beschrijvend document is in versie 2.0 verduidelijkt.
69	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Subgunningscriterium Prijs	U vraagt om een tariefopslag voor ZZP'ers en kandidaten die wij via onderaannemers voorstellen tussen €5 en €15. De inschrijver acht het opnemen van een vaste opslag niet logisch, aangezien de inzet van zzp'ers binnen een raamovereenkomst sterk kan variëren naar aard, duur en complexiteit van de opdracht. Een generieke opslag dekt deze verschillen onvoldoende af en kan leiden tot een onrealistische prijsvorming binnen de minicompenties, waar tarieven immers integraal worden beoordeeld binnen de vastgestelde bandbreedtes. Daarnaast grijpt deze bepaling in in de vrijheid van Inschrijvers om als Ondernemer vrijelijk te contracteren met onderaannemers. Dit draagt slechts beperkt bij aan de doelstelling die Opdrachtgever formuleert (efficiënte dienstverlening tegen aantrekkelijke tarieven): Het tarief wordt uiteindelijk maar in beperkte mate bepaald door de opslag. Zou de aanbestedende dienst kunnen toelichten waarom hij deze keuze heeft gemaakt en overwegen deze verplichting tot het opgeven van een vaste opslag te laten vervallen, en uitsluitend de tariefbandbreedtes te hanteren zoals vermeld in de minimum gunningseisen?	De Aanbestedende dienst past de bepaling over het opgeven van een vaste tariefopslag niet aan. De keuze voor een vaste opslag tussen € 5 en € 15 per uur is bewust gemaakt om binnen de Overeenkomst transparantie en vergelijkbaarheid van Inschrijvingen te waarborgen. De vaste opslag vormt het enige prijselement dat Inschrijvers onderling onderscheidt bij de initiële gunning. Daarmee kan de Aanbestedende dienst de prijscomponent op een objectieve en uniforme wijze beoordelen, wat aansluit bij de aanbestedingsrechtelijke beginselen van gelijkheid en transparantie. De vaste opslag heeft uitsluitend betrekking op de vergoeding die de Opdrachtnemer ontvangt bovenop het uurtarief van de ingezette professional (zzp'er of kandidaat via onderaannemer). De opslag ziet dus niet op het volledige tarief of de variabele elementen binnen individuele Nadere opdrachten. Binnen nadere opdrachten kunnen tarieven vervolgens, binnen de vastgestelde bandbreedtes, worden afgestemd op de aard, duur en complexiteit van de specifieke opdracht. De verplichting tot het opgeven van een vaste opslag beperkt de contractvrijheid van de Inschrijver niet, maar zorgt voor een gelijk speelveld bij de initiële beoordeling. Opdrachtnemers blijven vrij om binnen hun eigen keten en richting onderaannemers afspraken te maken over de interne verdeling van de opgegeven opslag, mits geen cumulatie van opslagen plaatsvindt richting de Opdrachtgever. De vaste opslag geldt dus als totaalmaximum bovenop het uurtarief van de Kandidaat, ongeacht of de Kandidaat rechtstreeks of via een onderaannemer wordt ingezet. Deze systematiek is niet nieuw en is onder andere eerder toegepast bij de huidige raamovereenkomst Inhuur woordvoeringscapaciteit (EA0100). Ook daar geldt een vaste opslag. De Aanbestedende dienst acht deze werkwijze duidelijk, uitvoerbaar en proportioneel, en ziet daarom geen aanleiding tot wijziging van de bepaling.
70	Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document paragraaf 3.4	In beschrijvend document paragraaf 3.4, kerncompetentie A, wordt gesproken over een mix van junior-, medior- en senior woordvoerders. In Bijlage B (pagina 11) worden binnen Perceel 3 echter vier functieniveaus genoemd, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen een Senior woordvoerder en een Senior woordvoerder/Strategisch woordvoerder. Kunt u bevestigen dat beide functies vallen binnen de categorie seniorniveau zoals bedoeld bij kerncompetentie A?	Ja, beide functies vallen binnen de categorie seniorniveau zoals bedoeld bij kerncompetentie A.
71	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	Beschrijvend document, social return. U geeft aan dat voor de percelen 1 en 2 een percentage van 5% wordt gesteld, en voor perceel 3 2%. Kunt u aangeven waarom voor de eerste percelen een hoger percentage proportioneel wordt geacht dan voor het derde?	De verschillen in het minimale SROI-percentage per perceel zijn gebaseerd op een proportionaliteitsafweging conform artikel 1.10b van de Aanbestedingswet 2012 en sluiten aan bij de marktstructuur, verwachte contractomvang, uitvoerbaarheid en samenstelling van aanbieders binnen elk segment. Hierbij wordt, zoals ook eerder toegelicht, geen onderscheid gemaakt in de berekeningsgrondslag. In alle gevallen geldt de totale gerealiseerde opdrachtwaarde als uitgangspunt. Voor Perceel 1 (Communicatieprofessionals) en Perceel 2 ((Web)redactieprofessionals) is een ondergrens van 5 % proportioneel. Deze percelen kennen een grotere marktomvang, hogere verwachte opdrachtwaarde en meerdere middelgrote tot grote bureaus en detacheringspartijen met voldoende organisatorische capaciteit om Social Return duurzaam vorm te geven. Bovendien betreft dit functies waarin meer mogelijkheden bestaan voor leerwerkplekken, instroomtrajecten en andere vormen van maatschappelijke participatie. Daarmee is een invulling van de SROI-verplichting, zowel direct als indirect, realistisch en uitvoerbaar. Voor Perceel 3 (Woordvoerders en persvoorlichters) is de markt daarentegen kleiner in omvang, met een beperkter aantal aanbieders en een hoog aandeel zelfstandige professionals. De combinatie van kleinere verwachte contractomvang en marktvolumes, het hoog specialistische karakter van de functies en de juridische beperkingen die voortvloeien uit de Wet DBA maakt de uitvoerbaarheid van structurele SROI-activiteiten beperkter. Deze marktsituatie ligt eveneens ten grondslag aan de keuze om dit perceel aan één Opdrachtnemer te gunnen, zodat snelheid, vertrouwelijkheid en continuïteit worden geborgd. Om die reden is voor dit perceel gekozen voor een lagere, evenredige ondergrens van 2 %. Deze differentiatie waarborgt dat de SROI-verplichting realistisch, uitvoerbaar en proportioneel blijft per marktsegment en sluit aan bij de rijksbrede inkooppraktijk voor inhuuropdrachten.
72	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	"In paragraaf 5.3 van de selectieleidraad (Social Return) wordt gesteld dat de toepassing van Social Return proportioneel dient te zijn. Tegelijkertijd wordt een ondergrens van 5% gehanteerd en wordt Social Return als onderdeel van de gunningscriteria meegenomen, waarbij het maximaal aantal punten wordt toegekend bij 7,5%. Gerelateerd aan de maximale contractwaarde van de percelen 1 en 2 betekent dit voor een periode van maximaal 4 jaar een social return verplichting van 23,76 tot maximaal 35,6 miljoen euro (voor perceel bedraagt dit 0,26 tot 0,59 miljoen euro). Dit roept de vraag op welke praktische mogelijkheden er voor Inschrijver(s) zijn dergelijke social return verplichtingen voor de functiegroepen waarop deze aanbesteding betrekking heeft ook daadwerkelijk te realiseren. Bij vergelijkbare raamovereenkomsten wordt doorgaans een bandbreedte toegepast van 2 - 3%, en in de markt zien wij inmiddels een tendens dergelijke percentages naar beneden bij te stellen om voldoende aan te sluiten bij de praktische mogelijkheden. Wij verzoeken u daarom nadrukkelijk toe te lichten op welke wijze de proportionaliteit van deze eis kan worden onderbouwd. Daarnaast verzoeken wij u te overwegen om de ondergrens te verlagen (bijvoorbeeld naar 2-3%) en de Social Return niet te betrekken bij de gunningscriteria, maar uitsluitend als contractuele verplichting op te nemen. Bent u daartoe bereid?"	Uw berekening is cijfermatig correct wanneer deze wordt toegepast op de maximale opdrachtwaarden zoals opgenomen in paragraaf 2.5 van het Beschrijvend document. Deze waarden zijn echter ramingen die bedoeld zijn om flexibiliteit te waarborgen gedurende de maximale looptijd van de Overeenkomst. De feitelijke afname zal naar verwachting lager liggen en kan van jaar tot jaar fluctueren. De SROI-verplichting wordt niet berekend over deze geraamde maximale waarden, maar over de daadwerkelijk gerealiseerde opdrachtwaarde (gefactureerde omzet) gedurende de looptijd van de Overeenkomst. Daarmee is de uiteindelijke omvang van de verplichting evenredig aan de feitelijke inzet en dus proportioneel. De gehanteerde percentages van 5 % (percelen 1 en 2) en 2 % (perceel 3) zijn gebaseerd op een proportionaliteitsafweging conform artikel 1.10b van de Aanbestedingswet 2012, waarbij rekening is gehouden met de aard van de dienstverlening, de samenstelling van de markt en de uitvoerbaarheid binnen de verschillende segmenten. Deze systematiek en percentages sluiten bovendien aan bij de werkwijze in vergelijkbare aanbestedingen binnen categorieaanbestedingen van de Rijksoverheid, waar eenzelfde minimum percentage voor Social Return wordt toegepast. Daarmee is sprake van een proportionele en marktconforme uitwerking van de SROI-verplichting. Conform paragraaf 2.6 van het Beschrijvend document mag de invulling van Social Return zowel direct als indirect plaatsvinden, bijvoorbeeld via scholing, begeleiding, maatschappelijke projecten of samenwerking met sociale ondernemingen. Daarmee wordt voldoende ruimte geboden om de verplichting proportioneel en uitvoerbaar vorm te geven binnen de communicatiebranche. Ter verduidelijking: de genoemde percentages hebben betrekking op de maatschappelijke waarde van de SROI-inzet, niet op een verplichte financiële uitgave of investering ter hoogte van dit percentage. De verplichting houdt in dat de Opdrachtnemer, gedurende de looptijd van de Overeenkomst, maatschappelijke activiteiten realiseert met een waarde die overeenkomt met minimaal het gestelde percentage van de daadwerkelijk gerealiseerde opdrachtwaarde. Dit kan onder meer bestaan uit het creëren van werk- of leerwerkplekken, het bieden van opleidingen of begeleidingstrajecten, of samenwerking met sociale ondernemingen.
73	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Programma van eisen paragraaf 2.13	Opdrachtnemer legt geen concurrentie- en relatiebeding op aan kandidaten. Voor gecontracteerde derden kunnen wij dit niet verplichten, hoe dienen wij hiermee om te gaan?	De bepaling dat geen concurrentie- of relatiebeding aan Kandidaten mag worden opgelegd, is bedoeld om de vrije inzetbaarheid van Kandidaten binnen de Overeenkomst te waarborgen. Kandidaten moeten zonder belemmering kunnen worden ingezet voor opdrachten binnen de Rijksoverheid, ook als dat bij verschillende Nadere Opdrachtgevers binnen de Overeenkomst plaatsvindt. Deze verplichting geldt voor alle Kandidaten die door de Opdrachtnemer worden voorgesteld of ingezet, ongeacht of zij rechtstreeks door de Opdrachtnemer of via een onderaannemer worden geleverd. Indien de Opdrachtnemer gebruikmaakt van gecontracteerde derden (onderaannemers), blijft hij verantwoordelijk voor naleving van de verplichtingen uit de Overeenkomst, waaronder het verbod op concurrentie- of relatiebedingen ten aanzien van Kandidaten. Concreet betekent dit dat de Opdrachtnemer derden niet hoeft te verplichten om in hun eigen bedrijfsvoering volledig af te zien van het gebruik van concurrentie- of relatiebedingen. Wel moet de Opdrachtnemer ervoor zorgen dat deze derden geen dergelijk beding opleggen aan de Kandidaten die zij leveren binnen de uitvoering van de Overeenkomst. De verantwoordelijkheid om dit te waarborgen ligt bij de Opdrachtnemer zelf, bijvoorbeeld door hierover duidelijke afspraken te maken in de samenwerkingsovereenkomst of onderaannemingsovereenkomst met de betreffende derde. De Aanbestedende dienst verlangt hiermee uitsluitend dat Kandidaten vrij inzetbaar blijven binnen de Rijksoverheid en dat er geen belemmeringen ontstaan voor de continuïteit van dienstverlening of toekomstige plaatsingen.

74	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Geschiktheidseisen	Kunt u bij de referenties perceel 1 en 2 de eis bij regio Zuid verlagen met 1 kandidaat? Er zijn namelijk veel minder opdrachtgevers in de regio zuid, daarom is het naar ons idee niet realistisch om hier zoveel kandidaten voor te vragen.	Nee, de Aanbestedende dienst acht aanpassing van de eis voor regio Zuid niet nodig. Voor perceel 1 wordt gevraagd om drie succesvolle matches en voor perceel 2 om twee succesvolle matches in regio Zuid (Zeeland, Noord-Brabant en/of Limburg) binnen een periode van drie jaar. Gezien de omvang van de opdracht, de looptijd en het landelijke karakter van de dienstverlening wordt dit als haalbaar en realistisch beschouwd voor marktpartijen die in staat zijn om landelijk te opereren. Het doel van deze eis is om aan te tonen dat de Inschrijver daadwerkelijk beschikt over een landelijke leveringscapaciteit, ook in regio's waar de vraag beperkter is. De gevraagde spreiding is niet bedoeld als volumeverplichting, maar als bewijs van geografische dekking en bereik binnen Nederland. De Aanbestedende dienst merkt daarbij op dat het aantal succesvolle plaatsingen over een periode van drie jaar een beperkte en evenwichtige eis vormt, zeker gezien de aard en schaal van de Overeenkomsten. Om die reden ziet de Aanbestedende dienst geen aanleiding om de eis voor regio Zuid te verlagen.
75	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Kerncompetentie B	Bij alle percelen vraagt u bij Kerncompetentie B dat de kandidaat minimaal 1 dag per week aanwezig is op locatie van opdrachtgever. Het komt regelmatig voor (met name bij perceel 2) dat kandidaten vnl. op afstand werken. Kunt u daarom de eis bijstellen naar regelmatig of bijvoorbeeld 1 x per maand?	De eis is heroverwogen. Het uitgangspunt blijft dat de werkzaamheden deels op locatie van de opdrachtgever zijn uitgevoerd, maar een vaste frequentie (zoals minimaal 1 dag per week) is niet langer vereist. Om beter aan te sluiten bij de verschillende werkvormen binnen de percelen en het proportionaliteitsbeginsel van artikel 1.10a Aanbestedingswet 2012, is de bepaling aangepast. De nieuwe tekst bij kerncompetentie B luidt: “De werkzaamheden van de betreffende Kandidaat zijn deels uitgevoerd op locatie van de betreffende opdrachtgever binnen de gespecificeerde regio of in nauwe samenwerking met de opdrachtgever (op locatie of op afstand).” Deze formulering sluit aan bij het Programma van Eisen, waarin is bepaald dat de werkzaamheden in beginsel op locatie van de Nadere opdrachtgever worden verricht, maar in overleg ook deels elders (bijvoorbeeld vanuit huis) kunnen worden uitgevoerd. De aanpassing is verwerkt in versie 2.0 van het Beschrijvend document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
76	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Geschiktheidseisen	Kunt u aangeven welke schaal uit de bijgevoegde functieprofielen wordt gevraagd per niveau in de referentieverklaringen voor de percelen? Bijvoorbeeld, is communicatieadviseur schaal 9 een junior? Schaal 10 een medior? Schaal 11 een senior?	De niveaus junior, medior en senior sluiten aan bij de in Bijlage B – Opdrachtschrijving en Programma van Eisen, paragraaf 2.3 opgenomen competentieschalen. Voor de referentieverklaringen kunt u de volgende indeling aanhouden: Perceel 1 (Communicatieprofessionals): – Junior: schalen 8 / 9 – Medior: schalen 10 / 11 – Senior / Communicatiestrateg: schalen 11 t/m 13 Perceel 2 ((Web)redactieprofessionals): – Junior: schalen 8 / 9 – Medior: schalen 9 / 10 – Senior: schalen 10 / 11 Perceel 3 (Woordvoerders en persvoorlichters): – Junior: schaal 10 – Medior (Persvoorlichter / Woordvoerder): schaal 11 – Senior / Strategisch Wordvoerder: schalen 12 / 13
77	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Geschiktheidseisen	Is onze aanname correct dat referenties opgevoerd mogen worden waarvan de match heeft plaatsgevonden tussen 24/11/22 en 24/11/25?	Uw aanname klopt grotendeels. Voor Kerncompetentie A geldt daarnaast de eis dat alle opgevoerde matches moeten vallen binnen één aaneengesloten periode van maximaal twaalf (12) kalendermaanden. Door een wijziging in de planning is de uiterste inschrijfdatum verschoven naar 15 december 2025. Deze wijziging is opgenomen in de geactualiseerde Aanbestedingsstukken die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen zijn gepubliceerd. Als gevolg daarvan zijn ook de in de kerncompetenties opgenomen data aangepast: 1. Voor Kerncompetentie A geldt dat alle opgevoerde matches moeten vallen binnen één aaneengesloten periode van maximaal twaalf (12) kalendermaanden, die ná 15 december 2022 ligt. 2. Voor Kerncompetentie B geldt dat de matches dateren van ná 15 december 2022; hiervoor geldt geen verplicht aaneengesloten periode. De gekozen datum 15 december 2022 sluit aan bij de algemene referentie-eis dat referentieopdrachten maximaal drie (3) jaar vóór de uiterste sluitingsdatum van de Inschrijving mogen zijn beëindigd. De eisen in de kerncompetenties zijn hier bewust op afgestemd, zodat de referentieperiode volledig binnen deze driejaarsgrens valt.
78	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, pagina 11	Bijlage B, pagina 11. Aangegeven tarieven zijn gekoppeld aan schalen. Kunt u aangeven waarom er een verschil is gemaakt in tarieven bij de verschillende percelen en dezelfde schalen? Salarisschalen zouden logischerwijs moeten corresponderen met dezelfde tarieven. Voorbeeld: Communicatieadviseur schaal 11 is max 119 euro, contentadviseur schaal 11 max 113 euro en woordvoerder schaal 11 max 105 euro . Kunt u de uurtarieven voor dezelfde schalen voor de verschillende percelen gelijkstellen?	Nee. De uurtarieven zijn afgestemd op de aard en het type werkzaamheden binnen elk perceel. Hoewel in alle percelen gebruik wordt gemaakt van competentieschalen (zoals opgenomen in het Functiegebouw Rijk), verschillen de complexiteit, context en marktdynamiek per vakgebied. De genoemde schalen dienen daarom als indicatieve bandbreedte voor het niveau van de Kandidaat, niet als directe koppeling tussen functies of tarieven over de percelen heen. Het gelijkstellen van tarieven zou geen recht doen aan de verschillen in functie-inhoud en marktwaarde tussen communicatieprofessionals, (web)redactieprofessionals en woordvoerders. De algemene bepaling over de einddatum van referentieopdrachten (pagina 20) is vervallen.
79	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Geschiktheidseisen	Beschrijvend document, pagina 20. Er wordt aangegeven dat de startdatum voor de gestelde termijn van drie jaar voor nov 2022 mag zijn. Tegelijkertijd wordt er gesteld dat de match gemaakt moet zijn tijdens die drie jaar. Wat kunnen we hierbij aanhouden als leidend?	Daarnaast is de planning van de aanbesteding gewijzigd. De uiterste datum voor het indienen van de Inschrijving is aangepast van 24 november 2025 naar maandag 15 december 2025. Als gevolg hiervan zijn ook de data in de kerncompetenties aangepast, zodat deze blijven aansluiten op de referentieperiode van drie (3) jaar voorafgaand aan de uiterste inschrijfdatum. Voor deze aanbesteding ligt de focus niet op gehele referentieopdrachten, maar op afzonderlijke matches van kandidaten. De eisen ten aanzien van de referentieperiode zijn daarom volledig opgenomen in de kerncompetenties. In de kerncompetenties is expliciet bepaald dat bij Kerncompetentie A alle matches moeten vallen binnen één aaneengesloten periode van maximaal twaalf (12) maanden, ná 15 december 2022 en bij Kerncompetentie B de matches moeten dateren van ná 15 december 2022. De algemene bepaling over de einddatum van referentieopdrachten is daarmee niet langer van toepassing. Deze verduidelijking en de aangepaste data zijn verwerkt in de geactualiseerde versie van het Beschrijvend document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd. Deze aanpassing heeft uitsluitend een verduidelijkend karakter en wijzigt de inhoud of reikwijdte van de gestelde eisen niet.
80	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Kerncompetenties	Beschrijvend document pagina 20. Kunnen wij referenten voor verschillende kerncompetenties inzetten?	Ja, dat is toegestaan. De opgevoerde referentie-opdrachten moeten in dat geval aantoonbaar voldoen aan de eisen die bij de betreffende kerncompetenties zijn gesteld. Het is dus toegestaan om dezelfde referentie te gebruiken bij meerdere kerncompetenties, zolang de opdracht qua aard, omvang en inhoud relevant is voor elk van de gevraagde kerncompetenties en dit in de toelichting duidelijk wordt onderbouwd. De beoordelingscommissie beoordeelt per kerncompetentie afzonderlijk of de referentie daadwerkelijk aan toont dat aan de eisen wordt voldaan.
81	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 3.11	Bijlage B, paragraaf 3.11. Kun u bevestigen dat de in deze Eis genoemde verhouding nimmer boven de waardering in de beoordeling van Subgunningscriteria kan zijn, derhalve voor de percelen 1 en 2 maximaal 20% prijs en 80% kwaliteit, en voor perceel 3 30% en 70%?	Nee, de Aanbestedende Dienst kan dit niet bevestigen. De in de Aanbestedingsstukken opgenomen weging tussen prijs en kwaliteit geldt uitsluitend voor de beoordeling van de Inschrijvingen op de Aanbesteding zelf. Conform paragraaf 3.11 van Bijlage B wordt de nadere uitwerking én de verhouding tussen prijs en kwaliteit bij elke afzonderlijke Nadere offerteaanvraag vastgesteld en vooraf bekendgemaakt. De verhouding bij Nadere offertes hoeft dus niet identiek te zijn aan de verhouding die is gehanteerd bij de initiële gunning van de Overeenkomst, maar zal wel steeds passend en proportioneel zijn bij de aard van de betreffende opdracht en binnen de karakteristiek van het perceel blijven, waarbij in alle gevallen kwaliteit de bepalende factor blijft. Hiermee blijft de beoordelingssystematiek transparant, proportioneel en in overeenstemming met de uitgangspunten van de Overeenkomst.
82	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 3.10	Bijlage B, paragraaf 3.10. De eerste zin van deze eis bevat een dubbele ontkenning (tweemaal geen). Is onze veronderstelling juist dat de tweede 'geen' 'een' moet zijn?	Uw veronderstelling is juist. In eis 3.10 van Bijlage B staat onbedoeld een dubbele ontkenning. De tekst is hierop aangepast in versie 2.0 van Bijlage B die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
83	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 3.7.	Bijlage B, paragraaf 3.7. De praktijk leert dat de (Nadere) Opdrachtgever degene is die meer tijd nodig heeft voor het (laten) tekenen van de Nadere Opdrachtsovereenkomst, terwijl deze de kandidaat dan wel graag reeds ziet starten. Wij denken daarom dat deze eis zich dus in eerste instantie vooral richt op de Nadere Opdrachtgever. Hoe wilt u daarmee omgaan? Wilt u dat wij in dit geval aan geven aan de (nadere) opdrachtgever dat de kandidaat nog niet mag starten?	U bedoelt mogelijk Bijlage B, hoofdstuk 4, eis 3.7. Het klopt dat deze bepaling mede is opgenomen om ook Nadere opdrachtgevers te wijzen op hun verplichtingen rondom het tijdig ondertekenen van de Nadere overeenkomst. De bedoeling is dat de werkzaamheden formeel pas aanvangen nadat de Nadere overeenkomst is ondertekend door zowel Opdrachtnemer als Nadere opdrachtgever. In de praktijk kan het voorkomen dat een Nadere opdrachtgever sneller wil starten dan de formele ondertekening toelaat. In dat geval wordt van de Opdrachtnemer verwacht dat deze de bepaling bespreekt met de betreffende Nadere opdrachtgever en erop wijst dat de Kandidaat formeel pas mag starten nadat de Nadere overeenkomst volledig is getekend.

84	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, eis 1.6.	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, eis 1.6. U noemt bij deze eis de Arbeidsrelatietoets. Wij nemen aan dat u daarbij refereert aan deze toets op de site van de Belastingdienst. Ook hier geldt dat er discussie is over de juiste uitkomsten van deze toets in het licht van recente uitspraken van de Hoge Raad. Juist daarom hebben we gespecialiseerde juristen een methodiek en proces laten ontwikkelen om een goede afweging te maken. Deze is voorgelegd aan, en goedgekeurd door, de Belastingdienst. Kunt u ermee instemmen dat wij een opdracht aan deze methodiek toetsen, in plaats van aan de Arbeidsrelatietoets?	Ja, het staat Opdrachtnemers vrij om bij de uitvoering van hun verplichtingen een aanvullende of eigen methodiek te hanteren voor de beoordeling van arbeidsrelaties, mits deze in lijn is met de geldende wet- en regelgeving en aansluit bij het doel van de Wet DBA.
85	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, eis 1.6	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, eis 1.6. U noemt bij deze Eis De Ondernemerstoets. Refereert u hiermee aan de Ondernemerscheck op de site van de Belastingdienst? Bent u in dat geval bekend met de discussies onder (arbeidsmarkt)juristen over de vraag of deze check voldoende aansluit bij de uitspraken van de afgelopen jaren van de Hoge Raad dienaangaande? Deelt u daarom onze mening dat in plaats van een verwijzing naar deze Ondernemerstoets beter een limitatief aantal checks (zoals Inschrijving bij Kamer van Koophandel, BTW nummer etc.) kan worden opgenomen?	De in Bijlage B, eis 1.6 genoemde Ondernemerstoets verwijst inderdaad naar de Ondernemerscheck van de Belastingdienst. De Aanbestedende dienst is bekend met de discussies binnen de arbeidsmarktspecialistische en juridische gemeenschap over de beperkte aansluiting van deze check op recente jurisprudentie van de Hoge Raad. Desondanks blijft de Ondernemerscheck een breed erkend hulpmiddel om, naast andere indicatoren, de zelfstandigheid van een Opdrachtnemer te beoordelen. De eis is niet bedoeld als een limitatieve verplichting tot uitsluitend deze toets, maar als onderdeel van een zorgvuldige en aantoonbare beoordeling van de arbeidsrelatie in het kader van de Wet DBA. Het staat Opdrachtnemers vrij om, aanvullend op of in plaats van de Ondernemerscheck, andere objectieve verificatiemiddelen te gebruiken, mits daarmee gelijkwaardige zekerheid over de zelfstandige positie van de zzp'er wordt verkregen. De tekst van de eis blijft ongewijzigd, maar wordt in de toepassing praktisch en evenredig gehanteerd.
86	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.6	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.6. Is onze veronderstelling correct dat u hier aangeeft dat de vier contractpartners voor de percelen 1 en 2 deze kennisontwikkeling in een gezamenlijke vorm gieten? Het lijkt immers weinig doelmatig om dezelfde ontwikkelingen viermaal te laten toelichten. Kunt u aangeven aan welke vorm u hiervoor denkt?	Dit is een mogelijkheid. In overleg met de gecontracteerde partijen wordt dit nader vorm gegeven.
87	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.4 Verbeterplan	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.4 Verbeterplan. Bij het kopje KPI 2 introduceert u voor het eerst een bandbreedte van 5 - 10%. Dat roept twee vragen op: 1) Er wordt niet expliciet gemeld dat dit alleen voor percelen 1 en 2 geldt, dus lijkt dit ook te gelden voor perceel 3. Dat strookt niet met het aangegeven minimum percentage van 2%. Kunt u aangeven dat de bandbreedte derhalve 2 - 10% moet zijn? 2) Bij het subgunningscriterium in de Leidraad is geen maximum aangegeven. U lijkt dat hier toch te willen maximeren op 10%. Is die aanname correct?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de normering bij KPI 2 – SROI in paragraaf 3.4 van Bijlage B wordt aangepast, zodat deze aansluit op de percentages zoals opgenomen in de Gunningscriteria in het Beschrijvend document. De vermelding van een bandbreedte van 5–10% wordt hiermee gecorrigeerd, omdat dit niet overeenkomt met de beoordelingssystematiek per perceel. Voor de percelen 1 en 2 geldt dat de norm voor KPI 2 wordt vastgesteld op het in de Inschrijving opgegeven SROI-percentage, met een minimum van 5%, overeenkomstig de systematiek zoals beschreven in het Beschrijvend document. Voor perceel 3 geldt dat de norm wordt vastgesteld op het in de Inschrijving opgegeven SROI-percentage, met een minimum van 2%, eveneens overeenkomstig de beoordelingsmethodiek in het Beschrijvend document. Er geldt geen vaste bovengrens van 10%; de in de inschrijving opgegeven percentages worden beoordeeld en gemonitord op basis van de vastgestelde beoordelingssystematiek. De monitoring en de gevolgen bij niet-naleving blijven ongewijzigd. De tekst in Bijlage B is op dit punt aangepast in versie 2.0 die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
88	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 2.1	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 2.1. Bij perceel 1 en 2: Nadere gunning bij nadere opdrachten onder de financiële drempel van € 50.000 vindt plaats door toerbeurten. In welke volgorde worden de opdrachten uitgezet onder de vier opdrachtnemers?	De volgorde van toerbeurten wordt door de uitvoerende inkooporganisaties van de Rijksoverheid (zoals de verantwoordelijke IUC's) beheerd en geregistreerd. Het uitgangspunt is dat de Nadere opdrachten onder de financiële drempel gelijkmaticig over de vier gecontracteerde Opdrachtnemers worden verdeeld. De toerbeurtensystematiek houdt in dat de eerste opdracht wordt uitgezet bij één Opdrachtnemer, de volgende opdracht bij de daaropvolgende Opdrachtnemer, enzovoort, zodat de opdrachten naar rato van het aanbod evenwichtig worden verdeeld. Wanneer een Opdrachtnemer een opdracht niet kan of wil uitvoeren, schuift de beurt door naar de volgende Opdrachtnemer in de reeks. De concrete volgorde van de eerste toewijzing (welke Opdrachtnemer als eerste aan de beurt is) wordt vastgesteld na gunning van de Raamovereenkomsten. De uitvoering en naleving van de toerbeurten worden tijdens de looptijd bewaakt door de verantwoordelijke inkooporganisatie. Nadere opdrachtgevers behouden altijd de mogelijkheid om, in plaats van toerbeurten, te kiezen voor een minicompentie wanneer dit beter past bij de aard of omvang van de opdracht.
89	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 3.3.3	Bijlage B, paragraaf 3.3.3. U spreekt over Bijlage ... voor het format voor de management rapportages. Hierin ontbreekt het Bijlage nummer, maar in de lijst van Bijlages treffen we een dergelijk format niet aan. Kunt u dit alsnog beschikbaar stellen?	De verwijzing naar de bijlage in paragraaf 3.2.2 van Bijlage B betreft een redactionele ommissie. Het format voor de tertaalmanagementrapportages wordt niet als afzonderlijke bijlage bij de Aanbestedingsstukken verstrekt. Het betreft een standaardformat dat na gunning door de Opdrachtgever aan alle gecontracteerde Opdrachtnemers wordt aangeleverd. De verwijzing naar een aparte bijlage wordt geschrapt. Deze verduidelijking is verwerkt in versie 2.0 van Bijlage B die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
90	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.2.1	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.2.1. Voor de evaluatie van Nadere Overeenkomsten is de inzet en medewerking van Nadere Opdrachtgevers noodzakelijk. Ervaring leert dat die hiervoor niet altijd tijd en ruimte beschikbaar hebben. Hoe dienen wij om te gaan met de evaluatie van Nadere Overeenkomsten waarbij de inzet van de Nadere Opdrachtgever niet verkregen kan worden?	Dan ontvangen wij graag een schriftelijk bewijs (e-mail) van niet medewerking.
91	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.2.	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 3.2. U spreekt hier over 'kwaliteit van de dienstverlening'. Wat is uw definitie van 'kwaliteit' in dit verband?	Met 'kwaliteit van de dienstverlening' wordt bedoeld op de mate waarin de Opdrachtnemer en de door hem ingezette professionals voldoen aan de overeengekomen eisen, verwachtingen en normen zoals vastgelegd in de Overeenkomst en de Nadere overeenkomsten. De kwaliteit wordt zowel op het niveau van de uitvoering door de Kandidaat als op het niveau van de dienstverlening door de Opdrachtnemer beoordeeld. Daarbij wordt gekeken naar aspecten zoals: - de mate waarin de werkzaamheden conform de opdrachtschrijving en binnen de gestelde termijnen zijn uitgevoerd; - de tevredenheid van de Nadere opdrachtgever over de inzet, samenwerking en professionaliteit van de Kandidaat; - de beschikbaarheid, communicatie en administratieve afhandeling door de Opdrachtnemer; - het voldoen aan de overeengekomen tarieven, rapportageverplichtingen en overige contractuele afspraken. Deze elementen worden geëvalueerd in de periodieke evaluaties van Nadere overeenkomsten (paragraaf 3.2.1) en tijdens de jaarlijkse voortgangsgesprekken tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer (paragraaf 3.2.2). Daarnaast wordt de kwaliteit van de dienstverlening gemonitord via KPI 3 in paragraaf 3.4 van Bijlage B. Daarbij geldt als norm dat ten minste 90% van de ingezette professionals aantoonbaar voldoet aan de gevraagde profielen en dat de dienstverlening zonder structurele klachten wordt uitgevoerd. Indien hiervan wordt afgeweken, kan de Opdrachtnemer worden verplicht tot het opstellen en uitvoeren van een verbeterplan. Kortom, 'kwaliteit van de dienstverlening' omvat zowel de vakinhoudelijke kwaliteit van de ingezette professionals als de procesmatige en organisatorische kwaliteit van de dienstverlening door de Opdrachtnemer zelf.
92	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 7.2	Bijlage B Opdrachtschrijving en PvE, paragraaf 7.2. U geeft aan dat opdrachtnemer uitsluitend het overeengekomen tarief in rekening brengt en benoemt hierbij specifiek voor perceel 3 'inclusief de opslag voor opdrachtnemer'. Hieruit blijkt dat deze bepaling niet van toepassing is voor perceel 1 en 2, kunt u dit bevestigen?	Nee, de formulering in eis 7.2 (en 7.4) van Bijlage B wordt aangepast om te verduidelijken dat de bepalingen voor alle percelen gelden. In versie 2.0 van Bijlage B is deze passage daarom geschrapt.
93	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 1.2.1, 1.2.3 en 1.2.5	In Bijlage B, paragraaf 1.2.1, 1.2.3 en 1.2.5 geeft u aan dat de werkzaamheden in beginsel op locatie van de Nadere Opdrachtgever worden verricht. Dit uitgangspunt verhoudt zich slecht met de inzet op opdrachten door ZZP'ers, die immers in grote mate vrijheid dienen te hebben in het bepalen waar en wanneer zij hun werkzaamheden verrichten. Bent u daarom bereid dit uitgangspunt te laten vervallen dan wel anders te formuleren?	Nee. De formulering dat werkzaamheden "in beginsel op locatie van de Nadere opdrachtgever" worden verricht, blijft gehandhaafd. Dit uitgangspunt sluit aan bij de aard van de werkzaamheden binnen de Rijksoverheid, waar samenwerking, afstemming en vertrouwelijke informatie regelmatig fysieke aanwezigheid vereisen. Tegelijkertijd laat de bepaling, zoals ook in de tekst is opgenomen, nadrukkelijk ruimte voor maatwerk en afwijking in overleg. Indien de aard van de opdracht en de werkwijze van de zzp'er dit toelaten, kan (deels) op een andere locatie worden gewerkt. De formulering biedt voldoende flexibiliteit om te voldoen aan de vereisten van de Wet DBA en de zelfstandige positie van zzp'ers, zonder af te doen aan de operationele behoeften van de Nadere opdrachtgevers.

94	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijven document, paragraaf 5.2	Beschrijven document, paragraaf 5.2. Kunt u aangeven wat precies het verschil is tussen de verschillende beoordelingen 'uitstekend', 'goed', etc. ? Wat bepaalt of een antwoord 'goed' of 'uitstekend' is?	De kwalificaties Uitstekend, Goed, Ruim voldoende, Voldoende, Matig en Onvoldoende geven aan in welke mate de uitwerking van de Inschrijver voldoet aan de verwachtingen zoals beschreven bij het betreffende Subgunningscriterium. De beoordeling vindt plaats op basis van het totaalbeeld van de uitwerking en de geleverde onderbouwing, waarbij de beoordelingscommissie kijkt naar de beoordelingsaspecten die in het Beschrijvend document zijn opgenomen. Deze beoordelingsaspecten zijn geen afzonderlijke (sub)gunningscriteria en kennen geen onderlinge weging maar vormen gezamenlijk het referentiekader op basis waarvan de commissie tot één integrale kwalificatie komt. De kwalificaties zijn gekoppeld aan vaste percentages (100%, 75%, 50%, 35%, 10% en 0%), zoals opgenomen in paragraaf 5.2 van het Beschrijvend document. De verwijzing naar rapportcijfers is illustratief en dient uitsluitend ter duiding van het niveau, de beoordeling volgt de gepubliceerde percentages. Wat de beoordelingscommissie precies beoordeelt, is per subgunningscriterium beschreven. Daarin is ook aangegeven hoe beter kan worden gescoord. Zo let de commissie in perceel 1 bij Subgunningscriterium 1: Plan van aanpak matchingsproces bijvoorbeeld op “de mate van strategisch inzicht, volledigheid en duidelijkheid van de procesbeschrijving, relevantie voor de werkomgeving binnen de Rijksoverheid en de mate waarin de inschrijver met het plan van aanpak aannemelijk maakt dat de contractdoelstellingen worden gehaald. Een aanpak die op deze aspecten sterker scoort, wordt hoger gewaardeerd.” De beoordeling vindt dus plaats op basis van de inhoud en onderbouwing van de ingediende Inschrijving, binnen het beoordelingskader zoals in het Beschrijvend document is vastgesteld.
95	Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1. Bij Subgunningscriterium 3 gaat het over (de verantwoordelijkheid van de Inschrijver voor de) inzet op blijvende professionalisering van de professionals. In Perceel 3 zal het veelal gaan om de inzet van zzp'ers. Is Opdrachtgever het met Inschrijver eens dat de verantwoordelijkheid van Inschrijver voor de professionalisering van een zzp'er (immers een zelf verantwoordelijke zelfstandig ondernemer) een andere is dan voor een professional in eigen dienst van de Inschrijver? Hoe verhoudt dat verschil zich tot hetgeen u in dit Subgunningscriterium van Inschrijver vraagt?	De Aanbestedende dienst erkent dat er een verschil bestaat tussen de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer voor professionals in eigen dienst en voor zelfstandige professionals (zzp'ers). Het subgunningscriterium Professionalisering ziet op de wijze waarop de Opdrachtnemer bijdraagt aan de blijvende inzetbaarheid en kennisontwikkeling van de professionals die hij levert, ongeacht de contractvorm. Dit laat ruimte voor een invulling die past bij de aard van de relatie tussen Opdrachtnemer en professional. Daarbij geldt dat verantwoordelijkheid niet betekent dat de Opdrachtnemer deze professionalisering altijd zelf uitvoert, maar dat hij zorgdraagt voor een aanpak waarin kennisontwikkeling en kwaliteit worden geborgd binnen de context van de Overeenkomst. Deze invulling laat de zelfstandige positie van zzp'ers onverlet en is in overeenstemming met de Wet DBA. Het is aan de Inschrijver om, vanuit zijn eigen expertise en kennis van het vakgebied, te beschrijven hoe hij deze verantwoordelijkheid proportioneel vormgeeft binnen de context van de Overeenkomst. De beoordelingscommissie beoordeelt de uitwerking op de mate waarin deze bijdraagt aan toekomstbestendige en kwalitatief hoogwaardige inzet.
96	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Subgunningscriteria	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1. De weging van de verschillende subgunningscriteria verschilt tussen de drie percelen. Zo telt het plan van aanpak in perceel 1 voor 20% mee, en in perceel 2 voor 30%. Kunt u aangeven waarom deze weging verschilt, en per onderdeel aangegeven wat de wegingspercentages betekenen?	De verschillen in weging zijn gebaseerd op praktijkervaring uit de lopende raamovereenkomsten en op een proportionaliteitsafweging per perceel (art. 1.10b Aanbestedingswet 2012): Perceel 1 (Communicatieprofessionals) De Aanbestedende dienst constateert dat het matchingsproces (criterium 1) in de praktijk over het algemeen goed verloopt. Het onderscheidend vermogen zit hier juist in samenwerkingsstrategie/continuïteit (criterium 2) en professionalisering (criterium 3). Daarom wegen 2 en 3 zwaarder dan 1. Perceel 2 ((Web)redactieprofessionals) De Aanbestedende dienst ziet dat het matchingsproces (criterium 1) niet altijd goed verloopt en bepalend is voor succes (snelheid, kwaliteit, inzetbaarheid). Daarom weegt criterium 1 hier zwaarder dan 2 en 3. Met deze weging sluiten we aan bij de feitelijke behoeften per perceel en bevorderen we binnen elk perceel de beste prijs-kwaliteitverhouding.
97	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1. Bij de beoordeling van Subgunningscriterium 3 wordt mee gewogen 'de mate waarin de aanpak bijdraagt aan (...)'. Hoe meet en/of toetst u deze bijdrage?	De bijdrage van de aanpak aan inzetbare en toekomstbestendige professionals wordt niet kwantitatief gemeten, maar kwalitatief beoordeeld aan de hand van de inhoud en onderbouwing van de door de Inschrijver beschreven aanpak.
98	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1.	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1. Bij de beoordeling wordt mee gewogen in hoeverre het antwoord aansluit bij de context van de Rijksoverheid als werkgever. Hoe definieert en/of beschrijft u deze context?	Met de “context van de Rijksoverheid als werkgever” wordt bedoeld de specifieke werkomgeving waarin de samenwerking plaatsvindt tussen Opdrachtnemer, DPC en Nadere opdrachtgevers. Deze omgeving wordt gekenmerkt door publieke verantwoordelijkheid, transparantie en het functioneren binnen een politiek-bestuurlijke context.
99	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1.	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1. U vraagt bij Subgunningscriterium 2, tweede bullet om een toelichting aan de hand van een relevant praktijkvoorbeeld. Dat veronderstelt dat Inschrijver over dergelijke voorbeelden beschikt. Hoe dient Inschrijver hiermee om te gaan indien hij niet over een dergelijk voorbeeld beschikt?	De verwijzing naar een relevant praktijkvoorbeeld maakt onderdeel uit van de inhoudelijke vraagstelling en draagt bij aan de onderbouwing van de beschreven aanpak. Indien een Inschrijver geen praktijkvoorbeeld opneemt, wordt de uitwerking wel beoordeeld, maar kan dit leiden tot een lagere score. Een praktijkvoorbeeld biedt de beoordelingscommissie immers beter inzicht in de toepasbaarheid en geloofwaardigheid van de beschreven werkwijze.
100	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.1. U geeft bij de vierde bullet (o.a.) aan : Hoe maakt u (...). Wat verstaat u onder beschikbaar maken - dat lijkt een andere lading te vragen dan 'beschikbaar hebben'?	Met “beschikbaar maken” wordt bedoeld dat de Inschrijver actief zorgdraagt voor het tijdig kunnen inzetten van geschikte kandidaten.
101	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Beschrijvend document paragraaf 4.1.1	U geeft in het beschrijvend document, paragraaf 4.1.1 bij de tweede bullet van Subgunningscriterium 1 aan dat Inschrijver moet aangeven: Hoe waarborgt u (...). Wat verstaat u hier precies onder waarborgen en hoe moet Inschrijver die waarborg aantonen?	Met “waarborgen” wordt bedoeld dat de Inschrijver aantoont hoe zijn matchingsproces zodanig is ingericht dat de voorgestelde kandidaten aantoonbaar aansluiten op de gevraagde competenties, ervaring en context. Het gaat niet om formele garanties, maar om de beschrijving van de werkwijze, toetsmomenten en kwaliteitsmaatregelen waarmee de Inschrijver deze aansluiting structureel realiseert en controleert.
102	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	maximumplafond	U beschrijft in het beschrijvend document, paragraaf 2.4 de mogelijkheid van een eventuele verlenging in uitzonderlijke of onvoorziene gevallen met maximaal 12 maanden - waarmee in dat uitzonderlijke geval de feitelijke maximale duur van de Raamovereenkomst kan uitkomen op 5 jaar. In 2.5 geeft u een maximumplafond aan voor de opdrachtwaarde voor de gehele duur van de overeenkomst. Hoe verhoudt deze waarde zich tot een eventuele verlenging - wordt in een dergelijk uitzonderlijk geval het maximumplafond met 20% verhoogd?	Nee, de in paragraaf 2.5 opgenomen maximumopdrachtwaarde wordt niet verhoogd bij een eventuele verlenging van de Overeenkomst. De in het Beschrijvend document opgenomen herzieningsclausule (artikel 2.163b Aanbestedingswet 2012) ziet uitsluitend op een tijdelijke verlenging van de looptijd om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen in uitzonderlijke of onvoorziene gevallen. Deze verlenging vindt plaats tegen ongewijzigde voorwaarden en tarieven en wijzigt de aard of waarde van de Overeenkomst niet. De maximumopdrachtwaarde geldt derhalve voor de volledige looptijd van de Overeenkomst, inclusief een eventuele verlengingsperiode.
103	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Stijging inhuur Ministerie van Defensie	U beschrijft in het beschrijvend document, paragraaf 2.1 dat de verwachting is dat het Ministerie van Defensie een aanzienlijke stijging in de inhuur binnen de kaders van deze Raamovereenkomst zal laten zien. In dat verband hebben wij een tweetal vragen: 1) Om aan deze verwachte groei op een goede manier invulling te kunnen geven is (meer) inzicht nodig bij Inschrijvers in de kwantiteit en kwaliteit van de verwachte vraag. Kunt u daarom aangeven of en hoe u hier nu, of na gunning, vorm aan kunt geven? 2) De ervaring leert dat verschillende functies binnen Defensie vragen om een specifieke vorm van goedkeuring/screening die vaak de nodige tijd kosten. Bent u bereid de standaardprocedures die binnen deze Raamovereenkomst gelden (zoals snelheid van inzetbaarheid van een Kandidaat) op aan te passen?	1) Defensie streeft ernaar om in de toekomst beter inzicht te verkrijgen in de verwachte behoefte aan inhuur, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Op dit moment is echter nog niet te zeggen wanneer deze informatie beschikbaar zal zijn. Zodra meer duidelijkheid bestaat, zal Defensie dit communiceren aan de betrokken partijen. 2) Defensie begrijpt dat goedkeurings- en screeningsprocedures tijd vergen. Deze procedures zijn echter noodzakelijk om te voldoen aan de geldende veiligheids- en kwaliteitsstandaarden binnen de organisatie. Om die reden kunnen de bestaande goedkeurings- en screeningsprocedures niet worden aangepast of vervallen. Defensie zal zich wel inspannen om de doorlooptijd van deze interne procedures zo veel mogelijk te optimaliseren.
104	Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Gunning	Beschrijvend document, in perceel 3 is gekozen voor gunning aan één opdrachtnemer, in tegenstelling tot de andere percelen. Kunt u toelichten waarom hiervoor is gekozen? Welke overwegingen liggen hieraan ten grondslag, en in hoeverre is overwogen om, net als bij de andere percelen, met meerdere opdrachtnemers te werken om de marktwerking en keuzevrijheid te bevorderen?	Voor Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters is bewust gekozen voor gunning aan één Opdrachtnemer. Binnen dit perceel is in de praktijk vaak sprake van grote tijdsdruk en de noodzaak tot snelle inzet van geschikte professionals in situaties met een hoog afbreukrisico. Door te werken met één Opdrachtnemer kunnen snelheid, betrouwbaarheid en eenduidige coördinatie beter worden geborgd en kunnen Nadere opdrachtgevers in urgente situaties doelmatiger worden bediend.
105	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document paragraaf 1.1	Beschrijvend document, paragraaf 1.1. U geeft aan dat uw afdeling ook de coördinatie van stageplaatsen en bemiddeling van stagiaires voor stage- en afstudeeropdrachten binnen DPC verzorgt. Behoort tot deze activiteiten ook de bemiddeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die wij in het kader van de Social Return verplichting dienen in te vullen?	Nee.
106	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	In artikel 9.2 van de concept-raamovereenkomst wordt opgenomen dat de opdrachtnemer zich conformeert aan het Rijksbeleid op het gebied van Social Return, met een verwijzing naar www.maatwerkvoormensen.nl. Deze verwijzing komt echter niet terug in het Beschrijvend document of in de overige aanbestedingsstukken, waar Social Return uitsluitend wordt beschreven in termen van een percentage van de opdrachtwaarde en maatwerk per opdracht. Kunt u toelichten waarom deze verwijzing naar het Rijksbeleid (maatwerkvoormensen.nl) alleen in het concept van de raamovereenkomst is opgenomen en niet eerder is vermeld in het Beschrijvend document? En hoe moeten inschrijvers deze bepaling duiden in relatie tot de in de leidraad beschreven Social Return-verplichtingen?	De verwijzing in artikel 9.2 van de concept-raamovereenkomst naar het Rijksbrede SROI-beleid, zoals gepubliceerd op www.maatwerkvoormensen.nl, vormt de beleidsmatige grondslag voor de toepassing van social return binnen deze aanbesteding. De bepalingen in het Beschrijvend document zijn hiermee in lijn. In versie 2.0 van het Beschrijvend document is de definitie van de SROI-doelgroep verduidelijkt, zodat deze expliciet aansluit bij het Rijksbrede beleid. Personen die zonder (re-integratie)ondersteuning of begeleiding niet of moeilijk zelfstandig aan werk kunnen komen vallen hieronder, waaronder in elk geval de in het Beschrijvend document opgesomde categorieën. Deze aanpassing betreft uitsluitend een verduidelijking en leidt niet tot een inhoudelijke wijziging van de Aanbestedingsstukken.
107	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	Beschrijvend document, Social Return. Mag de SROI-verplichting (deels) worden ingevuld via bestaande samenwerking met leerwerkbedrijven, sociale ondernemingen of detacheerders met PSO-certificering? Zo ja, onder welke voorwaarden worden deze partners erkend?	Ja. De SROI-verplichting mag geheel of gedeeltelijk worden ingevuld via bestaande samenwerkingen met leerwerkbedrijven, sociale ondernemingen of detacheerders met een geldig PSO-certificaat. Deze partners worden erkend wanneer de Opdrachtnemer kan aantonen dat de samenwerking daadwerkelijk bijdraagt aan arbeidsparticipatie of arbeidsontwikkeling van personen uit de SROI-doelgroep. De bijdrage moet controleerbaar en onderbouwd zijn in waarde, aard en periode. Als bewijs kan worden overgelegd: – een geldige PSO-verklaring, of – een schriftelijke verklaring van het betreffende bedrijf of de onderneming waarin de maatschappelijke doelstelling en eventuele certificering worden vermeld en de concrete SROI-inspanning wordt beschreven (aard, periode en financiële waarde). De Aanbestedende dienst beoordeelt de aanvaardbaarheid van de onderbouwing op basis van proportionaliteit en controleerbaarheid.

108	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	Op pagina 15 van het beschrijvend document wordt vermeld dat de opgegeven inzet ten aanzien van Social Return “realistisch en uitvoerbaar” moet zijn. Kunt u toelichten wat hieronder wordt verstaan en op welke wijze dit bij beoordeling of uitvoering wordt getoetst?	Met “realistisch en uitvoerbaar” wordt bedoeld dat de door de Inschrijver opgegeven inzet op Social Return naar het oordeel van de Aanbestedende dienst aannemelijk haalbaar moet zijn binnen de context en omvang van de Overeenkomst. De uitvoerbaarheid wordt getoetst op basis van de door de Inschrijver verstrekte toelichting bij het opgegeven percentage, waarin Inschrijver kort aangeeft hoe de inzet wordt gerealiseerd (bijvoorbeeld via bestaande samenwerkingen, werk-leertrajecten of inzet van doelgroepen). Deze toelichting dient uitsluitend ter geloofwaardigheidstoets en niet als afzonderlijk gunningscriterium. Tijdens de uitvoering van de Overeenkomst wordt de realisatie van de opgegeven inzet vervolgens periodiek gemonitord via de rapportages en de jaarlijkse evaluatiegesprekken, zoals beschreven in paragraaf 3.2.2 en 3.3 van Bijlage B. Indien blijkt dat de opgegeven inzet niet is gerealiseerd zonder geldige reden, kan de Opdrachtgever de in de Aanbestedingsstukken genoemde corrigerende maatregelen of aanvullende verplichtingen toepassen.
109	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	Op pagina 15 van het beschrijvend document wordt vermeld dat de invulling van de Social Return-verplichting “controleerbaar” moet zijn. Kunt u toelichten wat hieronder wordt verstaan?	Met “controleerbaar” wordt bedoeld dat de door de Opdrachtnemer opgegeven en uitgevoerde Social Return (SROI)-activiteiten objectief verifieerbaar moeten zijn voor de Opdrachtgever. Deze controleerbaarheid volgt uit de artikelen 9.3 en 9.4 van de Overeenkomst, waarin is bepaald dat de Opdrachtnemer een Plan van Aanpak SROI opstelt, uitvoert en daarover periodiek rapporteert. In dit plan en de daaropvolgende rapportages moet de Opdrachtnemer inzicht geven in de ingezette trajecten, de betrokken doelgroepen, de gerealiseerde voortgang en resultaten en de wijze waarop de opgegeven percentages van de opdrachtwaarde aan SROI-activiteiten zijn besteed.
110	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	In de gunningssystematiek zoals beschreven in het beschrijvend document wordt extra waardering toegekend aan inschrijvers die de Social Return-verplichting verhogen naar groter of gelijk aan 7,5 % (perceel 1 & 2) en groter of gelijk aan 4,5% (perceel 3). Kunt u toelichten waarom een verhoging van het percentage als kwaliteitscriterium wordt gehanteerd, en hoe dit zich verhoudt tot het beginsel van gelijk speelveld, gezien de beperkte mogelijkheden binnen de communicatiesector om structureel meer Social Return te realiseren?	Binnen het Rijksinkoopbeleid maakt het stimuleren van Social Return (SROI) onderdeel uit van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van elke inkoopcategorie. De categorie Communicatie, onder regie van DPC, past dit toe binnen de kaders van het rijksbrede beleid Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en de Handreiking Social Return 2.0. In de gunningssystematiek is gekozen om extra waardering toe te kennen aan Inschrijvers die boven de verplichte ondergrens van 5% (percelen 1 en 2) respectievelijk 2% (perceel 3) een hogere SROI-ambitie realiseren. Dit sluit aan bij het rijksbrede uitgangspunt om Opdrachtnemers te stimuleren tot extra maatschappelijke impact, zonder dat dit verplicht wordt gesteld. De waardering ziet dus niet op een verplichting, maar op een vrijwillige ambitie binnen het Subgunningscriterium. Het gelijkheidsbeginsel blijft hierbij volledig gewaarborgd. Alle Inschrijvers krijgen dezelfde beoordelingssystematiek en kunnen binnen dezelfde bandbreedte hun realistische ambitie bepalen. Bovendien biedt de methodiek ruimte voor indirecte vormen van SROI-invulling, waardoor de inspanning niet beperkt blijft tot de communicatiesector, maar breder kan worden ingevuld via bijvoorbeeld maatschappelijke projecten, scholing of samenwerking met sociale ondernemingen.
111	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Inkopen met impact, social return	Op pagina 15 van het beschrijvend document wordt omschreven wat onder “mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt” wordt verstaan. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat opdrachtnemers binnen de raamovereenkomst kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt (Social Return-kandidaten) mogen aanbieden naast de reguliere kandidaten bij een minicompitie, zonder dat dit ten koste gaat van het maximaal toegestane aantal te offrenen kandidaten?	In Bijlage B – Opdrachtschrijving en Programma van Eisen is het maximaal aantal kandidaten bepaald dat bij een minicompitie per nadere opdracht mag worden aangeboden. In principe geldt dit maximum voor alle Kandidaten, ongeacht of zij regulier of SROI-doelgroepkandidaat zijn. Indien een Inschrijver naast de reguliere Kandidaten vrijwillig een extra Kandidaat uit de SROI-doelgroep wil aanbieden, kan dat alleen indien en voor zover de betreffende Nadere opdrachtgever daarmee instemt. De beslissing hierover ligt dus bij de Nadere opdrachtgever, die per nadere opdracht beoordeelt of en hoe een aanvullende SROI-kandidaat kan worden meegenomen. De Aanbestedende dienst juicht initiatieven toe om Social Return binnen de uitvoering van de Overeenkomst te bevorderen, maar deze mogen niet leiden tot afwijking van de in de minicompitie vastgestelde kaders zonder voorafgaande toestemming van de Nadere opdrachtgever.
112	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Duurzaamheid en maatschappelijke impact	Op pagina 6 van het beschrijvend document wordt aangegeven dat de inzet onder deze raamovereenkomst moet bijdragen aan de bevordering van participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, onder meer via werk-, stage- of leerwerkplekken. Biedt de aanbestedende dienst binnen deze raamovereenkomst ook ruimte voor opdrachtnemers om kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te bieden voor dergelijke posities? Indien ja, hoe kunnen deze mogelijkheden concreet worden benut binnen de nadere opdrachten?	Ja. Binnen de Overeenkomst is het toegestaan om Kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt (SROI-kandidaten) aan te bieden voor posities binnen de nadere opdrachten. Indien een Opdrachtnemer, naast de reguliere Kandidaten, ook een SROI-kandidaat wil aanbieden, kan dit in overleg met de Nadere opdrachtgever, die per nadere opdracht beoordeelt of en hoe dit past binnen het maximum aantal te offrenen Kandidaten. De keuze om een SROI-kandidaat mee te nemen is dus facultatief en afhankelijk van de specifieke behoefte van de Nadere opdrachtgever.
113	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Subgunningscriteria Kwaliteit	Beschrijvend document, subgunningscriteria kwaliteit. Voor alle drie de percelen geldt dat de beantwoording van Subgunningscriteria 1 t/m 3 maximaal 3 A4 mag omvatten. Gezien de zwaarte en het detailniveau van de gevraagde uitwerking – waarin de Inschrijver zowel aanpak, garanties, maatregelen, instrumenten als voorbeelden dient te beschrijven – acht de inschrijver deze omvang onvoldoende om de beantwoording concreet, toetsbaar en onderbouwd te kunnen presenteren. Zou de aanbestedende dienst kunnen overwegen om het maximum te veruimen met 2 A4 per subgunningscriterium, zodat inschrijvers in staat worden gesteld hun aanpak volledig, duidelijk en verifieerbaar uiteen te zetten?	De Aanbestedende dienst heeft besloten het maximaal aantal pagina's voor de subgunningscriteria 1 t/m 3 met één A4 te veruimen. Deze wijziging is verwerkt in versie 2.0 van het Beschrijvend document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
114	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Par 5.2 Beoordeling op kwaliteit	Beschrijvend document, paragraaf 5.2. Verwijzingen binnen de uitwerking van een Subgunningscriterium Kwaliteit naar andere onderdelen van de inschrijving worden niet beoordeeld. Gezien het belang van een transparante en controleerbare onderbouwing acht de inschrijver het wenselijk om op beperkte schaal te kunnen verwijzen naar relevante passages of bewijsstukken. Het toestaan van dergelijke verwijzingen zou bijdragen aan de leesbaarheid en efficiëntie van de beoordeling, doordat onnodige herhaling in de beantwoording kan worden voorkomen en de beoordelaars gemakkelijker de samenhang tussen de onderdelen kunnen duiden. Zou de aanbestedende dienst kunnen overwegen om beperkte en duidelijk toegelichte verwijzingen toe te staan?	Nee, de Aanbestedende dienst past de bepaling niet aan. De instructie dat verwijzingen binnen de uitwerking van een Subgunningscriterium niet worden beoordeeld, heeft tot doel om de beoordeling transparant, gelijkwaardig en controleerbaar te houden. De beoordeling vindt uitsluitend plaats op basis van de inhoud die de Inschrijver binnen het toegestane antwoordkader per Subgunningscriterium heeft opgenomen. Het toestaan van verwijzingen naar andere onderdelen van de Inschrijving of bijlagen zou de eenduidigheid en vergelijkbaarheid van de beoordeling kunnen ondermijnen, omdat de volledigheid en relevantie van de verwijzing per beoordelaar anders kan worden geïnterpreteerd.
115	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Verzekering tegen beroepsrisico's	In de aanbestedingsstukken is bepaald dat inschrijvers passend verzekerd dienen te zijn tegen beroepsrisico's, met een minimale dekking van €3 miljoen per gebeurtenis en €5 miljoen per contractjaar. Kunt u toelichten waarom voor deze opdracht een hoger verzekerd bedrag dan gebruikelijk (bij vergelijkbare raamovereenkomsten doorgaans €2,5 miljoen per gebeurtenis) noodzakelijk wordt geacht? Is de aanbestedende dienst bereid deze minimums naar beneden bij te stellen?	In de Aanbestedingsstukken is geen afzonderlijke minimums voor de verzekeringsdekking opgenomen. Van Inschrijvers wordt gevraagd dat zij “passend verzekerd” zijn en dat de dekking aansluit bij de aansprakelijkheidsbeperkingen uit artikel 19 van de ARVODI-2025. Dit artikel bepaalt dat de aansprakelijkheid, tenzij anders overeengekomen, is gemaximeerd op vier maal de opdrachtwaarde per gebeurtenis en zes maal de opdrachtwaarde per contractjaar, met een absoluut maximum van € 3.000.000 per gebeurtenis en € 5.000.000 per contractjaar. De genoemde bedragen vormen dus geen zelfstandig minimumniveau dat door de Aanbestedende dienst wordt opgelegd, maar volgen rechtstreeks uit de rijksbrede standaardvoorwaarden (ARVODI-2025). Een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die in elk geval deze maxima dekt, wordt als passend beschouwd. De dekking sluit bovendien aan bij de aard, omvang en het risicoprofiel van de onderhavige Overeenkomsten. Binnen de drie percelen worden omvangrijke en maatschappelijk gevoelige communicatieactiviteiten uitgevoerd voor rijksbrede Nadere opdrachtgevers. Fouten of nalatigheden kunnen niet alleen financiële schade veroorzaken, maar ook leiden tot reputatieschade of verstoring van de continuïteit van overheidscommunicatie. De Aanbestedende dienst acht de dekking daarom proportioneel, marktconform en in lijn met de standaard ARVODI-2025-bepalingen. Er is geen aanleiding om deze norm te verlagen, aangezien daarmee zou worden afgeweken van het rijksbrede referentiekader voor aansprakelijkheid en verzekering.
116	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	Beschrijvend document, Social Return paragraaf 2.6. Na gunning wordt van de winnaars van de aanbesteding een voorstel gevraagd hoe de Social return afspraak ingevuld gaat worden. Dit plan kan door Opdrachtgever al dan niet worden goedgekeurd. Kunt u aangeven hoe u deze voorstellen gaat beoordelen en op welke gronden u het al dan niet zult goedkeuren?	De beoordeling van het Plan van Aanpak SROI vindt plaats conform artikel 9.4 van de concept Overeenkomst. Dit artikel beschrijft de inhoudelijke elementen die het plan minimaal moet bevatten, waaronder de aard van de trajecten, begeleiding, monitoring, borging van duurzame plaatsingen, rapportage en verantwoording van het percentage dat aan SROI wordt besteed. Het plan wordt door de Aanbestedende dienst beoordeeld op volledigheid, uitvoerbaarheid, controleerbaarheid en realiteitswaarde. De voorgestelde activiteiten moeten concreet, meetbaar en aantoonbaar bijdragen aan duurzame arbeidsinschakeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Na indiening bespreekt de Opdrachtgever het conceptplan binnen drie maanden na de ingangsdatum van de Overeenkomst gezamenlijk met de Opdrachtnemer. Tijdens dit overleg wordt het plan afgestemd en, indien akkoord bevonden, formeel goedgekeurd. Wanneer onderdelen onvoldoende zijn uitgewerkt of niet voldoen aan de vereisten uit artikel 9.4, kan de Opdrachtgever om aanpassing of aanvulling verzoeken alvorens goedkeuring te verlenen. De uitvoering van het goedgekeurde plan wordt vervolgens periodiek gemonitord, conform artikel 9.6 van de Overeenkomst.
117	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Deelnemende organisaties	Beschrijvend document, pagina 6. Kunt u toelichten of de deelnemende organisaties (nadere opdrachtgevers) verplicht zijn om voor de inhuur van tijdelijke communicatiecapaciteit gebruik te maken van deze raamovereenkomst, of behouden zij ook de mogelijkheid om buiten deze raamovereenkomst om in te huren?	Voor alle percelen geldt dat Nadere opdrachtgevers in beginsel verplicht zijn om voor de inhuur van tijdelijke communicatiecapaciteit gebruik te maken van deze Overeenkomst. Uitsluitend wanneer geen van de Opdrachtnemers binnen de gestelde termijn kandidaten aanlevert, of wanneer de voorgestelde kandidaten niet voldoen aan de gestelde criteria, is het de Nadere opdrachtgever toegestaan om buiten de Overeenkomst een passende kandidaat te zoeken (zie paragraaf 3.10 en 3.21 van Bijlage B).
118	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Programma van eisen	Programma van eisen, pagina 4. Perceel 1 en 2, buiten de scope van de aanbesteding valt de inhuur van HR professionals, uitgezonderd is arbeidsmarktcommunicatie. Kunt u bevestigen dat dat dit impliceert dat aanvragen voor dit specialisme (arbeidsmarktcommunicatie) niet (ook) worden uitgezet onder de mantel HR professionals?	Ja.
119	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Format referenties	Format referenties, bijlage 4 a t/m c. Bij een 'korte en bondige omschrijving van de verrichte werkzaamheden'; volstaat het als hierbij de functietitel en de projectnaam wordt genoemd?	Nee, alleen het vermelden van de functietitel en projectnaam volstaat niet. Met een korte en bondige omschrijving van de verrichte werkzaamheden wordt bedoeld dat de Inschrijver in enkele zinnen beschrijft welke werkzaamheden of verantwoordelijkheden de Kandidaat in het kader van de opdracht daadwerkelijk heeft uitgevoerd.
120	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Referenties	Beschrijvend document, pagina 22. Alleen behaalde resultaten tellen mee, wat wordt bedoeld met behaald resultaat?	Met behaalde resultaten wordt bedoeld dat alleen reeds gerealiseerde en aantoonbare prestaties meetellen. Het gaat om afgeronde of lopende opdrachten waarbij de inzet minimaal drie maanden heeft geduurd. Nog lopende opdrachten korter dan drie maanden of voorgenomen opdrachten tellen niet mee, omdat deze resultaten nog niet verifieerbaar zijn.

121	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Referenties	Beschrijvend document, pagina 20/21/22. Regio indeling: wij nemen aan dat een keuze gemaakt kan worden uit de verschillende provincies die behoren tot een regio. Is deze aanname correct?	Ja, uw aanname klopt. De indeling naar regio's in de kerncompetenties is bedoeld om een evenwichtige landelijke spreiding aan te tonen, niet om binnen elke regio alle provincies te dekken. Per regio volstaat het als de opgevoerde matches afkomstig zijn uit één of meer van de genoemde provincies binnen die regio.
122	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	vaste of flexibele communicatiepool	Beschrijvend document, pagina 5. Hoe groot is de huidige communicatiepool en wat zijn de groeidoelstellingen tot 2030?	De communicatiepool bestaat op dit moment uit 25 fte. De beoogde maximale omvang is 30 fte. Een exacte termijn voor deze groei is niet vastgesteld.
123	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	vaste of flexibele communicatiepool	Beschrijvend document, pagina 5. U geeft aan dat deze pool niet geldt voor webredactieprofessionals; wat is de reden dat dit niet is ingericht voor webredactieprofessionals? Hoe is dit voor deze functiegroep geregeld?	Er is geen specifieke reden dat webredactieprofessionals niet onder deze pool vallen. Bij de start van de pool is ervoor gekozen deze in te richten voor communicatieadviseurs, strategen en woordvoerders. Sommige professionals binnen de bestaande pool beschikken wel over webredactievaardigheden, maar dit behoort niet tot hun hoofdkwalificatie. Indien nodig kan webredactiecapaciteit worden ingehuurd via de Overeenkomst.
124	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Inleiding	Beschrijvend document, pagina 5. In de inleiding wordt gesproken over aanbesteding inhuur communicatiecapaciteit 2026 2026. Wij gaan ervanuit dat dit 2026 moet zijn of is dit 2026-2030?	Dat klopt. De vermelding “aanbesteding inhuur communicatiecapaciteit 2026 2026” is onjuist. Dit is in versie 2.0 van het Beschrijvend document gecorrigeerd.
125	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Indexatie	Geldt de mogelijkheid tot indexatie ook voor verlengingen van bestaande nadere lopende overeenkomsten binnen de raamovereenkomst?	Nee, de mogelijkheid tot indexatie geldt niet voor verlengingen van reeds lopende Nadere overeenkomsten. Artikel 4.6 van de Raamovereenkomst bepaalt expliciet dat de indexering uitsluitend van toepassing is op Nadere overeenkomsten die worden uitgebracht of afgesloten nádat de indexering van kracht is. Dit betekent dat reeds gesloten Nadere overeenkomsten – inclusief eventuele verlengingen daarvan – onder de oorspronkelijk overeengekomen tarieven blijven vallen, tenzij partijen uitdrukkelijk anders overeenkomen binnen de betreffende Nadere overeenkomst.
126	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beoordelingscommissie, hoofdstuk 5	Beschrijvend document, hoofdstuk 5. Kunt u toelichten uit welke functies of rollen de selectiecommissie bestaat? Worden hierin ook extern ingehuurde personen opgenomen, en zo ja, hoe wordt de objectiviteit geborgd?	De beoordelingscommissie is samengesteld uit medewerkers van de Nadere opdrachtgevers met relevante inhoudelijke expertise op het gebied van communicatie, (web)redactie en woordvoering, aangevuld met deskundigheid op het gebied van inhuurprocessen, inhuurcontracten. Per perceel is de samenstelling afgestemd op de aard van de gevraagde dienstverlening. De beoordelingscommissie bestaat uit een mix van bovengenoemde expertise, onder voorzitterschap van een inkoopadviseur. Indien nodig kunnen zij zich laten bijstaan door proces- of inhoudsdeskundigen of vervangers. De inhoudelijke beoordelaars zijn medewerkers in vaste dienst van de deelnemende organisaties.
127	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	AI	Wordt bij de beoordeling van inschrijvingen gebruikgemaakt van AI-gebaseerde systemen, zoals generatieve taalmodellen (bijvoorbeeld ChatGPT of vergelijkbare LLM-technologie)? Wij stellen deze vraag in verband met het feit dat inschrijvers in hun voorstellen mogelijk bedrijfsgevoelige informatie delen. In dat kader hechten wij belang aan de waarborging van vertrouwelijkheid en het uitsluiten van ongewenste verwerking van deze informatie door externe of zelflerende systemen. Indien AI wordt ingezet, kunt u dan toelichten op welke wijze de vertrouwelijkheid van de inschrijfstukken wordt geborgd?	Nee.
128	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 2.1.1. pagina 6, Nadere Offerte Beoordelingsprocedure	In elke Nadere Offerteaanvraag komt een omschrijving van de beoordelingsprocedure voor. Begrijpen wij het goed dat die procedure kan wisselen of hanteren de nadere opdrachtgevers dezelfde beoordelingsprocedure?	Ja, de procedure kan per Nadere opdrachtgever anders zijn.
129	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 2.1.1. pagina 7, & paragraaf 2.2.1 (er staat abusievelijk 2.1.1.) pagina 9, Nadere Offerte Persoonlijke indruk	U vraagt in de Nadere Offerte om een 'persoonlijke indruk van de Opdrachtnemer' naast een toelichting op 'waarom Opdrachtnemer deze kandidaat aanbiedt'. Wat bedoelt u met 'een persoonlijke indruk van de Opdrachtnemer'?	Bij een persoonlijke indruk van de Opdrachtnemer omschrijft de leverancier de Kandidaat, dit kan ook op aspecten zijn die minder relevant voor de aanvraag zijn. Hierbij gaat het er meer om wie wordt er als persoon aangeboden en wat kunnen kan je als Nadere opdrachtgever van deze kandidaat verwachten, bijvoorbeeld: communicatieve vaardigheden, enthousiasme, of juist nuchterheid betrouwbaarheid, flexibiliteit, samenwerkingsvermogen, specifieke soft skills die niet direct uit het cv blijken, maar die relevant zijn voor de functie, diepgaande kennis van een relevant onderwerp ed.). Bij de toelichting op waarom Opdrachtnemer deze Kandidaat aanbiedt dient er antwoord te worden gegeven waarom de Opdrachtnemer (leverancier) een match ziet met de opdracht van de Nadere opdrachtgever en toe te lichten waarom de Kandidaat dus voor de betreffende opdracht wordt aangeboden.
130	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 2.1.3. pagina 8, Geschiktheid	U geeft onder b. aan dat als binnen 2 werkdagen na aanvang blijkt dat kandidaat aantoonbaar ongeschikt is, de Nadere Opdrachtgever de overeenkomst zal beëindigen, waarna de Nadere Opdrachtgever de nummer 2 van de minicompentie zal benaderen of een nieuwe minicompentie zal starten. Bij c. schrijft u dat als na aanvang van de werkzaamheden blijkt dat kandidaat niet geschikt is voor het uitvoeren van de werkzaamheden de Nadere opdrachtgever de Opdrachtnemer mag benaderen om hem een vervangende Kandidaat te leveren. Daarvoor heeft de Opdrachtnemer 5 werkdagen de tijd. Mocht de Opdrachtnemer hier niet in slagen, kan de Nadere opdrachtgever de overeenkomst beëindigen. B en C lijken elkaar tegen te spreken. Hoe moeten wij dit nu lezen/ interpreteren?	De bepalingen onder b en c vullen elkaar aan en hebben betrekking op verschillende momenten in de uitvoering van de Nadere overeenkomst. Onder b wordt de situatie beschreven waarin binnen twee werkdagen na aanvang van de werkzaamheden blijkt dat de Kandidaat aantoonbaar ongeschikt is. In dat geval kan de Nadere opdrachtgever de Nadere overeenkomst direct beëindigen zonder dat uren in rekening worden gebracht, en vervolgens de nummer twee uit de minicompentie benaderen of een nieuwe minicompentie starten. Onder c gaat het om situaties die zich voordoen ná die aanvangsperiode, bijvoorbeeld wanneer tijdens de uitvoering blijkt dat de Kandidaat alsnog niet geschikt is of langdurig afwezig raakt. In dat geval krijgt de Opdrachtnemer de gelegenheid om binnen vijf werkdagen een vervangende Kandidaat aan te bieden. Alleen als dat niet lukt, kan de Nadere opdrachtgever de overeenkomst beëindigen. Er is dus geen sprake van een tegenstrijdigheid, onderdeel b ziet op onmiddellijke ongeschiktheid bij aanvang, en onderdeel c op latere uitval of ongeschiktheid tijdens de opdracht.
131	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 2.1.1. pagina 6 en 7 & paragraaf 2.2.1 (er staat abusievelijk 2.1.1.) pagina 8 en 9, Uitvraag Nadere Offerte	De Nadere offerteaanvraag (a.) bevat ‘eisen waaraan de offerte moet voldoen’. Bij b. Nadere offerte staat omschreven welke informatie ten minste in een Nadere offerte moet staan. Moeten wij hieruit begrijpen dat elke Nadere Offerte unieke en specifieke vragen en eisen kent of dat elke Nadere Offerte dezelfde vragen heeft en aan dezelfde eisen moet voldoen?	De eisen waar een Nadere offerte aan moet voldoen kan op nuances verschillen per Nadere opdrachtgever en nadere opdracht.
132	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	•Bijlage B, paragraaf 2.1.2. pagina 7 en 8 & paragraaf 2.2.2. (er staat abusievelijk 2.1.2) pagina 10, Speedprocedure	Bij een speedprocedure vraagt u Opdrachtnemers binnen één uur na verzending van de Nadere offerteaanvraag aan te geven of hij/zij denkt een kandidaat binnen 24 uur aan te kunnen bieden. In de praktijk kan het voorkomen dat wij ondanks eerdere toezegging toch geen kandidaat binnen gestelde tijd kunnen leveren. Heeft dat consequenties? Tellen prestaties bij speedprocedures niet voor de aanbiedingsplicht (KPI 1) (zie ook 3.4. verbeterplan) ? Tellen prestaties bij opdrachten met een waarde < € 50.000,- mee voor de aanbiedingsplicht?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de bepaling over de aanbiedingsplicht (KPI 1) primair ziet op reguliere uitvragen en niet op speedprocedures of rechtstreekse uitvragen onder de drempel van € 50.000,-. Bij speedprocedures geldt een versnelde werkwijze waarin van Opdrachtnemers wordt gevraagd om binnen één uur aan te geven of zij verwachten binnen 24 uur een Kandidaat te kunnen aanbieden. Deze werkwijze is bedoeld om acute capaciteitsbehoeften te kunnen invullen en heeft een praktisch karakter. Indien na een positieve terugkoppeling toch geen Kandidaat kan worden geleverd, heeft dat geen directe sanctie tot gevolg, mits de Opdrachtnemer dit tijdig en gemotiveerd communiceert. Dergelijke situaties tellen niet mee voor de aanbiedingsplicht onder KPI 1. Ook Nadere opdrachten met een waarde lager dan € 50.000,-, die via toerbeurten worden gegund, vallen buiten de KPI-aanbiedingsnorm. De aanbiedingsplicht geldt uitsluitend voor deelname aan reguliere uitvragen boven de drempelwaarde, waarin de Opdrachtnemer wordt uitgenodigd om een Nadere offerte uit te brengen.
133	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, 4. Programma van Eisen pagina 17, eis 1.3	De kosten voor veiligheidsonderzoek is voor rekening van Nadere Opdrachtgever, maar de kosten voor de tijdsbesteding zijn voor Opdrachtnemer en de in te zetten kandidaat. Wat bedoelt u hiermee?	Met deze bepaling wordt bedoeld dat de directe kosten van het veiligheidsonderzoek (zoals de kosten die het AIVD- of MIVD-onderzoek met zich meebrengt) worden gedragen door de Nadere opdrachtgever. De tijdsbesteding die gepaard gaat met het onderzoek, bijvoorbeeld de tijd die de Kandidaat en/of de Opdrachtnemer kwijt zijn aan het aanleveren van informatie, het invullen van formulieren of het beschikbaar zijn voor gesprekken, wordt niet afzonderlijk vergoed door de Nadere opdrachtgever. Deze tijd valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer en de Kandidaat.
134	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B, paragraaf 2.1 pagina 6, drempel van € 50.000	Nadere gunning bij Nadere opdrachten onder de financiële drempel van 50.000 euro vindt in beginsel direct, één op één, plaats door toerbeurten. In de huidige raamovereenkomst vindt elke gunning plaats door middel van de uitvoering van een minicompentie. Waarom wijkt u daar in de nieuwe overeenkomst vanaf?	De Aanbestedende dienst heeft er bewust voor gekozen om voor Nadere opdrachten met een geraamde waarde onder de drempel van € 50.000,- in beginsel te werken met een systeem van toerbeurten in plaats van met een minicompentie. Deze werkwijze sluit aan bij het Rijksbrede inkoopbeleid, waarin proportionaliteit, doelmatigheid en administratieve lastenverlichting belangrijke uitgangspunten zijn. Voor kleinere opdrachten weegt de tijd en inspanning die gepaard gaat met het organiseren van een volledige minicompentie vaak niet op tegen de beperkte financiële omvang van de opdracht. Het systeem van toerbeurten biedt in die gevallen een evenwichtige en transparante verdeling van kansen tussen de gecontracteerde Opdrachtnemers, terwijl de uitvoeringslast voor zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers wordt beperkt.
135	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage referentieverklaring	In de referentieverklaringen vraagt u om een 'korte en bondage omschrijving van de verrichte werkzaamheden'. Kunt u toelichten wat u verstaat onder 'kort' en 'bondig' (bijvoorbeeld een maximaal aantal woorden) en wat u hier precies verwacht terug te lezen?	Met een 'korte en bondige omschrijving van de verrichte werkzaamheden' wordt bedoeld dat de Inschrijver in enkele zinnen weergeeft welke werkzaamheden door de Kandidaat zijn uitgevoerd en/of resultaten zijn gerealiseerd in het kader van de betreffende opdracht. De omschrijving dient voldoende concreet te zijn om te kunnen vaststellen dat de referentie aansluit bij de gevraagde kerncompetentie, maar zonder uitgebreide toelichting of context.

136	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals	Bijlage B	•n Bijlage B schrijft u voor percelen 1 en 2 dat (Web)redactieadvies en uitvoering op basis van een resultaatverplichting en Communicatieadvies en/of -uitvoering op basis van een resultaatverplichting geen onderdeel uitmaken van de overeenkomst. Zegt u hiermee dat wij geen ZZP'ers voor mogen stellen voor uitragen van percelen 1 en 2? Zo nee, wat bedoelt u hier dan? Zo ja, waarom is dat?	Nee, de betreffende uitsluiting van opdrachten op basis van een resultaatverplichting betekent niet dat geen ZZP'ers mogen worden voorgesteld voor percelen 1 en 2. In Bijlage B worden specifieke soorten opdrachten op basis van een resultaatverplichting uitgesloten, waarbij de opdrachtnemer een zelfstandig resultaatverantwoordelijk eindproduct levert. Het gaat hierbij om: 1. (Web)redactieadvies en uitvoering op basis van een resultaatverplichting, zoals het opleveren van een volledig redactiepakket of webcontentproductie met vooraf gedefinieerde deliverables; 2. Communicatieadvies en/of -uitvoering op basis van een resultaatverplichting, zoals het ontwikkelen en uitvoeren van een complete communicatiestrategie of -campagne, inclusief eindverantwoordelijkheid voor uitvoering en resultaat. Het onderscheid ligt daarmee in de aard van de opdracht en de verantwoordelijkheid voor het eindresultaat. Bij dit type opdrachten gaat het niet om de inzet van individuele professionals, maar om een overeenkomst waarbij de opdrachtnemer zelf integraal verantwoordelijk is voor het opleveren van een afgebakend resultaat of product. Dergelijke resultaatgerichte opdrachten vallen buiten de scope van deze Overeenkomst, omdat zij reeds onder andere bestaande raamovereenkomsten binnen het Rijk vallen (bijvoorbeeld voor communicatieadvies en -uitvoering). De onderhavige Overeenkomst is daarentegen bedoeld voor de inzet van individuele professionals die op basis van een inspanningsverplichting werkzaamheden verrichten binnen de organisatie van de Nadere opdrachtgever, zowel medewerkers in loondienst van de Opdrachtnemer (detaching) als zelfstandigen (zzp'ers) op basis van een overeenkomst van opdracht conform de Wet DBA, zonder gezagsverhouding.
137	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document, paragraaf 7.1 pag. 45	Er staat eerst: “Bij het indienen van uw Inschrijving mag u een aanbestedingsbrief toevoegen. Deze brief is vormvrij, dus er is geen specifieke Bijlage hiervoor toegevoegd aan de Aanbestedingsstukken.” Alleen verderop in de teksten komt het bij de inschrijver over dat die aanbestedingsbrief wel altijd erbij moet zitten. Is de aanbestedingsbrief nu wel of niet een verplichting voor de inschrijver?	Nee, de aanbestedingsbrief is, zoals in het Beschrijvend document is aangegeven, niet verplicht. Inschrijvers mogen desgewenst een aanbestedingsbrief toevoegen aan hun Inschrijving, maar dit is vrijblijvend en maakt geen onderdeel uit van de beoordeling of geldigheid van de Inschrijving.
138	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Beschrijvend document, paragraaf 2.4 pag. 12	Inschrijver concludeert dat er gedurende de gehele looptijd niet geïndexeerd gaat worden. Zowel niet het opgegeven opslagtariaf en de tarieven behorende bij de opgegeven bandbreedtes van alle percelen mogen dus niet aangepast te worden aan een eventuele inflatie en reguliere kostenstijgingen (bijvoorbeeld loonstijgingen.) Klopt deze conclusie? Als het antwoord ja is, dan vindt inschrijver dit niet proportioneel en geen ondersteuning van de gedachte dat de invulling en uitvoering van dienstverlening in een soort van partnerschap plaatsvindt. Ook werkt het wellicht een suboptimalisatie in de hand als zeer ervaren strategen om deze reden niet meer aangeboden kunnen worden. Wij verzoeken u dan ook toch jaarlijkse indexering toe te staan.	Nee, de conclusie is onjuist. In artikel 4.5 en 4.6 van de concept Overeenkomst is bepaald dat de overeengekomen tarieven gedurende de eerste 24 maanden vaststaan, en daarna éénmaal per 12 maanden worden geïndexeerd.
139	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	GC4	U geeft aan dat het SROI-plan van aanpak (GC4) niet inhoudelijk wordt beoordeeld, maar enkel wordt gebruikt om de uitvoerbaarheid en geloofwaardigheid te toetsen. Kunt u toelichten waarom inschrijvers gevraagd wordt om hiervoor een volledig plan op te stellen, terwijl dit geen rol speelt in de beoordeling van de inschrijving en er geen punten voor worden toegekend? Dit met het oog op proportionaliteit en de administratieve lasten voor inschrijvers.	Nee, de Aanbestedende dienst vraagt in het kader van Subgunningscriterium 4 (SROI) niet om een volledig plan, maar uitsluitend om een korte toelichting bij het opgegeven percentage. Deze toelichting dient enkel ter onderbouwing van de uitvoerbaarheid en geloofwaardigheid van het percentage dat de Inschrijver aanbiedt. De inhoud van de toelichting wordt dus niet beoordeeld of meegewogen in de puntentoekenning, uitsluitend het opgegeven percentage bepaalt de score. De korte toelichting is nodig om te kunnen toetsen of het aangeboden percentage realistisch en uitvoerbaar is binnen de looptijd van de Overeenkomst. Daarmee wordt voorkomen dat niet-haaltbare percentages worden aangeboden en blijft de beoordeling transparant en controleerbaar. De Aanbestedende dienst acht deze werkwijze proportioneel en niet onnodig belastend voor Inschrijvers, mede omdat de omvang van het antwoord is beperkt tot maximaal één pagina A4.
140	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Bijlage B	In Bijlage B schrijft u dat de SROI verplichting via periodieke rapportages gemonitord wordt. Zijn deze rapportages vormvrij? Zo nee, wat verwacht u concreet van deze rapportages?	De rapportages over de uitvoering van Social Return zijn vormvrij, maar dienen wel inzicht te bieden in de voortgang en resultaten van de SROI-verplichting. Conform artikel 9.4 van de concept Raamovereenkomst rapporteert de Opdrachtnemer periodiek over de ingezette trajecten, de betrokken doelgroepen, de gerealiseerde voortgang en de besteding van het overeengekomen percentage van de opdrachtwaarde. De concrete frequentie, vorm en inhoud van de rapportages worden in overleg vastgesteld bij de goedkeuring van het Plan van Aanpak SROI. Daarbij wordt gekeken naar de aard van de gekozen aanpak en de wijze waarop de resultaten het best controleerbaar en meetbaar kunnen worden gemaakt. De Aanbestedende dienst verwacht dat de rapportages voldoende transparant zijn om naleving en maatschappelijke impact te kunnen verifiëren.
141	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	GC1 en GC3	In GC1 vraagt u ons te beschrijven hoe wij zorgen voor voldoende kennis van de Rijksoverheid, de specifieke opdrachtgever en werkomgeving. In GC3 vraagt u ons te beschrijven hoe wij zorgen dat kandidaten beschikken over de relevante kennis van de werkwijze, structuur en politiek-bestuurlijke verhoudingen binnen de Rijksoverheid. Deze twee vragen lijken te overlappen. Om dubbelingen in onze beantwoording te voorkomen; kunt u verder duiden wat u verwacht te lezen in de beantwoording van deze twee vragen?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat beide subgunningscriteria (GC1 en GC3) raakvlakken hebben met het thema ‘kennis van de Rijksoverheid’, maar dat het accent in elk criterium verschillend ligt. Bij Subgunningscriterium 1 (Plan van aanpak matchingsproces) ziet de vraag op de operationele borging binnen het matchingsproces, dus hoe de Opdrachtnemer ervoor zorgt dat een Kandidaat, vóór of bij de start van de inzet, voldoende kennis heeft van de Rijksoverheid, de specifieke opdrachtgever en de werkomgeving. Dit betreft de praktische voorbereiding en onboarding van individuele Kandidaten binnen een concrete opdracht. Bij Subgunningscriterium 3 (Professionalisering) ligt de nadruk op de structurele borging van kennisontwikkeling dus hoe de Opdrachtnemer duurzaam investeert in de ontwikkeling van professionals, zodat zij ook op langere termijn beschikken over de benodigde kennis van de werkwijze, structuur en politiek-bestuurlijke context van de Rijksoverheid. GC1 ziet daarmee op de kandidaatsgerichte voorbereiding per opdracht en GC3 op de organisatiebrede professionaliseringsaanpak. De criteria vullen elkaar aan en overlappen niet inhoudelijk. De vraagstelling blijft ongewijzigd.
142	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Wtta	In paragraaf 4 op pagina 10 van het beschrijvend document schrijft u dat organisaties die arbeidskrachten ter beschikking stellen vanaf 1 januari 2026 over een geldige toelating moeten beschikken op grond van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta). Deze wet ligt echter voor behandeling nog bij de Eerste Kamer en zal naar waarschijnlijkheid pas per 1 januari 2027 ingaan. Wat verwacht u concreet van inschrijvers per 1 januari 2026 ten aanzien van de Wtta?	De Aanbestedende dienst is zich ervan bewust dat de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) op het moment van publicatie van deze Nota van Inlichtingen nog niet in werking is getreden en dat de verwachte inwerkingtredingsdatum 1 januari 2027 bedraagt (onder voorbehoud van parlementaire behandeling). Van Opdrachtnemers wordt verwacht dat zij, zodra de wet in werking treedt, voldoen aan de dan geldende wettelijke verplichtingen, waaronder het beschikken over een geldige toelating. De datum is aangepast naar 1 januari 2027 in versie 2.0 van het Beschrijvend document.
143	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Subgunningscriteria	De weging van de verschillende subgunningscriteria verschillen per perceel. Kunt u, per perceel, toelichten hoe u tot deze weging bent gekomen?	Zie de antwoorden op vraag 26 en 60.
144	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Referenties	U schrijft dat een referentieopdracht langer dan drie (3) jaar geleden gestart mag zijn. Kunt u bevestigen dat de periode voor 24 november 2022 dan ook meetelt voor de berekening minimale looptijd van 3 maanden?	Nee, zie het antwoord op vraag 79.
145	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Referentie perceel 1, Kerncompetentie A	Voor de referentie van Perceel 1, Kerncompetentie A, vraagt u om een mix van junior, medior en senior opdrachten. Het niveau strategie is hier niet opgenomen. Kunt u deze toevoegen aan de omschrijving? Of kunt u bevestigen dat wij strategen als senioren mogen opvoeren?	Ja, strategen mogen worden opgevoerd onder de categorie senior. Het functieniveau “strateg” wordt beschouwd als onderdeel van het seniorniveau, gezien de aard, verantwoordelijkheid en zwaarte van de functie.
146	Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Referentie perceel 3, kerncompetentie A	U vraagt voor de referentie van perceel 3, Kerncompetentie A, om twee medior en drie senior opdrachten. Uit onze ervaring weten wij dat de meeste aanvragen voor woordvoerders op strategisch niveau gevraagd worden. Kunt u de eis aanpassen naar bijvoorbeeld 2 senior en 3 strategische opdrachten? Zo nee, kunt u toelichten waarom u kiest de niveaus medior en senior te handhaven?	De Aanbestedende dienst heeft de eis heroverwogen. Gezien de aard van de markt en het feit dat de meeste inhuuraanvragen voor woordvoerders zich op senior of strategisch niveau bevinden, is besloten de eis aan te passen om voldoende ruimte te bieden voor relevante referenties. De aangepaste bepaling bij Kerncompetentie A luidt als volgt: “De inhuuraanvragen/matches tonen een mix van woordvoerders op medior en senior niveau (minimaal één op medior niveau en drie op senior niveau)”. Deze aanpassing is verwerkt in versie 2.0 van het Beschrijvend Document, die gelijktijdig met deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd.
147	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	SROI	U stelt een SROI verplichting van minimaal 2% (perceel 3) en 5% (percelen 1 en 2) van de totale opdrachtwaarde. Deze koppeling met de opdrachtwaarde leidt in het geval van deze aanbesteding en de hoge te verwachten opdrachtbedragen tot onevenredig hoge verplichtingen die zeer moeilijk te realiseren zijn. Bent u bereid de hoogte van de SROI-verplichting te herzien of een maximumbedrag in te stellen? Zo nee, waarom niet?	Nee, de ondergrens voor de SROI-verplichting wordt niet verlaagd en er wordt geen maximumbedrag ingesteld. De verplichting sluit aan bij het rijksbrede Social Return-beleid (Social Return 2.0), waarin een minimale ambitie van 5 % van de opdrachtwaarde wordt gehanteerd voor opdrachten met een arbeidscomponent. Voor perceel 3 is, gelet op de aard van de markt, een lagere ondergrens van 2 % toegepast. De Aanbestedende dienst acht deze percentages proportioneel en uitvoerbaar, mede omdat de invulling van de verplichting niet beperkt hoeft te blijven tot de communicatiefuncties binnen deze opdracht. Conform paragraaf 2.6 van het Beschrijvend document mag de Social Return verplichting zowel direct (binnen de uitvoering van de opdracht) als indirect (bijvoorbeeld via maatschappelijke projecten, scholing of sociaal inkopen binnen de organisatie van de opdrachtnemer) worden ingevuld. Daarmee is voldoende flexibiliteit geborgd om de verplichting op passende wijze te realiseren.
148		Concept overeenkomst, art 4.5	Het is niet gebruikelijk dat prijzen 24 maanden vast staan. Gegadigde verzoekt u deze termijn aan te passen naar 12 maanden. Kunt u daarmee instemmen? Zo niet, kunt u dit toelichten.	Nee, de Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de termijn van 24 maanden aan te passen. De keuze om de tarieven gedurende de eerste 24 maanden vast te zetten, is bewust en proportioneel gemaakt. Deze periode biedt stabiliteit en voorspelbaarheid in de opstartfase van de Overeenkomst, waarin de uitvoering en samenwerking zich moeten consolideren. Bovendien sluit deze termijn aan bij het gebruikelijke rijksbrede contractbeleid, waarbij langere vaste prijsperiodes bijdragen aan administratieve efficiëntie en transparantie in de uitvoering. Na deze periode vindt, zoals vastgelegd in de concept Overeenkomst, jaarlijkse indexering plaats. Daarmee wordt op evenwichtige wijze rekening gehouden met marktontwikkelingen en loonstijgingen.

149		Concept Overeenkomst, artikel 4.6	De indexering geldt enkel voor de tarieven voor Nadere overeenkomsten die worden uitgebracht/afgesloten nadat de indexering van kracht is, in dit geval per 1 januari van het nieuwe jaar. Lezen we goed dat we Nadere offertevragen die in november/december uitgezet worden met een startdatum in het nieuwe jaar wel tegen de nieuwe indexeringstarieven mogen factureren?	Nee, dat klopt niet. Conform artikel 4.6 van de concept Overeenkomst geldt de indexering uitsluitend voor Nadere overeenkomsten die zijn uitgebracht of afgesloten nádat de indexering van kracht is geworden. Het moment van uitbrengen of sluiten van de Nadere overeenkomst is dus leidend, niet de startdatum van de inzet. Dat betekent dat wanneer een Nadere offerteaanvraag in november of december wordt uitgezet en de bijbehorende Nadere overeenkomst vóór de ingangsdatum van de indexering wordt afgesloten, de tarieven uit die overeenkomst nog niet worden geïndexeerd, ook niet als de werkzaamheden pas in het nieuwe jaar aanvangen. Pas Nadere overeenkomsten die vanaf de ingangsdatum van de indexering worden gesloten, vallen onder de nieuwe, geïndexeerde tarieven.
150		Concept Overeenkomst, artikel 4.6	Wij verzoeken u om bij bestaande Nadere overeenkomsten met optie tot verlenging, die bij verlenging na 1 januari van het nieuwe jaar we wel de tarieven mogen indexeren. Dit heeft als reden dat de gemiddelde duur van opdrachten soms langere periode betreft en gezien de loonontwikkeling van de afgelopen jaren is dit een onwenselijke situatie. Graag toelichten.	De Aanbestedende dienst zal de bepaling niet aanpassen. De gemaakte keuze sluit aan bij het vaste rijksbrede uitgangspunt dat indexering uitsluitend geldt voor nieuwe Nadere overeenkomsten die worden afgesloten ná de ingangsdatum van de indexering. Dit waarborgt gelijkheid tussen Opdrachtnemers en voorkomt interpretatieverschillen of complexe verrekeningen binnen lopende contracten. Een verlenging van een bestaande Nadere overeenkomst geldt juridisch als voortzetting van dezelfde overeenkomst, en niet als een nieuwe Nadere overeenkomst. Daarom blijft het oorspronkelijke tarief ook tijdens de verlengingsperiode van kracht. Bovendien zijn de afgesproken tarieven, inclusief de indexatiesystematiek, onderdeel van de inschrijf- en gunningsvoorwaarden waarmee Opdrachtnemers vooraf bekend zijn en waarop zij hun tarieven hebben kunnen baseren. De Aanbestedende dienst acht deze werkwijze evenwichtig, transparant en in lijn met het proportionaliteitsbeginsel van de Aanbestedingswet 2012.
151		Concept overeenkomst, art. 5.2	Kunt u bevestigen dat na gunning, in onderling overleg nadere afspraken zullen worden gemaakt omtrent de bevoegdheden van (personeel van) partijen? Om operationele problemen en vertraging in de dienstverlening te voorkomen, is het wenselijk dat bepaalde beslissingen snel genomen worden. Wilt u uw antwoord ook toelichten?	Nee, de Aanbestedende dienst kan dat niet bevestigen. Zoals bepaald in artikel 5.2 van de Concept Overeenkomst binden de aangewezen contactpersonen hun Partijen niet. Deze bepaling sluit aan bij artikel 8.2 van de ARVODI-2025 en heeft tot doel om de verantwoordelijkheidsverdeling tussen partijen helder te houden en onbevoegde besluitvorming te voorkomen. Dit betekent dat operationele afstemming tussen contactpersonen uiteraard mogelijk en wenselijk is, maar dat formele besluiten of wijzigingen, zoals aanpassingen in verplichtingen, prijzen of contractuele voorwaarden, uitsluitend door bevoegde vertegenwoordigers van de Partijen kunnen worden genomen. Na gunning kunnen in overleg werkafspraken over communicatie en escalatie worden vastgelegd om de uitvoering praktisch en efficiënt te laten verlopen, maar deze afspraken wijzigen niets aan de formele bevoegdheden van partijen. Op die manier blijft de uitvoering slagvaardig, zonder af te doen aan de juridische zorgvuldigheid van de Nadere overeenkomst.
152		Concept overeenkomst, art 11 + art 23 ARVODI	"We zijn uiteraard bereid om de intellectuele eigendomsrechten op maatwerk die ontstaan bij de uitvoering van de opdracht over te dragen aan Opdrachtgever, echter niet direct bij het ontstaan van deze rechten. Graag het verzoek om de volgende zin toe te voegen: "Enig eigendoms- of ander recht dat bij de uitvoering van de Diensten ontstaat en dat wordt overgedragen aan de Opdrachtgever, wordt voorbehouden of opgeschort tot het moment dat de Opdrachtgever aan haar betalingsverplichtingen voor die specifieke Diensten heeft voldaan."	Nee, de Aanbestedende dienst gaat hier niet meer akkoord. De reden daarvoor is juridisch en contractueel duidelijk. De ARVODI-2025 (artikel 23.1) bepaalt dat de intellectuele eigendomsrechten op het moment van ontstaan automatisch aan de Opdrachtgever toekomen, en dat deze overdracht bij voorbaat door de Opdrachtgever wordt aanvaard. Deze bepaling is dwingend contractueel vastgelegd en vormt een essentieel onderdeel van de standaardvoorwaarden van het Rijk. Het opnemen van een voorbehoud of opschorting tot na betaling zou in strijd zijn met dit uitgangspunt en afbreuk doen aan de directe eigendomsoverdracht die noodzakelijk is om het Rijk volledig en onmiddellijk te laten beschikken over de resultaten van de Diensten, inclusief de mogelijkheid tot gebruik, bewerking en doorontwikkeling, ook wanneer bijvoorbeeld een geschil over betaling zou ontstaan. De belangen van de Opdrachtnemer worden reeds voldoende beschermd via de betalingsbepalingen in de overeenkomsten en de ARVODI, die voorzien in betaling na correcte en tijdige levering van de Diensten. Er is daarom geen aanleiding of juridische ruimte om de voorgestelde aanvullende bepaling op te nemen.
153		Concept overeenkomst, art 12.1	Wij verzoeken u dit artikel wederkerig te maken. Immers, artikel 11 ARVODI is ook van toepassing op beide partijen.	Nee, de Aanbestedende dienst gaat hier niet meer akkoord. De betreffende bepaling, waarin een boeteclausule is opgenomen bij schending van de geheimhoudingsplicht, is uitsluitend van toepassing op de Opdrachtnemer. Dat is een bewuste en gebruikelijke keuze in rijksbrede contractpraktijk, omdat de verplichtingen van Opdrachtgever reeds publiekrechtelijk zijn geborgd. Artikel 11 van de ARVODI-2025 is inderdaad wederkerig in zijn strekking, zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer is gehouden tot geheimhouding. Echter, de sanctie (boete) in artikel 12.1 van de concept Overeenkomst richt zich specifiek tot de Opdrachtnemer, omdat uitsluitend de opdrachtnemer en diens personeel toegang hebben tot (mogelijk vertrouwelijke) overheidsinformatie waarvan oneigenlijk gebruik directe risico's kan opleveren voor de Rijksoverheid of derden. Voor de Opdrachtgever gelden reeds andere wettelijke waarborgen, zoals de Ambtenarenwet 2017, de Gedragscode Integriteit Rijk en de Wet open overheid (Woo), die de geheimhouding en zorgvuldige omgang met informatie afdwingen. Deze wettelijke verplichtingen worden intern gehandhaafd en kunnen leiden tot disciplinaire of bestuurlijke maatregelen. Om die redenen is de bepaling in artikel 12.1 niet wederkerig en blijft zij beperkt tot de Opdrachtnemer. De Aanbestedende dienst acht dit juridisch proportioneel, gebruikelijk en in overeenstemming met het rijksbrede contractenbeleid.
154		Concept overeenkomst, art 12.1	In aanvulling van artikel 12.1 verzoeken wij een toevoeging dat de bewijslast bij opdrachtgever rust.	Nee, het uitgangspunt van het Nederlandse verbintenissenrecht (artikel 150 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) is reeds dat degene die zich beroept op de rechtsgevolgen van een feit, in dit geval Opdrachtgever bij het opleggen van een boete, de bewijslast draagt. Dat betekent dat de Opdrachtgever altijd moet kunnen aantonen dat sprake is van een toerekenbare schending van de geheimhoudingsverplichting voordat een boete kan worden ingevorderd. De bestaande formulering van artikel 12.1 is daarmee juridisch toereikend, proportioneel en in lijn met het Nederlandse recht en de ARVODI-2025. Een nadere toevoeging over de bewijslast is niet nodig om de positie van de Opdrachtnemer te waarborgen.
155		Concept overeenkomst, art. 12.2	Wij achten het niet wenselijk dat eigen personeel verplicht wordt persoonlijk een geheimhoudingsverklaring te tekenen. Opdrachtnemer verplicht Personeel om geheimhoudingsverplichtingen na te komen (hetgeen ook is opgenomen in art. 11.2 ARVODI) Geheimhouding is bij eigen personeel voorts al gewaarborgd middels de arbeidsovereenkomst, waar medewerker al voor geheimhouding heeft getekend. Kunt u bevestigen dat dat voldoende is.	De Aanbestedende dienst bevestigt dat voor eigen personeel van de Opdrachtnemer de reeds in de arbeidsovereenkomst opgenomen geheimhoudingsplicht in beginsel voldoende is om te voldoen aan artikel 11.2 ARVODI-2025. Het uitgangspunt van artikel 12.2 van de concept Overeenkomst is echter dat de Nadere opdrachtgever de bevoegdheid behoudt om, indien de aard of gevoeligheid van de werkzaamheden daartoe aanleiding geeft, een aanvullende geheimhoudingsverklaring per individu te verlangen. Dit kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn bij opdrachten waarbij medewerkers toegang krijgen tot vertrouwelijke beleidsinformatie, staatsgevoelige gegevens of persoonsgegevens. Het gaat dus niet om een algemene verplichting voor al het personeel, maar om een bevoegdheid van de Nadere opdrachtgever om dit in specifieke gevallen te verlangen.
156		Concept overeenkomst, art. 12.8	Gegadigde kan niet akkoord gaan met dit algemene artikel nu dit onze core business raakt. Wij verzoeken u dit artikel te vervangen door een afwerfingsbeding: "Partijen onthouden zich ervan om personen die voor de andere Partij werken (in)direct in dienst te nemen, voor hem te laten werken of daartoe een aanbod te doen. Een Partij mag op geen enkele manier proberen om deze personen hun relatie met die Partij te doen beëindigen tijdens de duur van een Overeenkomst en tot 12 maanden daarna. Als een Partij deze bepaling niet nakomt is hij een direct opeisbare forfaitaire schadevergoeding van € 50.000 verschuldigd aan de andere Partij. Ook heeft de schadelijgende Partij het recht om een volledige schadevergoeding te eisen of andere rechtsmiddelen in te stellen."	Nee, de Aanbestedende dienst past dit artikel niet aan. De bepaling in artikel 12.8 van de Concept Overeenkomst en paragraaf 2.14 van het Programma van Eisen vormen samen een uitgebalanceerde regeling die zowel de belangen van de Opdrachtnemer als die van de Rijksoverheid borgt. Deze regeling sluit aan bij het rijksbrede beleid inzake arbeidsmobiliteit en de ARVODI-systematiek, waarin de overheid de mogelijkheid behoudt om tijdelijk ingezette professionals rechtstreeks in dienst te nemen. Tegelijkertijd is voorzien in een redelijke compensatie aan de Opdrachtnemer indien de overname plaatsvindt vóórdat de Kandidaat 936 declarabele uren heeft gewerkt. Daarmee wordt een evenwicht bereikt tussen de vrije arbeidskeuze van de professional, de continuïteit van de dienstverlening en een proportionele vergoeding voor de Opdrachtnemer. Het opnemen van een algemeen afwerfingsverbod of schadevergoedingsregeling is daarom niet verenigbaar met het arbeidsrechtelijk beginsel van vrije arbeidskeuze en niet in overeenstemming met het proportionaliteitsbeginsel van de Aanbestedingswet 2012. De Aanbestedende dienst zal het artikel daarom niet wijzigen.
157		Concept overeenkomst, art. 12.8	Indien u niet akkoord gaat met het voorstel uit de vorige vraag, bent u dan bereid om na gunning onderling nadere, concrete afspraken te maken omtrent de inhoud/invulling van artikel 12.8	Nee, de Aanbestedende dienst is niet bereid om na gunning aanvullende of afwijkende afspraken te maken over de inhoud of toepassing van artikel 12.8 van de Concept Overeenkomst. Deze bepaling is bewust uniform geformuleerd en sluit aan bij het rijksbrede contractbeleid en de ARVODI-systematiek, om gelijke behandeling van Opdrachtnemers te waarborgen en de vrijheid van arbeidskeuze voor professionals niet te beperken. Daarbij geldt nadrukkelijk dat het uitgangspunt van de Aanbestedende dienst niet is om via deze route medewerkers structureel in vaste dienst te krijgen, maar om, indien zich in uitzonderlijke gevallen een goede match voordoet, de mogelijkheid te hebben een tijdelijke kracht rechtstreeks in dienst te nemen. De huidige regeling, in samenhang met paragraaf 2.14 van het Programma van Eisen, biedt reeds een duidelijke en proportionele balans tussen de belangen van de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer. Aanpassing of nadere invulling na gunning zou leiden tot ongelijke contractvoorwaarden tussen Opdrachtnemers en is daarom juridisch en aanbestedingsrechtelijk niet toegestaan.

158		Verwerkersovereenkomst, art. 8.1 + 8.2	Uiteraard zijn wij bereid om medewerking te verlenen. Echter, indien de medewerker veel werkuren in beslag neemt, acht Gegadigde het redelijk dat hier een vergoeding tegenover staat. Kunt u instemmen met het volgende: voor de eerste 4 uur van medewerking draagt Oprachtnemer de kosten. Indien de medewerking meer dan 4 werkuren in beslag neemt, worden die meeruren vergoed tegen de gebruikelijke tarieven	Nee, de Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het voorgestelde kostenmodel. De regeling in artikel 8.2 van de Verwerkersovereenkomst is in lijn met de AVG en de standaard Rijksverwerkersovereenkomst, waarin is vastgelegd dat elke partij de kosten draagt die samenhangen met de eigen verplichtingen uit hoofde van de verordening. Dit bevordert een duidelijke en werkbare taakverdeling tussen Opdrachtgever (verwerkingsverantwoordelijke) en Oprachtnemer (verwerker). Het uitgangspunt is dat de Oprachtnemer de noodzakelijke ondersteuning bij verzoeken van betrokkenen als onderdeel van zijn AVG-conforme dienstverlening uitvoert. Alleen wanneer sprake zou zijn van uitzonderlijke of omvangrijke verzoeken die duidelijk buiten de normale uitvoering van de dienstverlening vallen, kan in overleg tussen partijen worden gezien of aanvullende afspraken nodig zijn. Het opnemen van een algemene drempel van “vier uur kosteloze inzet” met vergoeding daarboven is echter niet verenigbaar met de uniforme Rijksverwerkersovereenkomst en wordt daarom niet overgenomen.
159		Verwerkersovereenkomst, art.11	Wij verzoeken u hieraan toe te voegen dat een audit maximaal eenmaal per jaar en enkel indien er gegronde redenen is om te vermoeden dat Oprachtnemer niet aan haar verplichtingen voldoet wordt uitgevoerd.	Nee, de Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het opnemen van een beperking tot één audit per jaar of de voorwaarde dat slechts bij een vermoeden van niet-naleving een audit mag worden uitgevoerd. De huidige bepaling in artikel 11 van de Verwerkersovereenkomst is rechtstreeks gebaseerd op de Rijksbrede standaard verwerkersovereenkomst, die op haar beurt aansluit bij artikel 28, lid 3, onder h, AVG. Op grond daarvan moet de verwerkingsverantwoordelijke (de Opdrachtgever) te allen tijde kunnen aantonen dat de verwerking conform de AVG plaatsvindt en daartoe ook het recht hebben om audits uit te voeren of te laten uitvoeren, wanneer dit noodzakelijk wordt geacht. De bestaande formulering (“als concrete omstandigheden daartoe aanleiding geven”) waarborgt al dat audits niet willekeurig of onnodig plaatsvinden, maar uitsluitend wanneer er een redelijke aanleiding of risico-indicatie bestaat. Een kwantitatieve beperking (zoals maximaal één per jaar) zou de nalevingsplicht van de Opdrachtgever onder de AVG onverantwoord beperken en is daarom niet toegestaan. De Aanbestedende dienst acht de huidige bepaling daarmee redelijk, proportioneel en conform de wettelijke kaders.
160		Verwerkersovereenkomst, art. 11.4	Wij achten het niet redelijk dat Oprachtnemer de kosten zelf draagt indien er geen sprake is van schending van verplichtingen. Wij verzoeken u dan ook het navolgende toe te voegen aan dit artikel :Tenzij uit de audit blijkt dat Oprachtnemer geen verplichtingen heeft geschonden."	Nee, de Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het voorgestelde voorbehoud. De bepaling in artikel 11.4 van de Verwerkersovereenkomst is conform de Rijksbrede standaard verwerkersovereenkomst en sluit aan bij de systematiek van artikel 28 AVG. Daarbij geldt als uitgangspunt dat ieder van de partijen de eigen kosten draagt die voortvloeien uit haar wettelijke verplichtingen, ongeacht de uitkomst van een audit. De auditbevoegdheid van de Opdrachtgever heeft tot doel om naleving vast te stellen en de verwerkingsverantwoordelijke in staat te stellen zijn toezichtplicht uit te oefenen. Het verdelen van kosten op basis van de uitkomst van de audit zou deze bevoegdheid onuitvoerbaar en juridisch kwetsbaar maken, omdat het zou neerkomen op een resultaatsafhankelijke kostenregeling die niet past binnen het wettelijke kader van gegevensbescherming. Wel geldt dat de Opdrachtgever audits uitsluitend uitvoert indien daartoe een redelijke aanleiding bestaat, zoals reeds bepaald in artikel 11.2. De bestaande regeling wordt daarom als voldoende proportioneel beschouwd, en er wordt geen uitzondering opgenomen voor gevallen waarin geen schending wordt vastgesteld.
161		ARVODI 2025 , art. 11.3	Kunt u bevestigen dat dit recht van toezicht enkel wordt uitgeoefend wanneer er een concreet en onderbouwd vermoeden van schending is? Kunt u daarnaast toelichten wat dit recht specifiek, in de praktijk, inhoudt?	Nee, de Aanbestedende dienst kan niet bevestigen dat het recht van toezicht uitsluitend wordt uitgeoefend bij een concreet of onderbouwd vermoeden van schending. Het in artikel 11.3 van de ARVODI-2025 opgenomen recht van toezicht betreft de mogelijkheid voor de Opdrachtgever om te verifiëren of de Oprachtnemer vertrouwelijke informatie op de juiste wijze bewaart en gebruikt. Deze bepaling vloeit voort uit de verantwoordelijkheid van de Opdrachtgever om de integriteit en vertrouwelijkheid van overheidsinformatie te waarborgen. In de praktijk betekent dit dat toezicht in redelijkheid en proportioneel wordt toegepast. Toezicht vindt alleen plaats indien daar een inhoudelijke aanleiding voor bestaat. Het recht van toezicht is daarmee geen structurele of willekeurige controlebevoegdheid, maar een waarborg voor naleving van de geheimhoudingsverplichting en bescherming van vertrouwelijke rijksinformatie.
162		ARVODI 2025 , art. 11.3	Kunt u bevestigen dat de kosten die gepaard gaan met de medewerking voor rekening van Opdrachtgever zijn? Uiteraard, tenzij komt vast te staan dat Oprachtnemer de geheimhouding schendt?	Nee, de Aanbestedende dienst kan dat niet bevestigen. Het in artikel 11.3 van de ARVODI-2025 opgenomen recht van toezicht vloeit rechtstreeks voort uit de verplichting van de Oprachtnemer om vertrouwelijke informatie zorgvuldig te bewaren en te gebruiken. Het verlenen van medewerking aan dergelijk toezicht behoort tot de normale contractuele verplichtingen van de Oprachtnemer. Daarom zijn de kosten die samenhangen met die medewerking in beginsel voor rekening van de Oprachtnemer, tenzij uit het toezicht blijkt dat de Opdrachtgever onterecht of disproportioneel heeft gehandeld. In dat geval kan in redelijkheid overleg plaatsvinden over eventuele compensatie. Het uitgangspunt blijft dat het toezicht redelijk, proportioneel en doelgericht wordt toegepast
163		ARVODI 2025 , art. 13.3	"volgens de bij Opdrachtgever gebruikelijke regels". Kunt u deze nog verschaffen danwel toelichten?	De bij Opdrachtgever gebruikelijke regels hebben betrekking op de standaardprocedures voor veiligheidsonderzoeken die gelden binnen de Rijksoverheid. Deze regels zijn gebaseerd op de Wet veiligheidsonderzoeken (Wvo) en de bijbehorende uitvoeringsregelingen van de AIVD of MIVD. De concrete toepassing kan per Nadere opdrachtgever verschillen, afhankelijk van de aard van de werkzaamheden, de toegang tot vertrouwelijke informatie en de beveiligingsclassificatie van de omgeving. Indien een Nadere opdrachtgever een veiligheidsonderzoek vereist, worden de toepasselijke regels en vereisten altijd tijdig en specifiek bij de betreffende Nadere offerteaanvraag en/of Nadere overeenkomst gecommuniceerd.
164		ARVODI 2025 , art. 16.5	U ontneeft Oprachtnemer het recht om de werkzaamheden op te schorten of de overeenkomst te beëindigen, hetgeen naar onze mening disproportioneel is. Opdrachtgever heeft als enkele verplichting de betaling van de facturen. Het is derhalve niet redelijk dat Oprachtnemer de werkzaamheden niet mag opschorten als Opdrachtgever niet tijdig betaald. Overigens strookt dit ook niet met art 21.1. Wij verzoeken u dit artikel derhalve niet van toepassing te verklaren. Zo niet, kunt u dit toelichten.	Nee, de Aanbestedende dienst past artikel 16.5 ARVODI-2025 niet aan. De bepaling dat de Oprachtnemer de werkzaamheden niet mag opschorten of de Overeenkomst mag beëindigen bij (tijdelijke) niet-betaling door de Opdrachtgever, is een standaardvoorwaarde binnen alle rijksbrede ARVODI-contracten en heeft tot doel de continuïteit van de dienstverlening aan de Rijksoverheid te waarborgen. Daarbij geldt dat de ARVODI reeds voorziet in een evenwichtige bescherming van de Oprachtnemer. Artikel 16.2 bepaalt dat, indien Opdrachtgever te laat betaalt, de Oprachtnemer automatisch recht heeft op vergoeding van wettelijke rente (artikel 6:119b BW) en een kostenvergoeding (artikel 6:96 lid 4 BW). De belangen van de Oprachtnemer zijn daarmee financieel geborgd zonder dat opschorting noodzakelijk is. De bepaling is in lijn met artikel 21.1 ARVODI-2025, waarin wordt geregeld dat partijen verplicht zijn de uitvoering van de Overeenkomst voort te zetten, ook bij verschil van mening over de nakoming, tenzij sprake is van een wezenlijke tekortkoming. Het niet toestaan van opschorting is dus niet disproportioneel, maar noodzakelijk om de voortgang van publieke taken en de continuïteit van de rijksdienst te garanderen.
165		ARVODI 2025 , art. 19.2	De aansprakelijkheid voor indirecte schade is niet uitgesloten. Indirecte schade is voor Inschrijver niet verzekeraar en staat voor de onderhavige opdracht ook niet in verhouding tot de aard en omvang van de opdracht. Als gevolg hiervan zouden de Inschrijvers een onverantwoord risico accepteren. Om die reden verzoeken wij u de aansprakelijkheid voor indirecte- en gevolgschade uit te sluiten. Kunt u hiermee instemmen? Zo niet, graag uw toelichting.	Nee, de Aanbestedende dienst past artikel 19 van de ARVODI-2025 niet aan. De aansprakelijkheidsregeling in artikel 19 van de ARVODI-2025 is rijksbreed vastgesteld en wordt toegepast bij alle overeenkomsten voor de rijksoverheid. Deze bepaling bevat al een duidelijke beperking van de aansprakelijkheid tot maximaal € 3.000.000 per gebeurtenis en € 5.000.000 per contractjaar, waarmee een evenwichtige risicodeling tussen partijen is geborgd. De Rijksoverheid kiest er bewust voor geen onderscheid te maken tussen directe en indirecte schade, omdat de wet dat onderscheid ook niet kent. Bovendien kan het uitsluiten van indirecte schade ertoe leiden dat de Staat een groter deel van de veroorzaakte schade zelf moet dragen, wat betekent dat dergelijke risico's uiteindelijk door gemeenschapsgeld moeten worden bekostigd. Dit acht de Rijksoverheid niet wenselijk en niet in lijn met het doelmatig beheer van publieke middelen. De gehanteerde regeling is daarom zowel juridisch als financieel proportioneel, mede gezien de omvang van de opdracht en de verzekeraarbaarheid van de risico's binnen de gestelde grenzen.
166		ARVODI 2025 , art. 19.3 onder c	"Een verhoogde aansprakelijkheidsgrens in geval van schending van IE-rechten als bedoeld in artikel 24 is te begrijpen. Deze echter geheel onbegrensd houden is niet geheel redelijk. Graag het verzoek hier de volgende beperking van toepassing te verklaren: - 1.000.000,- per gebeurtenis en € 2.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is."	Nee, de Aanbestedende dienst past artikel 19.3, onder c, van de ARVODI-2025 niet aan. De uitzondering op de aansprakelijkheidsbeperking bij schending van intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) is bewust onbegrensd opgenomen in de ARVODI-voorwaarden. Deze bepaling heeft tot doel de Rijksoverheid volledig te beschermen tegen schade die voortvloeit uit inbreuken op IE-rechten van derden, waaronder ook claims, proceskosten en eventuele licentievergoedingen vallen. Dergelijke schade kan in de praktijk omvangrijk zijn en zich moeilijk vooraf laten begroten. Een beperking van de aansprakelijkheid, zoals voorgesteld, zou ertoe leiden dat de Staat een aanzienlijk deel van dergelijke schade zelf zou moeten dragen, hetgeen niet in lijn is met het uitgangspunt van doelmatige besteding van publieke middelen en de verdeling van risico's zoals bedoeld in de ARVODI. De bepaling is bovendien uniform rijksbeleid, alle departementen en uitvoeringsorganisaties hanteren dezelfde onbegrensde aansprakelijkheid voor IE-schendingen. Dit sluit aan bij de toelichting op artikel 19 ARVODI-2025, waarin wordt vermeld dat een beperking van aansprakelijkheid bij IE-schendingen afbreuk zou doen aan een doeltreffende en afschrikkende aansprakelijkheidsystematiek. De Aanbestedende dienst acht de bepaling dan ook proportioneel en gerechtvaardigd, mede omdat IE-schendingen voorkomen kunnen worden door zorgvuldig en rechtmatig gebruik van materiaal binnen de uitvoering van de opdracht.

167		ARVODI 2025 , art. 19.5	Gegadigde verzoekt u hieraan toe te voegen: indien de schade toerekenbaar is aan Opdrachtnemer.Kunt u hiermee instemmen?	Nee, de Aanbestedende dienst past artikel 19.5 van de ARVODI-2025 niet aan. De bepaling van artikel 19.5 bepaalt dat schade die ontstaat als gevolg van het gebruik van zaken van de Opdrachtgever geheel voor rekening en risico van de Opdrachtnemer komt. Deze bepaling sluit aan bij het uitgangspunt dat de Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het zorgvuldig en deskundig gebruik van aan hem ter beschikking gestelde zaken in het kader van de uitvoering van de overeenkomst. Het toevoegen van de zinsnede “indien de schade toerekenbaar is aan Opdrachtnemer” is niet noodzakelijk, omdat de wettelijke systematiek van aansprakelijkheid (artikel 6:74 Burgerlijk Wetboek) reeds bepaalt dat schade alleen kan worden verhaald indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming. De huidige formulering in de ARVODI impliceert dus reeds dat er sprake moet zijn van verwijtbaarheid of toerekenbaarheid. Het expliciet toevoegen van deze bepaling zou daarom geen materiële wijziging aanbrengen, maar zou wel afwijken van de uniforme rijksbrede tekst van de ARVODI, die niet op opdrachtniveau wordt aangepast om consistentie en rechtsgelijkheid tussen Opdrachtnemers te waarborgen. De Aanbestedende dienst acht de huidige formulering dan ook voldoende duidelijk, juridisch correct en proportioneel.
168		ARVODI 2025 , art. 21.4	"Partijen gaan een samenwerking aan, waardoor het zonder enige objectieve redenen te allen tijde kunnen opzeggen van de Overeenkomst ons niet geheel redelijk lijkt. Daarnaast creëert het een grote mate van onzekerheid voor de Opdrachtnemer. Voorts is er geen enkele tussentijdse opzeggemogelijkheid voor de Opdrachtnemer opgenomen. Kunt u bevestigen dat opzegging for convenience enkel mogelijk is nadat de initiële looptijd verstrekken is? Wij verzoeken u voorts alsnog een opzegtermijn van 30 dagen aan de opzegging te verbinden. Op die wijze kan de samenwerking, indien nodig, op een soepele wijze tot een einde worden gebracht – hetgeen ook vanuit het perspectief van de Opdrachtgever wenselijk is, zeker gezien de aard van te verrichten werkzaamheden bij deze opdracht."	Ja, uw aanname is correct. Zoals vastgelegd in artikel 2.2 van de concept Overeenkomst kan de Opdrachtgever de Overeenkomst uitsluitend opzeggen na afloop van de vaste looptijd van twee jaar, met inachtneming van een opzegtermijn van minimaal zes maanden. Op grond van artikel 1.3 van de Overeenkomst gaat de tekst van de Overeenkomst vóór op de bepalingen van de ARVODI-2025. Dat betekent dat artikel 21.4 ARVODI (dat voorziet in opzegging op elk moment) niet van toepassing is voor deze Overeenkomst. Deze keuze is bewust gemaakt vanuit het uitgangspunt van goed opdrachtgeverschap, partnerschap en verlaging van administratieve lasten.
169		ARVODI 2025 , art. 23	Wij verzoeken u dit artikel niet van toepassing te verklaren en een concreet artikel omtrent IE-rechten in de overeenkomst op te nemen: "1. Als Opdrachtnemer producten, materialen, software, (digitale) data (...) van Opdrachtgever dient te gebruiken voor de uitvoering van een Overeenkomst, verleent Opdrachtgever een licentie met de reikwijdte die daarvoor nodig is. Als een derde de rechthebbende is op die IE-rechten staat Opdrachtgever ervoor in dat hij voldoende rechten heeft om de licentie te verstrekken aan de Opdrachtnemer. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer tegen aanspraken van derden hieromtrent. 2. Als er in de uitvoering van de Overeenkomst IE-rechten ontstaan die specifiek en uitsluitend voor Opdrachtgever zijn ontwikkeld of gecreëerd, komen die toe aan Opdrachtgever na betaling van alle openstaande facturen die betrekking hebben op deze IE-rechten en zal de Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever medewerking verlenen aan de (de noodzakelijke formaliteiten voor) overdracht van de IE-rechten. Enige IE-rechten die voorafgaand of buiten deze Overeenkomst (zijn) ontstaan blijven van de Opdrachtnemer. 3.Voor die IE-rechten die vallen buiten de reikwijdte van artikel 2 verleent Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever een eeuwigdurende, onbeperkte, royalty-vrije, niet-overdraagbare, niet-sublicentieerbare en niet-exclusieve licentie op de IE-rechten die ontstaan in de uitvoering van een Overeenkomst met de reikwijdte die Opdrachtgever nodig heeft om de (resultaten van de) Diensten normaal te gebruiken. 4. Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever een eeuwigdurende, onbeperkte, royalty-vrije, niet-overdraagbare, niet-sublicentieerbare en niet-exclusieve licentie op de IE-rechten die ontstaan in de uitvoering van een Overeenkomst met de reikwijdte die Opdrachtgever nodig heeft om de (resultaten van de) Diensten normaal te gebruiken." 5. Opdrachtnemer is nooit verplicht IE-rechten over te dragen die niet van de Opdrachtnemer zijn. Ook is de Opdrachtnemer nooit verplicht om IE-rechten op standaardonderdelen over te dragen." Kunt u hiermee instemmen?	Nee, de Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met uw voorstel. De regeling omtrent intellectuele eigendomsrechten in artikel 23 van de ARVODI-2025 en in artikel 11 van de concept Overeenkomst volgt het Rijksbrede beleid. Dit beleid is erop gericht dat resultaten die met publieke middelen tot stand komen, waaronder rapportages, adviezen, communicatiemiddelen en (digitale) content, zoveel mogelijk toekomen aan de Staat. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van transparantie, openbaarheid en herbruikbaarheid binnen de Rijksverheid. De ARVODI biedt daarbij reeds een evenwichtige verdeling van rechten en verplichtingen. Bestaande IE-rechten van de Opdrachtnemer of van derden blijven volledig bij die partijen (artikel 23.2), terwijl de Opdrachtgever slechts een niet-exclusief gebruiksrecht verkrijgt om de resultaten van de Diensten blijvend te kunnen gebruiken. Alleen de specifiek voor de Opdrachtgever ontwikkelde resultaten worden, overeenkomstig artikel 23.1, aan de Opdrachtgever overgedragen. Een aanvullende of alternatieve IE-bepaling, zoals door u voorgesteld, wordt daarom niet opgenomen. De bestaande regeling in de ARVODI-2025 en artikel 11 van de concept Overeenkomst is in lijn met het rijksbeleid en waarborgt een zorgvuldige en proportionele bescherming van de belangen van beide partijen.
170		ARVODI 2025 , art. 26.5	Op de betreffende overeenkomsten zijn doorgaans de algemene voorwaarden van de derde partij van toepassing, waarover wij niet (meer) kunnen onderhandelen, zeker niet als die overeenkomsten al gesloten zijn. Wij kunnen dit derhalve niet garanderen en verzoeken u daarom dit niet van toepassing te verklaren, danwel te wijzigen in: "Opdrachtgever spant zich in om de verplichtingen die voortvloeien (...)" Kunt u hiermee instemmen? Zo niet, graag uw gemotiveerde toelichting.	Nee, de Aanbestedende dienst kan niet instemmen met uw voorstel. De bepaling van artikel 26.5 ARVODI-2025 vloeit rechtstreeks voort uit de Wet aanpak schijnconstructies (Was) en het ketenaansprakelijkheidsstelsel dat daarin is geregeld. Deze verplichting heeft tot doel te voorkomen dat de Rijksverheid als Opdrachtgever aansprakelijk kan worden gesteld voor het niet uitbetalen van loon aan werknemers van (onder)aanbesteders. Het onverkort opleggen van deze verplichting aan alle partijen in de keten is een wettelijke waarborg en kan daarom niet worden omgezet in een inspanningsverplichting. De Aanbestedende dienst begrijpt dat Opdrachtnemers in voorkomende gevallen samenwerken met derden waarbij eigen algemene voorwaarden gelden, maar verwacht dat Opdrachtnemers deze verplichting zoveel mogelijk contractueel doorleggen, bijvoorbeeld door middel van een ketenclausule of separate verklaring. Deze bepaling is dus niet facultatief, maar noodzakelijk om naleving van arbeidswetgeving binnen de gehele keten te waarborgen en de positie van werknemers te beschermen.
171		Beschrijvend Document, 2.6, p. 14	"social return wordt in deze aanbesteding toegepast als eis. Dit houdt in dat wij als voorwaarde stellen dat er minimaal 5% van de totale opdracht waarde tijdens de looptijd van de overeenkomst in perceel 1 en perceel, en minimaal 2% in perceel 3 wordt gebruikt aan Social Return". Wat is de definitie van de totale opdrachtwaarde? We nemen aan dat dit enkel voor de gerealiseerde opdrachtwaarde van de gegunde opdrachtnemer geldt en specifiek gericht is op het totaal van gefactureerde bedragen.	Onder de totale opdrachtwaarde wordt verstaan: de gerealiseerde omzet die door de Opdrachtnemer gedurende de looptijd van de Overeenkomst aan de Aanbestedende dienst wordt gefactureerd voor de uitvoering van de Nadere opdrachten binnen het betreffende perceel. Het percentage voor Social Return wordt dus berekend over de daadwerkelijk gerealiseerde opdrachtwaarde (omzet) per Opdrachtnemer. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naar de aard van de inzet (eigen personeel, zzp'ers of doorleenschuifconstructies). In alle gevallen geldt de gefactureerde opdrachtwaarde richting de Opdrachtgever als grondslag voor de berekening van de SROI-verplichting.
172		Beschrijvend Document, 2.6, p. 14	"social return wordt in deze aanbesteding toegepast als eis. Dit houdt in dat wij als voorwaarde stellen dat er minimaal 5% van de totale opdracht waarde tijdens de looptijd van de overeenkomst in perceel 1 en perceel, en minimaal 2% in perceel 3 wordt gebruikt aan Social Return". Wat is de definitie van de totale opdrachtwaarde? We nemen aan dat dit enkel voor de gerealiseerde opdrachtwaarde van de gegunde opdrachtnemer geldt en specifiek gericht is op het totaal van gefactureerde bedragen.	Onder de totale opdrachtwaarde wordt verstaan: de gerealiseerde omzet die door de Opdrachtnemer gedurende de looptijd van de Overeenkomst aan de Aanbestedende dienst wordt gefactureerd voor de uitvoering van de Nadere opdrachten binnen het betreffende perceel. Het percentage voor Social Return wordt dus berekend over de daadwerkelijk gerealiseerde opdrachtwaarde (omzet) per Opdrachtnemer. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naar de aard van de inzet (eigen personeel, zzp'ers of doorleenschuifconstructies). In alle gevallen geldt de gefactureerde opdrachtwaarde richting de Opdrachtgever als grondslag voor de berekening van de SROI-verplichting.
173		Beschrijvend Document, Subgunningscriterium 4: SROI	Er ontstaat een discrepantie tussen het SROI-percentage bij de inzet van ZZP'ers (waar slechts de opslag van het uurtarief als omzet is aan te merken) en eigen mensen (uurtarief). Verzoek om het SROI-percentage bij de inzet van ZZP'ers alleen over de opslag te berekenen. Zo nee, waarom niet?	Nee. Het SROI-percentage wordt berekend over de totale gerealiseerde omzet van de Opdrachtnemer op deze Opdracht. Vanwege het gelijkheidsbeginsel wordt geen onderscheid gemaakt tussen de inzet van eigen personeel, zzp'ers of doorleenschuifconstructies. In alle gevallen geldt de gefactureerde opdrachtwaarde richting de Opdrachtgever als grondslag voor de berekening van de SROI-verplichting. De wijze waarop een Opdrachtnemer zijn interne tarieven of opslag hanteert, maakt voor deze berekening geen verschil. Op deze wijze wordt een gelijke, transparante en controleerbare toepassing van de SROI-verplichting voor alle inschrijvers gewaarborgd.
174		Beschrijvend Document, Subgunningscriterium 4: SROI	Er ontstaat een discrepantie tussen het SROI-percentage bij de inzet van gedetacheerden van derden (waar slechts de opslag van het uurtarief als omzet is aan te merken) en eigen mensen (uurtarief). Verzoek om het SROI-percentage bij de inzet van ZZP'ers alleen over de opslag te berekenen. Zo nee, waarom niet?	Ook in dit geval geldt dat het SROI-percentage wordt berekend over de totale gerealiseerde omzet van de Opdrachtnemer op deze Opdracht. Vanwege het gelijkheidsbeginsel wordt geen onderscheid gemaakt tussen de inzet van eigen personeel, zzp'ers of doorleenschuifconstructies. In alle gevallen geldt de gefactureerde opdrachtwaarde richting de Opdrachtgever als grondslag voor de berekening van de SROI-verplichting. De wijze waarop een opdrachtnemer of diens onderaannemers hun interne tarieven, marges of opslagen hanteren, maakt voor deze berekening geen verschil. Op deze wijze wordt een gelijke, transparante en controleerbare toepassing van de SROI-verplichting voor alle inschrijvers gewaarborgd.
175		Beschrijvend document §2.3, p. 10	Er wordt gesproken over de WTTA die per 1 januari 2026 ingaat. Deze wet is echter nog niet finaal gestemd, noch is de exacte draagwijdte ervan bekend. Graag verduidelijken wat de verwachtingen zijn en wanneer een gegunde organisatie deze verplichtingen geregeld moet hebben.	Dat klopt, zie verder het antwoord op 142.
176		Bijlage B §1.2.3 En bijlage G: functieprofielen inhuur (web)redactieprofessionals	Om uw toekomstige behoefte aan (web)redactie specialisten beter te kunnen voldoen verzoeken wij u om twee rollen toe te voegen aan de niet-limitatieve lijst: UX Design en Content Design. De beschreven functies in Bijlage G behelst verschillende rollen, waarin de rode draad gericht is op het beheren, creëren, analyseren van en advies geven over content. Hierbij beschrijft de Aanbestedende dienst content terecht breder dan enkel (web)redactioneel, want bij de inrichting en vormgeving van een webpagina en andere vormen van online communicatie is kennis van designprincipes en het toepassen van gevalideerde klantreisdata ook onderdeel. Dit zijn taken en verantwoordelijkheden die vaker in functies vallen die UX Designer of Content Designer wordt genoemd.	De lijst met voorbeeldfuncties in Bijlage G is niet-limitatief. De genoemde rollen zijn bedoeld als illustratief overzicht van mogelijke functietypen binnen de scope van het perceel. Rollen als UX Designer en Content Designer kunnen, voor zover de werkzaamheden aansluiten op de aard en scope van het betreffende perceel, binnen de Overeenkomst worden uitgevraagd. Aanpassing van Bijlage G is daarom niet noodzakelijk.
177		Bijlage B, Programma van eisen, artikel 2.13, p. 20	Wat verstaat u in dit geval onder Kandidaten? Gaat het om Kandidaten die een opdracht gaan uitvoeren of Kandidaten die nog voorgesteld moeten worden?	Met "Kandidaten" wordt bedoeld de door Opdrachtnemer voorgestelde persoon voor de uitvoering van de werkzaamheden bij de Nadere Opdrachtgever, zoals omschreven in de Nadere Overeenkomst. Artikel 2.13 van het Programma van Eisen heeft daarmee betrekking op de personen die daadwerkelijk worden voorgesteld of ingezet voor de uitvoering van een Nadere opdracht, niet op kandidaten die zich nog in een vroeg stadium van werving of preselectie bevinden.

178		Bijlage B, Programma van eisen, artikel 2.13, p. 20	We beschikken over kandidaten die we voor opdrachten specifiek een dienstverband aannemen, maar ook over kandidaten die we reeds in dienst hebben en ook voor andere opdrachtgevers inzetten. Het laten vervallen van een beding als het een opdracht voor de Aanbestedende dienst betreft is niet uitvoerbaar te maken, te meer ook omdat iemand ook wel eens gedurende een periode voor meerdere opdrachtgevers zal werken. Graag zien we deze verwijderd uit het programma van eisen.	Nee, de Aanbestedende dienst past artikel 2.13 van het Programma van Eisen niet aan. De bepaling heeft tot doel te waarborgen dat Kandidaten die bij de Rijksoverheid worden ingezet, vrij zijn om hun werkzaamheden zonder beperkingen te verrichten, en dat er geen belemmeringen ontstaan in de samenwerking tussen Opdrachtgever, Opdrachtnemer en Kandidaat. Dit sluit aan bij het rijksbrede beleid voor inhuur van tijdelijke capaciteit, waarin wordt uitgegaan van vrije arbeidsmobiliteit en gelijke toegang tot opdrachten. De bepaling ziet uitsluitend op de inzet van Kandidaten binnen de context van de Overeenkomst. Dat betekent dat het verbod op concurrentie- of relatiebedingen geldt voor zover die bedingen de inzet van een Kandidaat bij de Rijksoverheid zouden beperken of verhinderen. Het is dus niet vereist dat een Opdrachtnemer dergelijke bedingen volledig uit alle arbeidsovereenkomsten verwijderd, mits deze de uitvoering van opdrachten binnen deze Overeenkomst niet belemmeren. De Aanbestedende dienst acht de bepaling daarmee uitvoerbaar, proportioneel en in overeenstemming met de beginselen van gelijke behandeling en non-discriminatie.
179		Bijlage B, Programma van eisen, artikel 2.13, p. 20	Het opleggen van een verplichting ten opzichte van gecontracteerde Derden om een beding te laten vervallen is praktisch en juridisch onuitvoerbaar te maken. Graag zien we deze verwijderd uit het programma van eisen. Zo niet, wilt u dit toelichten?	Nee, de Aanbestedende dienst past artikel 2.13 van het Programma van Eisen niet aan. De bepaling ziet uitsluitend op de contractuele relatie binnen het kader van de Overeenkomst. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij in redelijkheid waarborgt dat de door hem ingezette derden geen bepalingen hanteren die de inzet van Kandidaten bij de Rijksoverheid beperken. Dit betekent niet dat Opdrachtnemer bestaande overeenkomsten met derden integraal hoeft te wijzigen, maar wel dat hij ervoor moet zorgen dat dergelijke bedingen niet van toepassing zijn op opdrachten die onder deze Overeenkomst vallen. De Aanbestedende dienst acht deze verplichting daarom uitvoerbaar, proportioneel en noodzakelijk om een gelijk speelveld te borgen voor alle gecontracteerde partijen.
180		Bijlage B, Programma van eisen, artikel 2.15, p. 20	Artikel 2.13 en 2.15 zien we als een mogelijkheid voor de Aanbestedende dienst om de raamovereenkomst eventueel in te zetten als wervingskanaal. Het biedt nadere opdrachtgevers de mogelijkheid om met ingezette kandidaten het gesprek aan te gaan voor eventueel dienstverband. Echter raken deze eisen direct de commerciële kern van de Opdrachtnemer en zien we risico dat we in onze rol als partner terzijde worden geschoven. Dit is drielendig: 1) bij een inhuur die langer dan 23,4 weken (bij FTE gelijk aan 936 uur) kan er elk moment opgezegd worden met inachtneming van 1 maand en raken we gegunde omzet kwijt die we niet kunnen verhalen 2) we raken een kandidaat kwijt waar we veel geïnvesteerd in hebben die we niet kunnen doorbemiddelen na het afronden van de opdracht bij de Nadere opdrachtgever en 3) door niet tijdig de Opdrachtnemer mee te nemen in dit proces (waar een concurrentiebeding voor bedoeld is) zijn we geen onderdeel van het gesprek tussen nadere opdrachtgever en kandidaat (en eventueel derde). Graag zien we daarom deze verwijderd uit het programma van eisen. Zo niet, wilt u dit toelichten.	Nee, de Aanbestedende dienst past de artikelen 2.13 en 2.15 van het Programma van Eisen niet aan. De bepalingen zijn opgenomen om aan te sluiten bij het rijksbrede beleid voor inhuur van tijdelijke capaciteit, waarin vrije arbeidsmobiliteit, transparantie en het voorkomen van belemmeringen in arbeidsrelaties centraal staan. De Rijksoverheid wil kunnen samenwerken met professionals zonder dat concurrentie-, relatie- of vergelijkbare bedingen de inzet of eventuele doorstroom naar een dienstverband beperken. Artikel 2.15 biedt Nadere opdrachtgevers de mogelijkheid om in specifieke gevallen een Kandidaat rechtstreeks in dienst te nemen. De mogelijkheid tot overname is geen structureel mechanisme om via de Overeenkomst medewerkers in vaste dienst te nemen, maar een voorziening om duurzame plaatsing mogelijk te maken wanneer dit in het belang van zowel de continuïteit van de dienstverlening als de kandidaat zelf wenselijk is. Daarnaast is voorzien in een redelijke compensatieregeling voor de Opdrachtnemer, die recht houdt op een vergoeding tot het equivalent van maximaal 936 niet-gewerkte uren, vermenigvuldigd met 5%. Hiermee wordt erkend dat de Opdrachtnemer heeft geïnvesteerd in de werving, begeleiding en plaatsing van de Kandidaat, terwijl tegelijkertijd het belang van de Rijksoverheid bij continuïteit en duurzame inzet wordt geborgd. De Aanbestedende dienst acht deze systematiek proportioneel, uitvoerbaar en in overeenstemming met de beginselen van gelijkeheid en transparantie.
181	Perceel 1: Communicatieprofessionals, Perceel 2 – (Web)Redactieprofessionals, Perceel 3 – Woordvoerders en persvoorlichters	Social Return	In het beschrijvend document wordt gesproken over kandidaten die minimaal 12 maanden werkloos zijn als doelgroep voor Social Return. Binnen de context van deze opdracht, die zich richt op hogeropgeleide communicatieprofessionals, lijkt deze definitie niet goed aan te sluiten bij de arbeidsmarktpositie van de beoogde doelgroep. Bent u bereid de definitie te verruimen of aan te passen (bijvoorbeeld conform gangbare praktijk bij de Rijksoverheid en gemeenten, waarin sprake is van een kortere werkloosheidsduur van 3 maanden of van andere kwetsbare doelgroepen, zoals herintreders, statushouders of mensen met een arbeidsbeperking)?	Ja. De Aanbestedende dienst past de definitie van de SROI-doelgroep toe conform het Rijksbrede SROI-beleid zoals gepubliceerd op maatwerkvoormensen.nl. Dit betekent dat de genoemde voorbeelden niet limitatief zijn. Ook personen die korter werkloos zijn, herintreders, statushouders en mensen met een arbeidsbeperking vallen binnen de doelgroep, mits de inzet aantoonbaar bijdraagt aan duurzame arbeidsinschakeling. Deze verduidelijking leidt niet tot een inhoudelijke wijziging van de Aanbestedingsstukken, de definitie is in versie 2.0 van het Beschrijvend document verduidelijkt.
182	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Onderbouwing verhoging maximale contractwaarde inhuur communicatieprofessionals	In 2021 betrof de maximale contractwaarde inhuur communicatieprofessionals (perceel 1) E 263 mln. In 2025 is dit gestegen naar E 396 mln. Dit is een stijging van bijna 51%. Dit terwijl u zelf aangeeft dat o.a. vanwege de taakstelling de tendens minder inhuur is. En dat inzet vanuit de vaste communicatiepool voorkeur heeft boven externe inhuur. U geeft als een verklaring dat Defensie meer capaciteit zal inhuren. Naar wij aannemen verklaart dit niet de gehele stijging. De stijging is ook na inflatiecorrectie significant. Kunt een onderbouwing geven voor deze verhoging van de maximale contractwaarde?	De maximale contractwaarde, zoals opgenomen in paragraaf 2.5 van het Beschrijvend document, is vastgesteld op basis van de geraamde behoefte vermeerderd met een marge van 50%. Deze marge is opgenomen om voldoende flexibiliteit te waarborgen gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomsten. Dit is bij aanbestedingen van deze omvang en duur gebruikelijk en voorkomt dat tussentijds nieuwe aanbestedingen moeten worden gestart bij onverwachte stijgingen in de vraag. De stijging van de maximale waarde ten opzichte van 2021 vloeit niet primair voort uit een structurele groei van de inhuur, maar uit een combinatie van factoren, waaronder: - de loon- en prijsontwikkeling sinds 2021 (indexatie van tarieven); - de verwachting dat het ministerie van Defensie de komende jaren fors zal groeien om te voldoen aan de NAVO-normen en dat met name het aantal communicatieprofessionals en (web)redactieprofessionals zal toenemen; - de noodzaak om voldoende ruimte te houden voor pieken in communicatiecapaciteit als gevolg van maatschappelijke en politieke actualiteiten, beleidsintensiveringen of crisissituaties; - en de wens om administratieve lasten te beperken door een ruim voldoende plafond te hanteren gedurende de maximale looptijd. Zoals ook in het Beschrijvend document (paragraaf 2.1) is opgenomen, blijft de taakstelling op de budgetten en de voorkeur voor inzet van de vaste communicatiepool boven externe inhuur onverminderd van kracht. De hogere maximale waarde betekent daarom niet dat de Rijksoverheid meer externe capaciteit zal inhuren, maar dat een administratieve marge is ingebouwd om fluctuaties in de feitelijke vraag op te kunnen vangen. De feitelijke inhuur kan, conform het rijksbrede beleid, jaarlijks zowel stijgen als dalen, afhankelijk van de beschikbare interne capaciteit en de actuele communicatieopgaven van de deelnemende organisaties.
183	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Doorleen	Zijn er beperkingen aan het aantal schakels in de keten bij doorleensconstructies?	Er geldt geen vooraf vastgesteld maximum aan het aantal schakels in de keten bij doorleensconstructies. Wel geldt, conform artikel 1.10 van het Programma van Eisen, dat Opdrachtnemer zorg draagt voor zo min mogelijk schakels in de inhuurketen per Nadere overeenkomst. Dit betekent dat van Opdrachtnemer wordt verwacht dat de keten zo kort en transparant mogelijk is ingericht, om risico's op gebied van naleving, kwaliteit en toezicht te beperken. De Aanbestedende dienst verlangt volledige transparantie over alle schakels in de keten. Dit houdt in dat Opdrachtnemer in de Nadere offerte alle betrokken ondernemingen vermeldt, inclusief de eventuele tussenpartij via welke de Kandidaat wordt aangeboden, en dat wijzigingen hierin direct worden gemeld aan de Nadere opdrachtgever. Het doel van deze bepaling is niet om een absoluut maximum te stellen, maar om ketenverantwoordelijkheid, controleerbaarheid en naleving van wet- en regelgeving (zoals de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs en de komende Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten) te waarborgen.
184	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Overname	De eis rondom kosteloze overname van kandidaten na 936 uur inzet wordt door ons als niet proportioneel en niet realistisch ervaren, gezien de huidige arbeidsmarkt. Wij hanteren in onze praktijk een grens van 2.080 uur (één voltijdsjaar) voor kosteloze overname. Bent u bereid deze grens aan te passen naar 2.080 uur? Zo nee, kunt u toelichten waarom u vasthoudt aan 936 uur?	Nee, de Aanbestedende dienst is niet voornemens de grens aan te passen naar 2.080 uur. De gekozen grens van 936 uur is bewust vastgesteld, mede in lijn met eerdere rijksbrede overeenkomsten en marktconforme praktijk binnen vergelijkbare aanbestedingen. Deze grens vertegenwoordigt circa een halfjaar aan voltijdsinzet en wordt beschouwd als een redelijke balans tussen de belangen van Opdrachtnemer en Nadere opdrachtgever. De regeling heeft als doel om mobiliteit van professionals naar de Rijksoverheid te faciliteren, zonder dat dit leidt tot onevenredige kosten of beperkingen. De onderliggende gedachte is dat Opdrachtnemer bij een inzet van 936 uur doorgaans in voldoende mate heeft kunnen profiteren van de inzet en investering in de Kandidaat, terwijl de Nadere opdrachtgever na die periode de mogelijkheid moet hebben om een kandidaat kosteloos in dienst te nemen. Daarbij geldt dat indien de Nadere opdrachtgever besluit een kandidaat eerder over te nemen, Opdrachtnemer recht houdt op een redelijke vergoeding voor de resterende niet-gewerkte uren tot aan de 936 uur, vermeerderd met 5%, zoals opgenomen in artikel 2.15 van het Programma van Eisen. De Aanbestedende dienst acht deze systematiek proportioneel, uitvoerbaar en in lijn met de aanbestedingsrechtelijke beginselen, mede omdat zij ruimte biedt voor vergoeding bij kortere inzet, terwijl na langere inzet de overdracht kosteloos en zonder belemmering kan plaatsvinden. Tot slot merkt de Aanbestedende dienst op dat het uitgangspunt van de Rijksoverheid niet is om structureel medewerkers via deze Overeenkomsten in vaste dienst te nemen. De mogelijkheid tot overname is geen structureel mechanisme om via de Overeenkomst medewerkers in vaste dienst te nemen, maar een voorziening om duurzame plaatsing mogelijk te maken wanneer dit in het belang van zowel de continuïteit van de dienstverlening als de kandidaat zelf wenselijk is.
185	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Aansprakelijkheid en boetes	1. Wordt indirecte schade (zoals gederfde winst of reputatieschade) uitgesloten van aansprakelijkheid? En hoe zit het met gevolgschade?	Zie het antwoord op vraag 7 en 165.
186	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Indexatie en cao-wijzigingen	1. Mag tussentijds worden geïndexeerd bij cao-wijzigingen? 2. Geldt de indexatie ook voor reeds lopende Nadere overeenkomsten?	Zie het antwoord op vraag 2, 125 en 150.

187	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Prijs en opslag	1. Mag bij een Nadere offerte een lagere opslag worden gehanteerd dan bij de initiële inschrijving? 2. Mag bij een Nadere offerte een opslag van €0 worden aangeboden? 3. Hoe wordt de marktconformiteit van de aangeboden opslag getoetst? 4. Hoe wordt omgegaan met afwijkingen in het prijsopgaveformat?	1) Ja. Bij een Nadere offerte mag een lagere opslag worden gehanteerd dan de bij de Inschrijving opgegeven maximumopslag. De geoffreerde opslag bij inschrijving geldt als plafondtarief en mag niet worden overschreden. 2) Nee. De opslag mag niet lager zijn dan € 5,00 per uur. Een opslag van € 0,00 is daarmee niet toegestaan en leidt tot een ongeldige inschrijving. De ondergrens waarborgt reële prijsvorming en voorkomt strategisch of manipulatief inschrijven, ook bij Nadere offerteaanvragen. 3) De marktconformiteit is geborgd door de vastgestelde bandbreedte van minimaal € 5,00 en maximaal € 15,00 per uur. Binnen deze grenzen worden tarieven als reëel beschouwd en vindt geen aanvullende toetsing op marktconformiteit of abnormaal lage inschrijvingen plaats. 4) Het gebruik van Bijlage 3 Prijsopgavenformulier is verplicht. Aanpassingen of afwijkingen van het format zijn niet toegestaan en kunnen leiden tot uitsluiting van de Aanbestedingsprocedure.
188	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Profielen en uitvragen	Kunnen Nadere opdrachtgevers afwijken van de standaardprofielen zoals opgenomen in de Competentiegids (Bijlage F) bij hun uitvraag?	Ja, dat zou kunnen voorkomen.
189	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Volume en verdeling	1. Is er een indicatie van het verwachte volume (fte/uren) per jaar? 2. Hoe wordt de verdeling van opdrachten over de vier opdrachtnemers bewaakt?	1. Op basis van historische gegevens (waar geen rechten aan kunnen worden ontleend) geldt het volgende gemiddeld aantal aanvragen per jaar: Perceel 1: circa 400 per jaar Perceel 2: circa 350 per jaar Perceel 3: circa 24 per jaar Deze aantallen zijn uitsluitend indicatief en bedoeld ter informatie. 2. De verdeling van de opdrachten wordt bewaakt middels de door de Opdrachtnemer tertaal in te dienen Managementrapportage.
190	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Tijdelijkheid en looptijd	1. Hoe wordt “tijdelijk” precies gedefinieerd bij opdrachten die langer dan één jaar duren? 2. Mag een Nadere overeenkomst altijd maximaal 12 maanden langer doorlopen dan de looptijd van de raamovereenkomst, ongeacht de resterende looptijd van de raamovereenkomst?	1) Met “tijdelijk” wordt bedoeld dat de inzet van een Kandidaat plaatsvindt voor een afgebakende periode en met een duidelijk eindig karakter. De duur van de opdracht is steeds gekoppeld aan een concrete behoefte (zoals vervanging, piekbelasting of een specifiek project) en heeft geen structureel karakter. De duur van een tijdelijke opdracht kan meer dan één jaar bedragen, mits de aard en doelstelling van de inzet tijdelijk blijven en passend binnen de looptijd van de Nadere overeenkomst. 2) Nee. Artikel 2.5 van de Overeenkomst bepaalt dat Nadere overeenkomsten de looptijd van de Overeenkomst mogen overschrijden met maximaal 12 maanden, mits het inkoop- of inhuurbeleid van de betreffende Nadere opdrachtgever dit toestaat. Dit betekent dat een Nadere overeenkomst alleen mag doorlopen ná de einddatum van de Overeenkomst als deze binnen dat extra jaar past én het beleid van de Nadere opdrachtgever dit toelaat. De bepaling is niet bedoeld om Nadere overeenkomsten af te sluiten die bij aanvang al verder reiken dan de resterende looptijd van de Overeenkomst plus deze toegestane overschrijding van maximaal één jaar.
191	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Referentie en scope	1. Mag een commerciële opdrachtgever als referentie worden opgevoerd, of zijn alleen referenties van (semi-)publieke opdrachtgevers toegestaan? 2. Hoeveel referenten mag je maximaal gebruiken om een kerncompetentie aan te tonen? 3. Kan één referentie worden gebruikt voor beide kerncompetenties (A en B)? 2. Hoe dient de minimale inzetduur van 3 maanden per kandidaat te worden aangetoond?	1) Ja, een commerciële opdrachtgever mag worden opgevoerd als referentie, mits de referentie voldoet aan alle in het Beschrijvend document gestelde voorwaarden. Er is geen eis opgenomen dat uitsluitend (semi-)publieke opdrachtgevers als referent mogen optreden. Het is dus toegestaan om ook commerciële referenties te gebruiken, zolang de aard, omvang en inhoud van de dienstverlening aantoonbaar vergelijkbaar zijn met de gevraagde kerncompetenties. 2) Er is geen maximum aantal referenten voorgeschreven. Inschrijver mag meerdere referenten combineren om de vereiste aantallen succesvolle matches aan te tonen, zolang de in het Beschrijvend document genoemde aantallen volledig worden aangetoond en aan alle voorwaarden wordt voldaan. Het staat Inschrijver dus vrij om meerdere referenten te gebruiken om samen aan de eisen voor één kerncompetentie te voldoen. 3) Ja, dat is toegestaan, mits de betreffende referentie voldoet aan alle voorwaarden van beide kerncompetenties. Een referentie mag dus voor zowel kerncompetentie A als B worden ingezet, zolang de bijbehorende matches aantoonbaar voldoen aan de specifieke eisen die voor elk van beide competenties gelden. 4) De minimale inzetduur van drie (3) maanden per Kandidaat wordt aangetoond via het indienen van de verplichte bijlage “Referentieverklaring” (Bijlage 4a, 4b of 4c, afhankelijk van het perceel). In deze bijlage vult Inschrijver per kerncompetentie alle gevraagde gegevens in, waaronder de inzetperiode van de betreffende Kandidaat. Het wijzigen van het format, het niet invullen van de geel gemarkeerde velden of het wijzigen van de niet-gearceerde cellen leidt tot terzijdelegging van de Inschrijving. De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om de verstrekte informatie bij de genoemde referent te verifiëren.
192	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Concept-raamovereenkomst	In de aanbestedingsdocumenten wordt beschreven dat Nadere Overeenkomsten onder de nieuwe raamovereenkomst een looptijd mogen hebben die de looptijd van de raamovereenkomst met maximaal twaalf maanden kan overschrijden (artikel 2.5 van de concept-Raamovereenkomst). Kan de Aanbestedende dienst toelichten hoe zal worden omgegaan met lopende Nadere Overeenkomsten die moeten worden verlengd op of na het moment dat de nieuwe raamovereenkomst voor Inhuur Communicatiecapaciteit 2026 in werking treedt?	Lopende Nadere overeenkomsten die zijn afgesloten onder de huidige raamovereenkomst worden eerbiedigd tot de afgesproken einddatum. Na afloop van deze bestaande Nadere overeenkomsten kunnen nieuwe inhuuraanvragen uitsluitend worden uitgezet binnen de nieuwe Overeenkomst Inhuur Communicatiecapaciteit 2026. Er vindt geen overdracht of wijziging van bestaande Nadere overeenkomsten plaats.
193	Perceel 1: Communicatieprofessionals	Beschrijvend document, paragraaf 2.8	In paragraaf 2.8 van het Beschrijvend Document staat vermeld dat opdrachtnemers “uiterlijk voor de beoogde datum start van de dienstverlening moeten hebben aangetoond dat zij voldoen aan de BIO”. Kan de Aanbestedende dienst bevestigen of het is toegestaan dat een opdrachtnemer bij gunning reeds een BIO-fit/gap-analyse en plan van aanpak heeft opgesteld, en de implementatie van resterende maatregelen gedurende de initiële looptijd van de raamovereenkomst (bijvoorbeeld binnen 12 maanden) realiseert, mits dit aantoonbaar geborgd en gemonitord wordt? Doel van deze vraag is om te verduidelijken of een gefaseerde implementatie, onder toezicht en conform de BIO-systematiek, acceptabel is zolang het volledige niveau van BBN2 wordt bereikt binnen een afgesproken termijn.	Nee, dat is niet mogelijk.
194	Perceel 1: Communicatieprofessionals	CAO-verhogingen	In artikel 4.6 van de concept-Raamovereenkomst (Bijlage A) staat dat indexering van tarieven slechts van toepassing is op Nadere Overeenkomsten die worden afgesloten nádat de indexering van kracht is. Kan de Aanbestedende dienst toelichten of het is toegestaan dat bij lopende Nadere Overeenkomsten een tariefsaanpassing wordt toegepast in het geval van CAO-wijzigingen (bijvoorbeeld verhogingen van cao-lonen), indien deze verhogingen tijdens de looptijd van de inzet van een kandidaat plaatsvinden en objectief aantoonbaar zijn? Ook in het geval van CAO-wijzingen die met terugwerkende kracht hun ingang vinden. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat opdrachtnemers structureel kostenstijgingen moeten absorberen bij langlopende opdrachten, terwijl de onderliggende loonkosten door CAO-verplichtingen wijzigen.	De Aanbestedende dienst staat geen automatische of tussentijdse tariefaanpassingen toe voor lopende Nadere overeenkomsten, anders dan de jaarlijkse indexering zoals bepaald in artikel 4.6 van de concept-Overeenkomst. De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor zijn eigen loonkosten, werkgeverslasten en bedrijfsvoering, aangezien de Opdracht ziet op de inhuur van professionals via detachering of als zelfstandige (zzp'er). Eventuele cao-wijzigingen of loonontwikkelingen kunnen niet met terugwerkende kracht worden doorgevoerd op reeds lopende Nadere overeenkomsten. Dergelijke wijzigingen kunnen wel worden meegenomen bij het aanbieden van tarieven voor nieuwe Nadere opdrachten, mits deze binnen de vastgestelde bandbreedtes blijven. Alleen in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij dwingende wettelijke aanpassingen die direct invloed hebben op de uitvoerbaarheid of rechtmatigheid van de Overeenkomst, kan de Aanbestedende dienst beoordelen of een evenredige aanpassing van de bandbreedtes noodzakelijk is.